

Provinciale Staten
van Limburg

Cluster	SC	Behandeld	R.G.T. Otten
Ons kenmerk	2021/13809	Telefoon	+31615172628
Uw kenmerk	-	Maastricht	28 mei 2021
Bijlage(n)	1	Verzonden	28 mei 2021

Onderwerp

Onderzoeksrapport provinciale concerncontroller

Geachte Staten,

Op 23 maart 2021 heeft ons College aan de onafhankelijke concerncontroller de opdracht verstrekt om onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van bestedingen (subsidies, opdrachten, financieringen/ leningen) aan een limitatief aantal entiteiten die een relatie hebben met voormalig IKL-bestuurder Herman Vreken (2021/8063). De concerncontroller heeft op 25 maart jl. zijn onderzoeksrapport aan ons toegestuurd waarvan uw Staten ook een afschrift hebben ontvangen.

Bijgaand treft u de rapportage waarin de concerncontroller zijn bevindingen naar aanleiding van deze onderzoekopdracht heeft vastgelegd. Zijn onderzoek heeft zich conform opdracht gericht op het in kaart brengen van geldstromen en de gevolgde besluitvormingsprocedures, de aanbestedingsrechtelijke aspecten, de gestelde subsidievoorwaarden, de controle op de naleving daarvan bij de subsidievaststelling en eventuele andere relevante aspecten waaronder governance.

Eerste reactie College van GS

Wij hebben kennis genomen van de rapportage van de concerncontroller. Wij zien het rapport als een gedegen en zorgvuldig opgesteld feitenrelaas waarbij er door de concerncontroller een omvangrijke bronnen- en documentenanalyse heeft plaatsgevonden in relatief kort tijdsbestek. Een eerste reflectie van ons College op het bijgevoegde rapport is hierna opgenomen.

Wij constateren dat de concerncontroller concludeert dat de onderzochte opdrachten, subsidies en de verstrekte lening gedurende een periode van ruim 10 jaar rechtmatig zijn verlopen, behoudens enkele geconstateerde afwijkingen zonder materieel effect. Voor *opdrachten* zijn aanbestedingsregels in acht genomen, de juiste besluitvormingstrajecten gevolgd, de juiste bedragen gefactureerd en betaald en het

√

afgesproken resultaat is geleverd. Wel constateert de concerncontroller rond opdrachtverstrekkingen een beperkt aantal momenten waarop geldende procedures en processen niet strikt zijn gevolgd. Bij de onderzochte 78 *subsidies* zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen. Ook de enige verstrekte *lening* is rechtmatig verstrekt.

Vanuit een breder perspectief sluiten deze hoofdconclusies aan bij de ontvangen goedkeurende rechtmatigheidsverklaringen van de accountant bij de jaarrekeningen van de Provincie Limburg in de afgelopen 10 jaren, rekening houdend met de goedkeuringstoleranties die uw Staten voor het betreffende boekjaar hebben vastgesteld in het vigerende Controleprotocol. Het laatste Controleprotocol is in Provinciale Staten van 13 november 2020 vastgesteld.

De rapportage van de concerncontroller biedt concrete aanbevelingen en handvatten om de processen en procedures zoals ze binnen de provinciale organisatie worden gehanteerd, verder te verbeteren. De generieke hoofdaanbevelingen zijn:

“In zijn algemeenheid wordt aanbevolen om de reeds bij provinciale financieringen (zie ook SIS 3.0) ingevoerde “know your customer” procedure ook te introduceren bij zowel opdrachten als subsidies. Hierdoor worden (financiële en bestuurlijke) relaties en verwevenheden zichtbaar en daarmee onafhankelijk van de informatievoorziening vanuit subsidie-aanvragers of opdrachtnemers inzichtelijk gemaakt. Waar bij verwevenheden ook gedeelde belangen (kunnen) spelen is extra aandacht en alertheid geboden met oog op een zorgvuldig en integraal besluitvormingsproces. De kennis over belangen maakt ook scherper acteren bij controle op de uitvoering na besluitvorming mogelijk. Tevens wordt in dit kader ook aanbevolen om risicogericht steekproefsgewijze controles ter plaatse te intensiveren om meer zekerheid te krijgen of opdrachten en subsidies ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd zoals beoogd. Tenslotte wordt aanbevolen om te bewaken dat verifieerbare prestatiegegevens als randvoorwaarde worden gesteld in de subsidievoorwaarden respectievelijk opdrachtovereenkomst, zonder daarbij door te slaan in onnodige administratieve lastenverzwaring.”

Het College is voornemens om deze vier hoofdaanbevelingen in principe over te nemen. In de kern gaat het erom dat de Provincie een integraal beeld ontwikkelt als het gaat om de financiële relaties die Provincie heeft met individuele partijen of personen. Daarnaast zullen wij bezien op welke wijze en binnen onze mogelijkheden we het toezicht en governance van verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen verder kunnen versterken. Ten aanzien van de meer specifieke uitwerking van alle aanbevelingen, zal het College – in overleg met de directie – nog op een later moment met een reactie komen.

Deze aanbevelingen sluiten goed aan op reeds lopende initiatieven om de kaders en controlemechanismen binnen de organisatie verder te ontwikkelen en waar nodig aan te scherpen. Reeds eerder zijn hier (sonderende) voorstellen voor gedaan in het kader van het aangescherpte Benoemingenbeleid 2.0 (2021/9372), de nieuwe Ontwikkelvisie Inkoopcentrum 2021 (2021/9131), Zo werken wij - Nota uitvoering Grond- en vastgoedbeleid (2020/23383), Zo werken wij - Infrastructurele projecten (2021/6468) en het onderzoek in het kader van het Programma Bestuurscultuur. En vanzelfsprekend blijven we, gebruik makend van alle adviezen uit (recente) onderzoeken die zijn uitgevoerd en/of nog (gaan) lopen zoals het Berenschot onderzoek naar infrastructuurle projecten of het art.217a onderzoek naar subsidies, onze sturings- en beheersingskaders aanscherpen waar nodig. Graag gaan wij daarover ook met uw Staten het gesprek aan.

Andere lopende onderzoeken

Het onderzoek van de concerncontroller heeft zich niet gericht op het handelen van oud-bestuurders in relatie tot IKL of de heer Vreken. Het is daarmee nadrukkelijk géén integriteitsonderzoek of een onderzoek naar de bestuurscultuur. Zoals u weet, wordt separaat onderzocht in hoeverre er sprake is geweest van (oneigenlijke) bestuurlijke sturing in relatie tot IKL en haar bestuurder door voormalig gedeputeerden Mackus, Koopmans en Van der Broeck. Dit onderzoek was bij de provinciale Commissie Integriteit belegd. In overleg met deze commissie is de verantwoordelijkheid voor dit onderzoek nu bij de gouverneur belegd.

Daarnaast loopt in opdracht van de Raad van Toezicht van IKL een tweetal onderzoeken gericht op de directievoering en het toezicht binnen IKL. Het College hoopt met uw Staten op korte termijn kennis te kunnen nemen van de uitkomsten hiervan.

Statendebat op 3 juni a.s.

Het College heeft kennisgenomen van het voornemen van Provinciale Staten om op 3 juni een debat te voeren over integriteit en de gewenste bestuurscultuur. Ten behoeve van dit debat ontvangt u bijgaand separaat een brief met integriteitsvoorstellen van de zijde van de voorzitter van het College, welke alvast een verdere basis leggen voor een gezonde bestuurscultuur en een vlotte collegevorming.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Aan het college van Gedeputeerde staten
van Limburg

Cluster	CS	Behandeld	J.M.M. Rompelberg
Ons kenmerk	2021/13781	Telefoon	(043) 389 75 12
Uw kenmerk	-	Maastricht	28 mei 2021
Bijlage(n)	1	Verzonden	28 mei 2021

Onderwerp

Rapport inzake onderzoek naar de rechtmatigeheid van de geldstromen van de provincie Limburg naar organisaties met betrokkenheid H.T.M. Vreken

Geacht college,

Op 23 maart 2021 heeft uw college mij verzocht om de feiten in beeld te brengen rondom de geldstromen van de Provincie Limburg naar organisaties met betrokkenheid H.T.M. Vreken. Het onderzoek is afgerond en bijgaand treft u het eindrapport aan.

Ik ga ervan uit hiermee aan uw verzoek te hebben voldaan.

drs. J.M.M. Rompelberg RC
Concerncontroller

√

RECHTMATIGHEIDSONDERZOEK

Onderzoek naar de rechtmatigheid van de geldstromenrelaties van de Provincie Limburg naar organisaties met betrokkenheid H. Vreken

Maastricht, 28 mei 2021
Concerncontroller

Samenvatting

In de vergadering van 23 maart 2021 heeft het voormalig college van GS aan de onafhankelijke concerncontroller de opdracht verstrekt om onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van bestedingen (subsidies, opdrachten, financieringen/ leningen) aan een limitatief aantal entiteiten die een relatie hebben met voormalig IKL-bestuurder H.T.J. Vrehan (2021/8063). Op 25 maart jl. is het plan van aanpak voor dit onderzoek aan het college voorgelegd met een afschrift aan uw Staten. Zoals in dit plan weergegeven richt het onderzoek zich op het beantwoorden van de kernvraag of bij de verstrekking van een subsidie en/of opdracht en/of financiering/lening in de periode 2012 tot heden (ic 23 maart 2021) rechtmatig is gehandeld, conform door Provinciale Staten en/of Gedeputeerde Staten vastgestelde en algemeen geldende kaders. Ten behoeve van de beantwoording van de hiervoor genoemde kernvraag, zijn de volgende aspecten onderzocht: de gevolgde besluitvormingsprocedures, de aanbestedingsrechtelijke aspecten, de gestelde subsidievoorwaarden, de controle op de naleving daarvan bij de subsidievaststelling en eventuele andere relevante aspecten. Deze aspecten zijn in overleg met de accountant Deloitte bepaald en worden later in het rapport toegelicht.

Met nadruk dient hierbij gemeld te worden dat dit onderzoek een puur feitelijk onderzoek betreft en geen integriteitsonderzoek. Het handelen van IKL in relatie tot andere aan de heer Vrehan gelieerde entiteiten, evenals de onderlinge relatie tussen overige aan de heer Vrehan gelieerde organisaties vallen buiten de scope van dit onderzoek. De uitkomst van dit onderzoek vormt input (in samenhang van de uitkomst van de andere onderzoeken) voor een integraal beeld inzake het integer handelen.

Op basis van de analyse die uitgevoerd is, kan de volgende hoofdconclusie getrokken worden. De onderzochte subsidies, opdrachten en lening zijn gedurende een periode van ruim 10 jaar rechtmatig verlopen, behoudens enkele afwijkingen zonder materieel effect. Dat wil zeggen dat de vereiste kaders zijn toegepast. Meer in het bijzonder betekent dit dat gehandeld is:

- a. binnen beleids- en financiële kaders;
- b. binnen de vigerende mandaatregelingen;
- c. binnen de kaders voor subsidieverlening, opdrachtverlening en het verstrekken van financieringen.

Naast deze hoofdconclusie zijn in dit rapport ook per onderdeel (subsidies, opdrachten en lening) deelconclusies getrokken. Een van deze deelconclusies betreft de (on) mogelijkheden van de Provincie om invloed uit te oefenen op de governance van gesubsidieerde organisaties dan wel opdrachtnemers. Daar waar de Provincie kiest voor subsidiering of opdrachtverlening ter behartiging van een publiek belang, worden de sturingsmogelijkheden beperkt door de relevante publiekrechtelijke kaders die niet of nauwelijks ruimte bieden om eisen te stellen aan de governance van betrokken organisaties. Ook heeft de Provincie geen rol of bevoegdheden wanneer in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten dan wel opdrachten (met uitzondering van fraude) onderaannemers worden ingeschakeld. De verantwoordelijkheid daarvoor rust uitsluitend bij bestuur en toezichhoudende organen van de subsidieontvanger of opdrachtnemer. In hoofdstuk 2 vindt u een weergave van alle (deel)conclusies.

In het voorliggend rapport zijn op basis van de conclusies ook aanbevelingen opgenomen ter verdere verbetering van processen in het kader van rechtmatigheid. In zijn algemeenheid wordt aanbevolen om de reeds bij verstrekte provinciale financieringen (zie ook SIS 3.0) ingevoerde "know your customer" procedure ook te introduceren bij zowel opdrachten als subsidies. Hierdoor worden (financiële- en bestuurlijke) relaties en verwevenheden zichtbaar en daarmee onafhankelijk van de informatievoorziening vanuit subsidieaanvragers of opdrachtnemers inzichtelijk gemaakt. Waar bij verwevenheden ook gedeelde belangen (kunnen) spelen is extra aandacht en alertheid geboden met het oog op een zorgvuldig en integraal besluitvormingsproces. De kennis over belangen maakt ook scherper acteren bij controle op de uitvoering na besluitvorming mogelijk. Tevens wordt in dit kader ook aanbevolen om risicogericht steekproefsgewijze

controles ter plaatse te intensiveren om meer zekerheid te krijgen of opdrachten en subsidies ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd zoals beoogd. Tenslotte wordt aanbevolen om te bewaken dat verifieerbare prestatiegegevens als randvoorwaarde worden gesteld in de subsidievoorwaarden respectievelijk opdrachtovereenkomst, zonder daarbij door te slaan in onnodige administratieve lastenverzwaring. Naast deze generieke aanbevelingen vindt u in het rapport bij de betreffende hoofdstukken de aanbevelingen per onderdeel (subsidies/opdrachten/lening)

Inhoud

1. AANLEIDING, DOEL EN AANPAK	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel voorliggend onderzoek.....	6
1.3 De aanpak van het onderzoek	6
2. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
3. ALGEMENE KADERS	17
3.1 Kaders	17
3.2 Integriteitsaspecten voor subsidieontvangende organisaties of opdrachtnemers	18
3.3 Belangenverstrengeling: definitie	18
4. STURINGSMOGELIJKHEDEN IN RELATIE TOT ROLKEUZE	19
5. GENERIEKE BEVINDINGEN	22
5.1 Veelheid van organisaties met betrokkenheid van de heer Vrehe.....	22
5.2 Verwevenheid van entiteiten met sleutelfiguren (rollen en belangen)	25
6. GENERIEKE BEVINDINGEN INZAKE RECHTMATIGHEID BIJ ONDERZOCHE SUBSIDIES	28
6.1 Algemeen	28
6.2 Nauwelijks procedurele afwijkingen	28
6.3 Meldplicht subsidieontvangers in relatie tot WNT	28
6.4 Mandaat bij subsidieverlening- en vaststelling.....	28
6.5 Naleven aanbestedingsverplichtingen bij subsidiëring.....	29
6.6 Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring – inhuur van personeel	30
6.7 Omstandigheden en gronden voor weigering bij subsidie (aanvraag).....	30
6.8 Vaststelling subsidie niet mogelijk in één geval	31
7. GENERIEKE BEVINDINGEN INZAKE RECHTMATIGHEID BIJ ONDERZOCHE OPDRACHTEN	32
7.1 Algemeen	32
7.2 Opdrachten aan organisaties gerelateerd aan de heer Vrehe.....	32
7.3 Zakelijk (financieel) belang H.T.J. Vrehe niet altijd zichtbaar	32
7.4 Inzet oud politici of bedrijven van oud politici	32
7.5 Naleving provinciale aanbestedingsregels	33
7.6 Besluitvorming in mandaat	33
7.7 Mandaat in relatie tot bestuurlijk of politiek gevoelige besluit	34
7.8 Afweging politieke gevoeligheid bij mandaat	34
7.9 Rol Directieteam bij opdrachtverlening.....	34
7.10 Betaling versus bezoldiging functionarissen werkzaam bij opdrachtnemers	34
7.11 Betaling, facturering en btw	35
7.12 Afgesproken resultaat.....	35
7.13 Bevindingen ten aanzien van interne processen	35
7.13.1 Raming bij enkelvoudige onderhandse aanbestedingen	35
7.13.2 Verhoging financiële budgetten	35
7.13.3 Rol van Inkoop bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen tot op heden beperkt	35
7.13.4 Verwachtingenmanagement inzake rol Inkoop (beeldvorming)	36
8. SPECIFIEKE BEVINDINGEN STICHTINGEN	37
8.1 IKL	37
8.1.1 Historie en algemene context.....	37
8.1.2 Subsidies aan IKL.....	39
8.1.3 Rechtmatigheid van subsidies aan IKL	40
8.1.4 Rechtmatigheid van opdrachten aan IKL	41
8.3 Stichting Agroproductie en leisurepark.....	45
8.4 Stichting Natuurrijk Limburg en Stichting Natuurinclusieve landbouw	46

8.5 Stichting Limburg Werkt	48
8.6 Stichting Limburg Paardensport	49
8.7 Stichting Natuurrijk Limburg en IKL	50
8.8 Stichting Landschapspark Susteren	51
9. SPECIFIEKE BEVINDINGEN COÖPERATIES	52
9.1 Specifieke bevindingen over opdrachten en financieringen aan coöperaties met bestuurdersfunctie door de heer Vrehe	52
9.2 Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A.	52
9.3 Coöperatie Werkzicht U.A. (ook bekend onder de naam Coöperatie InMenz)	55
10. SPECIFIEKE BEVINDINGEN VENNOOTSCHAPPEN MET AANDEELHOUDERSBELANG VAN DE HEER VREHEN	58
10.1 Werkbank B.V.	59
10.2 Boswerkt B.V.	60
10.3 NBD Holding B.V.	64
10.3.1 Omgevingsmanagement VDL Nedcar	64
10.3.2 Omgevingsmanagement Maastricht Aachen Airport (MAA)	66
10.4 @Nexus BV	71
10.5 Limburg Care B.V.	74
BIJLAGEN	76
Bijlage 1 ALGEMENE KADERS (beknopte samenvatting)	77
1. Beslissingsbevoegdheid (mandaat)	77
2 .Kaders bij opdrachten	78
3.Kaders bij subsidieverleningen	83
Bijlage 2 Beoordeling rechtmatigheid beoordeelde subsidies en opdrachten samengevat	87
2.1 Bevindingen subsidies	87
2.2 bevindingen opdrachten	89
2.3 Opdrachten Natuurrijk Limburg	91
2.4 Bevindingen opdrachten NBD Nexus Werkbank Boswerkt Limburg Care	92

1. AANLEIDING, DOEL EN AANPAK

1.1 Aanleiding

In de vergadering van 23 maart 2021 heeft het voormalig college van GS, naar aanleiding van de publicaties in het NRC Handelsblad van 22 en 23 maart 2021 inzake de heer H.T.J. Vreken en de naar aanleiding daarvan door Provinciale Staten ingediende vragen, opdracht gegeven aan de onafhankelijke concerncontroller om de feiten in beeld te brengen. De onafhankelijke rol van de concerncontroller is geborgd in het Controllerstatuut Provincie Limburg 2013. Het betreft een feitenonderzoek naar de geldstromen van de Provincie naar IKL en organisaties waar de heer Vreken een rol heeft c.q. heeft gehad. Deze geldstromen betreffen subsidies, opdrachten en een financiering/lening.

Het voorliggend onderzoek is één van de 5 onderzoeken die zijn opgestart naar aanleiding van de perspublicaties rondom H.T.J. Vreken. De Raad van Toezicht van IKL heeft twee onderzoeken opgestart. Een onderzoek door Professor Goodijk en een forensisch onderzoek naar de administratie en geldstromen vanuit IKL door een forensisch accountant. Naar verwachting zijn beide onderzoeken begin juni 2021 gereed.

Op initiatief van Gouverneur Bovens is op 26 maart 2021 aan de externe adviseur Integriteit van Provinciale Staten verzocht om een voorstel te doen voor het uitvoeren van een integriteitsonderzoek. Dit onderzoek zou worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Commissie Integriteit van Provinciale Staten. Overleg tussen de Gouverneur en de Commissie Integriteit van Provinciale Staten heeft ertoe geleid dat het onderzoek bij de Gouverneur is belegd. Onbekend is wanneer dit onderzoek gereed is.

Op 11 mei 2021 heeft de Gouverneur Remkes besloten om een onderzoek uit te laten voeren naar de bestuurscultuur van de laatste 10 jaar.

Ook bij een andere stichting waar de heer Vreken bij betrokken was, de stichting Natuurinclusieve Landbouw, is inmiddels een onafhankelijk integriteitsonderzoek gestart.

Ieder onderzoek zal een deel van de feiten boven water brengen. Alle onderzoek tezamen zullen zorgen voor een integraal beeld.

1.2 Doel voorliggend onderzoek

Zoals eerder bericht in de brief aan het college van Gedeputeerde Staten d.d. 25 maart 2021 (kenmerk 2021/8063) richt het onderzoek zich op het beantwoorden van de kernvraag :

of bij de verstrekking van een subsidie en/of opdracht en/of financiering/lening in de periode 2012 tot heden (ic 23 maart 2021) rechtmatig is gehandeld, conform door Provinciale Staten en/of Gedeputeerde Staten vastgestelde en algemeen geldende kaders. Het betreft een puur feitelijk onderzoek en is nadrukkelijk geen integriteitsonderzoek.

Het onderzoek richt zich hiermee op de relatie tussen de Provincie Limburg en organisaties waaraan de heer Vreken is gelieerd. Het onderzoek richt zich niet op het handelen van IKL in relatie tot andere aan de heer Vreken gelieerde entiteiten. Dat valt buiten de invloedssfeer van de Provincie en buiten de scope van dit onderzoek. Dit is (mede) object van onderzoek van de door de Raad van Toezicht van IKL geïnitieerde onderzoeken. Ook de onderlinge relatie(s) tussen overige aan de heer Vreken gelieerde organisaties valt niet binnen de scope van dit onderzoek. Daar waar belangenvermenging uit de onderzochte stukken blijkt, wordt dat wel aangegeven.

De uitkomst van dit onderzoek vormt input (in samenhang van de uitkomst van de andere onderzoeken)- voor een integraal beeld inzake het integer handelen.

1.3 De aanpak van het onderzoek

Het onderzoek heeft de volgende zes stappen doorlopen:

- Stap 1: het in beeld brengen van de entiteiten/organisaties, waarbij de heer Vrehan een betrokkenheid heeft (gehad).
- Stap 2: het op basis van deze entiteiten destilleren van een overzicht uit de financiële administratie van de provincie van geldstromen van de Provincie Limburg naar deze entiteiten gedurende de periode 2012 tot en met 23 maart 2021.
- Stap 3: het opvragen van de relevante documenten en dossiers die ten grondslag liggen aan deze betalingen (zogenaamde brondocumenten).
- Stap 4: het beoordelen van de rechtmatigheid van de diverse deelaspecten t. Het betreft de volgende: de gevolgde besluitvormingsprocedures, de aanbestedingsrechtelijke aspecten, de gestelde subsidievoorwaarden, de controle op de naleving daarvan bij de subsidievaststelling en eventuele andere relevante aspecten. Deze aspecten zijn in overleg met de accountant Deloitte bepaald en worden later in het rapport toegelicht. Als onderdeel van deze stap in het onderzoek is ook eventueel benodigde aanvullende informatie gericht uitgevraagd in de organisatie.
- Stap 5: het opstellen van het eindrapport met bevindingen, conclusies en aanbevelingen waarbij het proces van opdracht- en subsidieverlening wordt gespiegeld aan de vastgestelde kaders.
- Stap 6: Daar waar nodig wederhoor toepassen inzake de juistheid van de opgenomen feitelijke bevindingen.

Op 7 april 2021 zijn, vanwege het verzoek van Provinciale Staten van 2 april 2021 en de toezegging van Gedeputeerde Staten van 2 april 2021, Gedeputeerde Staten via een brief (DOC-00144035) geïnformeerd over de stand van zaken rondom het onderzoek. Tevens zijn aan Provinciale Staten, onder oplegging van geheimhouding, alle dossiers die op dat moment in het bezit van de Concerncontroller waren, ter beschikking gesteld. Op dat moment waren de stappen 1 tot en met 3 in belangrijke mate afgerond. Hierna volgt een nadere toelichting per stap.

- **Stap 1 Organisaties**

Tijdens het onderzoek zijn 28 organisaties geïdentificeerd waar de heer H.T.M. Vrehan een rol heeft of heeft gehad (zie integraal overzicht 'entiteiten' in hoofdstuk 4). De lijst met de door NRC op 22 maart 2021 gepubliceerde 16 entiteiten is in het overzicht aangevuld met de verder bij de Provincie bekende organisaties, waarbij de heer Vrehan betrokken is of was.

In het hiervoor genoemde integraal overzicht zijn deze organisaties opgenomen, alsmede de rol van de heer Vrehan, de periode en de relatie die de Provincie Limburg al dan niet heeft met deze entiteiten.

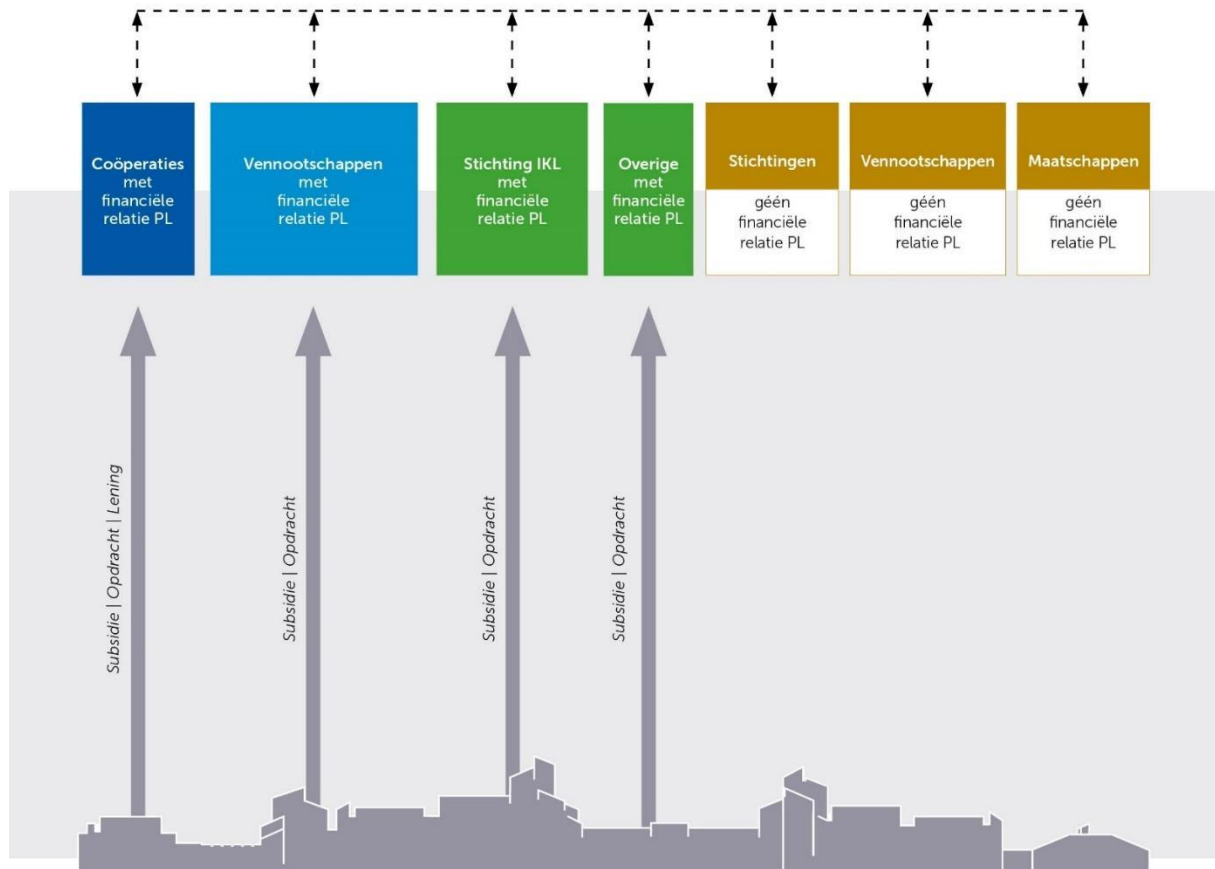
De volledigheid van deze lijst kan niet worden gegarandeerd. Er is gebruik gemaakt van open bronnen zoals de registers van de Kamer van Koophandel en een platform als Graydon. Een zoekfunctie in de KvK-registers op naam is niet voorhanden.

In het schematische overzicht op de volgende pagina's zijn alle ons bekende relaties tussen de organisaties waar de heer Vrehan een rol (heeft) gespeeld in kaart gebracht. Dit overzicht geeft aan met welke organisaties/entiteiten de Provincie een financiële relatie heeft gehad en met welke niet. Daarnaast wordt met een stippellijn aangegeven dat entiteiten onderling ook een relatie kunnen hebben. De provinciale betrokkenheid heeft enkel betrekking op de rechtstreekse relaties die ontstaan zijn door opdracht- en/of subsidieverlening danwel door het verstrekken van een lening.

Het onderzoek beperkt zich tot de organisaties waarbij de heer Vrehan in de onderzoeksperiode 2012-2021 een directe betrokkenheid heeft gehad.

Alhoewel de onderlinge relaties tussen organisaties zich bevinden buiten de invloedssfeer van de Provincie en daarmee buiten de scope van het onderzoek zijn deze voor de beeldvorming wel modelmatig inzichtelijk gemaakt. In het kader van dit onderzoek is geconstateerd dat deze onderlinge relaties vaak complex zijn. In de grafische weergave in hoofdstuk 5 blijkt van een veelheid aan relaties tussen de verschillende organisaties waar de heer H.T.M. Vrehan bij betrokken is/was én een financiële relatie hebben met de Provincie.

Stichtingen en bedrijven met betrokkenheid van H. Vreken (periode 2012-2021)

Stichtingen en bedrijven met betrokkenheid van H. Vrehan (periode 2012-2021)

Stichtingen met financiële relatie PL

1	Stichting IKL
2	Stichting Ondersteuning Overlegorganen Nationale Parken
3	Stichting Het GroenHuis
4	Stichting Agroproductie en -leisurepark Zuid-Limburg
5	Stichting Natuurinclusieve Landbouw
6	Stichting Limburg-Werkt
7	Stichting Limburg Paardensport
8	Stichting Natuurrijk Limburg en IKL

Coöperaties met financiële relatie PL

1	Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A.
2	Coöperatie Werkzicht U.A. (bekend onder Coöperatie InMenz)

Vennootschappen met financiële relatie PL

1	Werkbank B.V.
2	Limburg Care B.V.
3	BosWerkt B.V.
4	NBD Holding B.V.
5	Nexus B.V.

Stichtingen zonder financiële relatie PL

1	Stichting Landschapspark Susteren
2	Stichting Transformum Agro & Groen
3	Stichting Incentivo
4	Stichting Limburgs Kampioenschap Zaaie Hermeniekes 2012
5	Stichting Casa Equitana

Vennootschappen zonder financiële relatie PL

1	New Business Development
2	BosWerkt Products B.V.
3	Goed Werk B.V.
4	POLO B.V.
5	Libol B.V.
6	(I.P.H.) Investerings-Participatie Holding B.V.

Maatschappen zonder financiële relatie PL

1	Maatschap BosWerkt
---	--------------------

Overig zonder financiële relatie PL

1	Licom N.V.
---	------------

- **Stap 2 en 3 Geldstromen en brondocumenten**

Op basis van bovenstaande lijst is in de financiële administratie van de provincie Limburg gezocht naar alle betalingen vanaf 2012 tot en met 23 maart 2021. De lijst van betalingen is vervolgens gesplitst naar aard: subsidies, opdrachten en financieringen/leningen.

Van alle op bovenstaande wijze gevonden subsidies, opdrachten en financieringen/leningen zijn de brondocumenten opgevraagd. Deze ongesorteerde documenten vormden in eerste instantie de basis voor het onderzoek. Tijdens het onderzoek is gebleken dat er aanvullende stukken nodig waren om de onderzoeksvragen te beantwoorden,. Deze zijn gericht binnen de organisatie opgevraagd. De op 7 april 2021 aan Provinciale Staten (vertrouwelijk) ter beschikking gestelde dossiers bevatten nog niet nader beoordeelde, brondocumenten. Het betrof op dat moment een omvang van 25 ordners.

- **Stap 4 en 5 Analyse en conclusies**

In algemene zin is bij de start van het onderzoek beken in hoeverre de provincie Limburg invloed kan uitoefenen op zaken als:

- de besluitvorming/governance bij opdrachtnemers of subsidieontvangers (bijv. het bepalen van beleid, inzet van mensen, bezoldiging etc.)
- de inzet van onderaannemers (bij opdrachten) of uitvoerders (bij subsidies).
- Integriteitsaspecten bij opdrachtnemers of subsidieontvangers

Op basis van de ontvangen documenten is tevens bekeken in hoeverre (de leden van) het college van GS betrokken is (geweest) bij gemandateerde besluiten inzake opdrachten en subsidies.

Van alle subsidies, opdrachten en financieringen is de rechtmatigheid vastgesteld door toetsing aan door PS en/of GS vastgestelde kaders en algemeen geldende normen. Bij het beoordelen van de rechtmatigheid zijn de volgende aspecten onderzocht:

Opdrachtverleningen:

- Is de opdracht rechtmatig aanbesteed?
- Is het correcte besluitvormingstraject doorlopen?
- Is het juiste bedrag gefactureerd en betaald?
- Is het afgesproken resultaat geleverd?
- Is er een bijzonderheid ter zake de betrokkenheid van GS en/of individuele bestuurders?

Subsidies:

- Is de subsidie verleend en vastgesteld conform de kaders?
- Is het correcte besluitvormingstraject doorlopen?
- Is de aanbestedingsplicht door de subsidieontvanger in acht genomen?
- Is de WNT in acht genomen daar waar relevant?
- Is een verplichte en zoja, goedkeurende accountsverklaring beschikbaar?
- Is er een bijzonderheid ter zake de betrokkenheid van GS en/of individuele bestuurders?

Er is één financiering verstrekt. De rechtmatigheid hiervan is ook getoetst aan de hand van de geldende kaders (o.a. destijds vigerende kader sturing in samenwerking).

Indien er onrechtmatigheden werden geconstateerd, dan is de juistheid daarvan in het kader van een zorgvuldige procedure door middel van een wederhoorprocedure bij de betrokkenen voorgelegd. Indien de wederhoorprocedure tot een gefundeerde weerlegging van de bevindingen heeft geleid, dan zijn deze bevindingen aangepast.

In bijlage 2 is het resultaat van de beoordeling van de rechtmatigheid van alle beoordeelde subsidies en opdrachten samengevat. De beoordeling van de verstrekte lening is in het rapport opgenomen.

In het voorliggend rapport zijn enkel de casussen opgenomen die hebben geleid tot specifieke opmerkingen of waarbij onrechtmatigheden zijn geconstateerd.

Overleg accountant

De huisaccountant Deloitte volgt de actuele provinciale ontwikkelingen op de voet. De opzet van het interne feitenonderzoek is met Deloitte besproken en Deloitte heeft kennis genomen van de gevolgde onderzoeksaanpak en -methode. Wekelijks is Deloitte op de hoogte gesteld van de status van het interne feitenonderzoek en eventuele bevindingen. Deloitte heeft kennis genomen van de uitkomsten van het interne feitenonderzoek en heeft, voor zover gewenst, inzage in de onderliggende dossiers. Hiermee is Deloitte in staat gesteld te anticiperen op eventuele ontwikkelingen en de afweging kunnen maken wat de impact is op de controle van de jaarrekening 2020. Deloitte heeft haar opdrachtgever, Provinciale Staten, in een separate brief geïnformeerd d.d. 6 mei 2021 over de gevolgen van recente ontwikkelingen op de controleaanpak en de certificering van de jaarrekening 2020.

Tijdens het onderzoek heeft Deloitte kennis genomen van de conclusies en de onderbouwingen van de Concerncontroller. Deloitte heeft vooraf geen inzage gehad in de concept rapportage van de controller. De door Deloitte uitgevoerde reperformance werkzaamheden (9 subsidieverstrekingen en 10 inkopen) geven op dit moment geen aanleiding tot opmerkingen over de aard van de werkzaamheden en scoping van het interne feitenonderzoek.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport begint met een beknopte samenvatting en bevat verder 10 hoofdstukken en bijlagen. In hoofdstuk 1 is de aanleiding, doelstelling en de aanpak van het onderzoek weergegeven. Het volgende hoofdstuk geeft de conclusies en de aanbevelingen weer op basis van de bevindingen die gedaan zijn. Hoofdstuk 3 geeft de kaders weer. Van alle subsidies, opdrachten en de financiering is de rechtmatigheid onderzocht door toetsing aan deze kaders. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de sturingsmogelijkheden die de provincie heeft om invloed uit te oefenen op de governance van de gesubsidieerde organisaties dan wel opdrachtnemers. In hoofdstuk 5 tot en met 10 worden de bevindingen weergegeven. Allereerst worden de generiek bevindingen weergegeven in hoofdstuk 5 tot en met 7. In de daarop volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de specifieke bevindingen per organisatie. Deze organisaties zijn daarbij ingedeeld naar de verschillende rechtsvormen: stichtingen (hoofdstuk 8), coöperaties (hoofdstuk 9) en tenslotte vennootschappen (hoofdstuk 10).

Dit rapport bevat ook een aantal bijlagen.

Bijlage 1 bevat een uitwerking van de diverse kaders die gebruikt zijn bij het onderzoek om de rechtmatigheid te toetsen.

In bijlage 2 is het resultaat van de beoordeling van de rechtmatigheid van alle beoordeelde subsidies en opdrachten samengevat. De beoordeling van de verstrekte lening is in het rapport opgenomen.

2. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De totale financiële stromen van de onderzochte dossiers in de periode 2012-2021 zijn als volgt samen te vatten:

Financiële stroom	Aantal	Omvang in €	aandeel € in %
Subsidies (toegekend) aan entiteiten waar de heer H.T.M. Vrehan een bestuurlijke of toezichhoudende rol heeft (gehad)	77	€ 91.498.233	98,0%
Opdrachten aan entiteiten waar de heer Vrehan een direct of indirect aandeelhoudersbelang heeft (gehad)	13	€ 173.050	0,2%
Overige opdrachten (aan stg. IKL / stg. NALI)	37	€ 725.767	0,8%
Financiering u/g	1	€ 992.000	1,1%
Totaal onderzochte dossiers	129	€ 93.389.050	100,0%

Het bedrag van € 93,38 mln. wordt voor € 68,6 mln. bepaald door subsidies aan de Coöperatie Natuurrijk Limburg waar H.T.M. Vrehan onderdeel uitmaakte van een zevenkoppig bestuur. De Coöperatie Natuurrijk Limburg verstrekt dit bedrag, dat voor 50% bestaat uit Europese subsidies met een eigen controle-regime, aan Limburgse agrariërs voor agrarisch natuur-en landschapsbeheer.

Voor de weging van de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden zijn de (landelijk) gangbare goedkeuringstoleranties gehanteerd zoals die worden toegepast voor het uitvoeren van rechtmatigheidscontroles bij (decentrale) overheden en subsidieregelingen:

- Voor fouten: maximaal 1% van totaal bedrag.
- Voor onzekerheden/onzekerheden: maximaal 3% van het totaal bedrag.

Deze goedkeuringstoleranties sluiten overigens aan met de goedkeuringstoleranties zoals die in het Controleprotocol voor de Provinciale jaarrekening zijn opgenomen. Dit Controleprotocol is op 13 november 2020 door PS vastgesteld.

1. Hoofdconclusie:

Op basis van de analyse die uitgevoerd is, kan de volgende hoofdconclusie getrokken worden. De onderzochte opdrachten, subsidies en lening zijn gedurende een periode van ruim 10 jaar rechtmatig verlopen, behoudens enkele afwijkingen zonder materieel effect. Dat wil zeggen dat de vereiste kaders zijn toegepast. Meer in het bijzonder betekent dat gehandeld is:

- d. binnen vastgestelde beleids- en financiële kaders;
- e. binnen de vigerende mandaatregelingen;
- f. binnen de kaders voor subsidieverlening, opdrachtverlening en het verstrekken van financieringen.

Naast deze hoofdconclusie zijn in dit rapport ook per onderdeel (subsidies, opdrachten en lening) deelconclusies getrokken, te weten :

2. Subsidies :

- a. Bij de onderzochte 77 subsidies zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen.
- b. Juridisch gezien zijn er vanuit de Provincie gezien weinig gronden om een subsidie te weigeren of in te trekken indien blijkt dat de bestuurder van de subsidieontvanger leveranciers inzet waarmee hij zelf een persoonlijke of zakelijke band heeft. Een weigeringsgrond kan er wel zijn indien bijvoorbeeld sprake is van fraude.

- c. Alle subsidies zijn verleend op basis van een regeling of specifieke GS besluitvorming. Alle subsidies voldeden aan de vereiste voorwaarden. Er zijn geen subsidies verstrekt in afwijking van ambtelijke adviezen.
- d. Er is geconstateerd dat bij subsidieverlening sprake is van een goed centraal georganiseerd en gedocumenteerd proces.
- e. De inhuur van personeel hoeft op basis van de huidige subsidieregeling (> € 125.000) niet aanbesteed te worden door de subsidieontvanger. Dit kan leiden tot hogere tarieven/kosten als gevolg van ontbreken van concurrentie en daarmee tot een niet doelmatige besteding van de subsidie.
- f. Uit de accountantsverklaring is gebleken dat de bezoldiging van de bestuurder van IKL niet het maximum van de WNT overschrijdt. Voor de Provincie is de WNT norm vanuit een doelmatige besteding van de subsidie leidend, zoals is vastgelegd in de ASV.

3. Oprachten:

- a. Bij de onderzochte 50 opdrachtdossiers in de periode 2012-2021 zijn de onderstaande *afwijkingen* geconstateerd:
  - i. Mondelinge opdrachtverlening in plaats van schriftelijke opdracht (4 opdrachten voor in totaal € 30.148 excl. btw).
  - ii. Betaling zonder formele opdrachtverlening (1 opdracht ad € 4.500 excl. btw).
  - iii. Dubbel gefactureerd bedrag door IKL aan Provincie (ad € 1.500 excl. btw).
- b. Daarnaast zijn in de onderzochte dossiers de volgende *onduidelijkheden* geconstateerd:
  - i. Enkelvoudig in plaats van meervoudig onderhands aanbesteed.
Dit betreft een jaarlijks terugkerende opdracht ter waarde van circa € 20.000 excl. btw p/j over een periode van 5 jaar met betrekking tot afhandeling klachten steenmarters en vlemuizen. Daarbij bestaat onduidelijkheid of het subsidie-instrument op grond van wet- en regelgeving niet geëigender was geweest ten opzichte van opdrachtverlening. Wanneer opdrachtverlening aan de orde is, bestaat onduidelijkheid over de vraag of 1 op 1 opdrachtverlening te legitimeren is vanuit de vrijstelling waar in de huidige omgevingsverordening naar verwezen wordt (“...aangesloten bij het netwerk steenmarteroverlast van stichting IKL”). Deze onduidelijkheid is in november 2020 geconstateerd en vervolgens naar gehandeld.
Daarnaast bestaat er onduidelijkheid over de vraag of twee afzonderlijk aan Nexus verstrekte opdrachten van respectievelijk € 37.200 en € 15.950 aanbestedingsrechtelijk, achteraf bezien, beschouwd dienen te worden als één functioneel onlosmakelijk en samenhangende opdracht.
  - ii. Keuze aanbestedingstraject zonder verifieerbare onderbouwing van potentiële houtopbrengst (casus BosWerkt bv; omvang onbekend).
- c. Er is geconstateerd dat er geen integraal beeld is van de cumulatie van opdrachten richting één leverancier binnen de opdrachtenportefeuille waardoor op onderdelen sprake was c.q. kan zijn van gefragmenteerde opdrachtverlening. Daarnaast is er geen sprake van systematische evaluaties van leveranciers. Dit kan leiden tot inefficiënt en niet effectief inkopen.
- d. Vastgesteld is dat er doordat er aan het eind van de vastlegging van een financiële verplichting in de administratie melding wordt gemaakt van een positief advies van Inkoopcentrum - bij enkelvoudig onderhands aanbesteden vanaf € 20.000 - de verwachting bestaat dat bureau Inkoop akkoord is met een inhoudelijke keuze en afweging voor de betrokken opdrachtnemer. Dit wekt een onjuiste verwachting. Het advies ziet toe op de aanwezigheid en volledigheid van de vereiste bescheiden bij het vastleggen van een verplichting en de rechtmatigheid van de gevolgde procedure. De verantwoordelijkheid van de inhoudelijke afweging en beoordeling voor gunning ligt bij het betrokken cluster.

- e. Geconstateerd is dat de rol van bureau Inkoop tot op heden bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen zeer beperkt is. Dat betekent dat er alleen op expliciet verzoek een inhoudelijke aanbestedingsrechtelijke toets wordt gedaan op de keuze van de opdrachtnemer en/of vervolgoopdrachten en begeleiding van het proces plaatsvindt.
- f. De model offerteaanvraag die Inkoop beschikbaar stelt bij onderhandse opdrachtverlening bevat een model-integriteitsverklaring. In deze verklaring zijn géén bepalingen opgenomen omtrent het voorkomen van ongewenste belangenverstremgeling.

4. Lening :

- a. De enige verstrekte lening is rechtmatig verstrekt.

5. Sturing en borging provinciale belangen

- a. Sturing en borging van Provinciale belangen in subsidie-relaties vindt haar grondslag in de ASV en de hiervan afgeleide subsidie-beschikkingen. Hierin wordt de basis gelegd voor inhoudelijke en financiële verantwoording over de verstrekte subsidies. Het feitelijk handelen binnen deze kaders wordt centraal geborgd door de interne cluster Subsidies in samenwerking met de inhoudelijke clusters. Sturing en borging van de provinciale belangen in opdrachtverlening vindt de grondslag in de provinciale regels voor aanbesteding. Het centrale team Inkoop waarborgt de rechtmatigheid voor opdrachten met een grotere waarde dan € 50.000. In de onlangs vastgestelde inkoopvisie wordt de centraal sturende rol van het team Inkoop uitgebreid zowel op rechtmatigheid (vanaf € 20.000 als op het gebied van doelmatigheid.
- b. Sturing en borging van Provinciale belangen bij te verstrekken financieringen is gewaarborgd in SIS 3.0
- c. Daar waar de Provincie kiest voor subsidie- en opdrachtverlening ter behartiging van een publiek belang, worden de sturingsmogelijkheden dus beperkt door de relevante publiekrechtelijke kaders welke niet of nauwelijks ruimte bieden om eisen te stellen aan de governance van betrokken organisaties. De Provincie heeft geen of een zeer beperkte rol of bevoegdheden wanneer in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten dan wel opdrachten (met uitzondering van fraude) onderaannemers worden ingeschakeld. Deze verantwoordelijkheid daarvoor rust bij bestuur en toezichthoudende organen van de subsidieontvanger of opdrachtnemer.

6. Overige zaken :

- a. Het aandeel van betalingen aan bedrijven waarin de heer Vrehan een zakelijk belang heeft is relatief gezien klein (zie ook tabel). Van het totaal aan onderzochte opdrachten, subsidies en lening ad € 93,386 mln. had € 170.650 (0,2%) betrekking op de bedrijven met aandeelhouderschap van de heer Vrehan. De overige betalingen zijn aan instellingen waar de heer Vrehan bestuurder was/is. De keuze voor de opdrachten aan deze instellingen gebeurt op basis van een objectieve motivering.
- b. In het onderzoek is vastgesteld dat er veel verwevenheden zijn. Zowel een verwevenheid op organisatieniveau als qua bemensing van de organisaties zelf. Tevens is geconstateerd dat voornoemde verwevenheden geen juridische uitsluitingsgrond zijn bij opdrachtverlening. Inherent aan verwevenheden zijn mogelijke risico's op belangenverstremgeling. Dit vergt extra aandacht en alertheid met het oog op een integraal en zorgvuldig besluitvormingsproces.
- c. Bij de detachering van een provinciaal medewerker bij Limburgcare is niet gehandeld in de lijn met het bepaalde in de Wet Markt en Overheid.

Op basis van de conclusies komen we tot de volgende aanbevelingen :

1. Generiek

- a. Introduceer de reeds bij verstrekte provinciale financieringen (zie ook SIS 3.0) ingevoerde 'know your customer' procedure ook bij opdrachtverlening en subsidieverlening. Hierdoor worden (financiële- en bestuurlijke) relaties en verwevenheden zichtbaar en daarmee onafhankelijk van de informatievoorziening vanuit subsidie-aanvrager of opdrachtnemer inzichtelijk gemaakt. Waar bij verwevenheden ook gedeelde belangen (kunnen) spelen is extra aandacht en alertheid geboden met oog op een zorgvuldig en integraal besluitvormingsproces. De kennis over belangen maakt ook scherper acteren bij controle op de uitvoering na besluitvorming mogelijk.
- b. Intensiveren van risicogericht steekproefsgewijze controles ter plaatse of opdrachten en subsidies ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd zoals beoogd. En, waar dit nog niet gebeurt, borgen dat verifieerbare prestatiegegevens als randvoorwaarde worden gesteld in de subsidievoorwaarden respectievelijk opdrachtovereenkomst, zonder daarbij door te slaan in onnodige administratieve lastenverzwaring.

2. Subsidies:

- a. Geadviseerd wordt om artikel 4 onder f. regels aanbesteding Provincie Limburg in de nadere subsidieregels te wijzigen in die zin dat de uitzondering uitsluitend nog geldt voor arbeidsovereenkomsten (en niet voor inhuur). Dat betekent dus dat een subsidieontvanger ook bij inhuur van personeel de provinciale aanbestedingsregels in acht dient te nemen.
- b. Vanuit doelmatigheidsoverwegingen kunnen de regels 'aangebesteding bij subsidiëren' verder worden aangescherpt. Met het oog op "more value for money" zou bijvoorbeeld kunnen worden vereist dat door de subsidieontvanger vanaf een drempelbedrag verplicht meervoudig wordt aanbesteed.
- c. Om met het oog op een doelmatige en doeltreffende aanwending van provinciale (subsidie)middelen, een gepaste 'grip' op de governance van structureel gesubsidieerde organisaties te krijgen, verdient het aanbeveling te onderzoeken of in de ASV (en/of andere subsidieregelingen, -verordeningen, protocollen) bepalingen kunnen worden opgenomen naar analogie van gangbare governance codes zoals bijvoorbeeld van Cultuur of andere relevante sectoren of bedrijven.

3. Opdrachten:

- a. Aanbevolen wordt om de opdrachtverlening meer op een integraal niveau te bekijken waardoor er een beter beeld ontstaat van het totaal van (potentiële) opdrachtverleningen aan een crediteur/leverancier.
- b. In het verlengde hiervan wordt geadviseerd om de recent vastgestelde Ontwikkelvisie bureau Inkoop zo spoedig mogelijk te implementeren en de voortgang van de implementatie nauwgezet te monitoren. In deze visie is de ontwikkeling naar een meer centraal gestuurde en georganiseerde inkoop opgenomen.
- c. Aanbevolen wordt om de rol van bureau Inkoop bij onderhandse aanbestedingen uit te breiden door naast een procestoets een inhoudelijke toets uit te laten voeren, inclusief eventuele begeleiding van het inkoopproces.
- d. Aanbevolen wordt om binnen het reguliere contractmanagement van de Provincie de uitvoering van een systematische, gestructureerde evaluatie van opdrachten en leveranciers te borgen.
- e. Geadviseerd wordt om in de integriteitsverklaring die bij aanbestedingen wordt bijgevoegd bepalingen op te nemen omtrent het voorkomen van ongewenste belangenverstremming bij opdrachtnemers.
- f. Aanbevolen wordt om in het inkoopproces de beoordeling van de verkregen informatie over onderaannemers te borgen.

3. ALGEMENE KADERS

3.1 Kaders

Van alle subsidies, opdrachten en financieringen is de rechtmatigheid onderzocht door toetsing aan wettelijke en door Provinciale en/of Gedeputeerde Staten vastgestelde kaders en normen.

De volgende kaders zijn gehanteerd.

Relevante kaders bij rechtmatigheidstoets van opdrachten

<i>opdrachtverlening (overeenkomst van opdracht)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inkoop en aanbestedingsregels provincie Limburg (vanaf 1 juli 2019). • Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg (tot 1 juli 2019) • Aanbestedingswet 2012 (herzien in 2016) • Europese aanbestedingsregels vanaf drempelwaarde • Wet DBA (fiscale regels inhuur zzp-ers) • Provinciewet • Algemene Inkoopvoorwaarden Limburg 2015 (tot 20 maart 2020) • Algemene inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de provincie Limburg 2020 (vanaf 20 maart 2020) • Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 gewijzigd met ingang van 1 januari 2020 (en eerdere versies) • Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021 (en eerdere versies) • Wet markt en overheid (als onderdeel van de Mededingingswet) • Europese staatssteunregels (o.a. de de-minimisverordening)
--	---

Relevante kaders bij rechtmatigheidstoets van subsidies

<i>Subsidieverlening (verlening- en vaststellingsbeschikking)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening 2017 (en eerdere versies) • Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring • Beleidsregels subsidies 2019 (en eerdere versies) • Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 (gewijzigd met ingang van 1 januari 2020 (en eerdere versies) • Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021 (en eerdere versies) • Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidie 2010 • Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidie 2017 • Staatssteunregels (o.a. de Minimiserordening)
---	---

Relevante kaders bij rechtmatigheidstoets van financieringen

<i>Geldlening (geldleningsovereenkomst)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Sturing in samenwerking 2.0 vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 10 februari 2017 • Uitvoeringskader Sturing in samenwerking 3.0 0 vastgesteld door Provinciale Staten d.d. 5 februari 2021 • Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 gewijzigd met ingang van 1 januari 2020 (en eerdere versies) • Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021 (en eerdere versies)
---	--

In bijlage 1. zijn de relevante aspecten van deze kaders nader toegelicht.

3.2 Integriteitsaspecten voor subsidieontvangende organisaties of opdrachtnemers

Zoals eerder geschetst wordt in dit rapport geen uitspraak gedaan over bestuurlijke en/of ambtelijke integriteit in relatie tot de onderzochte opdrachten, subsidies en de verstrekte financiering. Evenmin is de integriteit van opdrachtnemers en/of subsidieontvangers zelf aan de orde. Wel is op basis van de relevante kaders bezien of er integriteitsaspecten zijn die opdrachtverleningen en/of subsidies raken.

De Provincie Limburg hanteert geen specifieke kaders inzake integriteitsaspecten voor subsidieontvangende organisaties of opdrachtnemers. Wel vormt het ondertekenen van een integriteitsverklaring in een aantal gevallen een onderdeel van de aanbestedingsprocedure bij opdrachten. Daarnaast is het zo dat entiteiten veelal een eigen integriteitscode hanteren. De naleving daarvan en het toezicht daarop is een verantwoordelijkheid van de betreffende stichting of vennootschap. Afhankelijk van de gekozen governance binnen de betreffende entiteit is dit een verantwoordelijkheid van het statutair bestuur en of het toezichthoudend orgaan (RvT of RvC).

3.3 Belangenverstrengeling: definitie

Bij (schijn van) belangenverstrengeling gaat het om vermenging van het publiek belang met het persoonlijk belang van een derde. Belangenverstrengeling kan vanuit verschillende invalshoeken worden bezien:

1. Belangenverstrengeling in de relatie provinciaal bestuurder of ambtenaar enerzijds versus opdrachtnemer/subsidieontvanger anderzijds
2. Belangenverstrengeling bij verschillende provinciale opdrachten of subsidies waarbij belangen bij elkaar komen die betrekking hebben op dezelfde opdrachtnemer/subsidieontvanger.
3. Belangenverstrengeling bij provinciale opdrachten of subsidie waar 'onderaannemerschap' c.q. aanbesteding aan de orde is. En waarbij een persoonlijk belang speelt van de opdrachtnemer / subsidieontvanger bij de inzet van die onderaannemers/uitvoerders

Ter zake belangenverstrengeling zijn geen specifieke afzonderlijke Provinciale kaders uitgewerkt.

4. STURINGSMOGELIJKHEDEN IN RELATIE TOT ROLKEUZE

Gelijktijdig met de in dit onderzoek te beantwoorden vraag in hoeverre overheidsmiddelen rechtmatig zijn besteed, is het ook relevant te bezien of en zo ja welke mogelijkheden de Provincie heeft om invloed uit te oefenen op de governance van gesubsidieerde organisaties dan wel opdrachtnemers.

Het Uitvoeringskader Sturing in Samenwerking (waarvan 3.0 de meest recente versie is) biedt daartoe het relevante kader.

Dat kader benoemt dat de Provincie staat voor het realiseren van doelstellingen en effecten in en voor de Limburgse samenleving. Zij kan dit in veel gevallen niet alleen of zelfstandig, maar heeft daar anderen bij nodig. Van oudsher worden veel maatschappelijke doelstellingen in samenwerking gerealiseerd. De steeds verder toenemende complexiteit vraagt naar een andere rol en inzet van middelen door de Provincie, in de vorm van maatwerkoplossingen (van subsidiëren naar investeren). Het Uitvoeringskader is faciliterend aan dat besluitvormingsproces. Het fungeert als menukaart om het publieke belang inhoudelijk te bepalen en geeft inzicht in de wijze waarop gemotiveerd kan worden gekozen voor de inzet van een bepaald instrument (bijv. subsidie, opdrachtverlening of financiering).

De keuze voor een bepaald instrument is onder meer afhankelijk van de rol die de Provincie op zich wil (en kan) nemen. Hierbij kan sprake zijn van een passieve dan wel een meer actieve rol. Actief ziet hier op een permanente (inhoudelijke) betrokkenheid bij de realisering van een publiek doel (zoals aandeelhouder en/of eigenaar en/of ondernemer); in een passieve rol ligt de verantwoordelijkheid voor uitvoering van activiteiten in de regel bij een andere partij.

De rolkeuze heeft ook een relatie met de wijze en mate van sturing door de Provincie ter realisatie van een initiatief. Soms volstaat een “passieve” rol om het publiek belang te borgen, bijvoorbeeld via kaderstelling of het vastleggen van verplichtingen/voorwaarden in een subsidiebeschikking (niet-revolverend) of in een geldlening (revolverend). In andere gevallen is een ‘actieve’ en meer directe sturing tijdens de uitvoering wenselijk of noodzakelijk, bijvoorbeeld in de rol van aandeelhouder.

In een passieve rol treedt de Provincie meer op als een traditionele overheid die zich beperkt tot het gebruik maken van haar publiekrechtelijke bevoegdheden (zelf kaders stellen dan wel publiekrechtelijke kaders gebruiken) voor de verlening van subsidies en het verstrekken van opdrachten. Dat betekent tegelijkertijd dat de mogelijkheden die de Provincie heeft om te sturen beperkt zijn tot die die de Provincie in dat verband ter beschikking staan. Die mogelijkheden zien niet of nauwelijks op de governance van de betrokken organisaties (in termen van besturen, bezoldiging, toezichthouden etc).

Subsidies

De Algemene wet bestuursrecht stelt dat het bestuursorgaan verplichtingen kan opleggen aan een subsidieontvanger. Het betreft dan verplichtingen met betrekking tot:

- a) aard en omvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend;
- b) de administratie van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten;
- c) het vóór de subsidievaststelling verstrekken van gegevens en bescheiden die nodig zijn voor een beslissing omtrent de subsidie;
- d) de te verzekeren risico's;
- e) het stellen van eventuele zekerheid voor verleende voorschotten;
- f) het afleggen van rekening en verantwoording omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn;
- g) het beperken of wegnemen van de nadelige gevolgen van de subsidie voor derden;

- h) het uitoefenen van controle door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op het door het bestuursorgaan gevoerde financiële beheer en de financiële verantwoording daarover.

Het bestuursorgaan kan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen opleggen mits deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. Verplichtingen ten aanzien van de governance van gesubsidieerde organisaties vallen hier nadrukkelijk niet onder. Ook heeft de Provincie geen of een zeer beperkte rol of bevoegdheden ten aanzien van onderaannemers die in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten door de subsidieontvanger worden ingeschakeld (buiten dat in voorkomende gevallen de inschakeling daarvan aanbesteed moet worden). Juridisch gezien zijn er vanuit de Provincie gezien ook geen gronden om een subsidie te weigeren, in te trekken of lager vast te stellen indien blijkt dat de bestuurder van de subsidieontvanger leveranciers inzet waarmee hij zelf een persoonlijke of zakelijke band heeft. Een weigeringsgrond kan er wel zijn indien bijvoorbeeld sprake is van fraude bij een van de leveranciers (bijvoorbeeld indien daardoor de subsidiemiddelen voor andere doeleinden wordt aangewend).

Mogelijkheden om een subsidie in te trekken, lager vast te stellen of zelfs preventief te weigeren beperken zich dientengevolge tot situaties waarin verplichtingen die een relatie hebben met de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten en de verantwoording daarover niet worden nagekomen.

Andere voor de Provincie relevante subsidiekaders (Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v. (ASV), Beleidsregels subsidies 2019, controleprotocol eindverantwoording, regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring) kennen evenmin aan de governance gerelateerde aanwijzingen of sanctioneringsbepalingen. De Beleidsregels kennen wel de mogelijkheid om een subsidie preventief te weigeren indien een aanvrager bij de Provincie Limburg geregistreerd staat vanwege ernstige onregelmatigheden.

Wel is er een aantal richtinggevende bepalingen en afspraken met betrekking tot de governance van gesubsidieerde instellingen. Betreffende de bezoldiging van bestuurders geeft de ASV richting door in het kader van een doelmatige besteding van subsidie de WNT-norm als maximum te bepalen (art. 16 en 17). In dit verband dient in acht te worden genomen dat op decentraal niveau subsidieverlening niet mag worden benut om 'inkomenspolitiek' te bedrijven.

Voor organisaties in het domein 'cultuur' is er een (landelijk ontwikkelde) governance code. Deze code bevat een achttal governanceprincipes.. Het onderschrijven van deze code en principes door structurele subsidierelaties in de cultuursector, is als onderdeel van een gezonde bedrijfsvoering een voorwaarde voor subsidieverstrekking in de 'Nadere subsidieregels cultuurplan en sub infrastructuur 2021-2024'. Ook voor bijv. structurele subsidierelaties in het culturele domein die als zodanig op de provinciale begroting staan wordt in subsidiebeschikkingen de verwachting vastgelegd dat de organisatie zich houdt aan de governance code cultuur. Een juridische basis voor het opleggen van dergelijke verplichtingen in de Algemene Subsidieverordening ontbreekt echter op dit moment. Overigens bestaan voor een groot aantal sectoren op dit moment geen vergelijkbare governance codes. Zo is deze er bijvoorbeeld niet voor de sector 'natuur en landschap'.

Opdrachten

Het algemene provinciale kader voor opdrachtverstrekkingen wordt gevormd door het 'Inkoop- en aanbestedingsbeleid' 2019. Dit beleid en bovenliggende regelgeving zoals de Aanbestedingswet bevatten geen bepalingen die zien op de governance van de opdrachtnemende organisatie. Zo heeft de Provincie ook geen of een zeer beperkte rol of bevoegdheden wanneer voor de uitvoering van opdrachten (met uitzondering van fraude) onderaannemers worden ingeschakeld.

Een als aan governance 'gelieerde' voorwaardelijke bepaling zou kunnen worden gezien het beleidsuitgangspunt dat de Provincie alleen integere ondernemers contracteert. De Provincie wil enkel zaken doen met integere ondernemers die zich niet inlaten met criminele of illegale praktijken. Toetsing van de integriteit van ondernemers gebeurt door het opvragen van een Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA). De integriteit van personen wordt getoetst door het opvragen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en het laten ondertekenen van een geheimhoudings- of integriteitsverklaring. Overigens maakt de 'Gedragscode integriteit' onderdeel uit van deze integriteitsverklaring. In deze gedragscode zijn onder meer bepalingen opgenomen betreffende het tegengaan van belangenverstrengeling en corruptie.

Samenvattend

In dit hoofdstuk is beken in hoeverre de Provincie invloed kan uitoefenen op de governance van subsidieontvangers en opdrachtnemers.

Dáár waar de Provincie kiest voor subsidie- en opdrachtverlening ter behartiging van een publiek belang, worden de sturingsmogelijkheden dus beperkt door de relevante publiekrechtelijke kaders die niet of nauwelijks ruimte bieden om eisen te stellen aan de governance van betrokken organisaties. Ook heeft de Provincie geen of een zeer beperkte rol of bevoegdheden wanneer in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten dan wel opdrachten (met uitzondering van fraude) onderaannemers worden ingeschakeld. Belangrijk is om in ieder geval te constateren dat het naleven van de integriteitsregels een verantwoordelijkheid is en blijft van de subsidieontvanger c.q. opdrachtnemer, die vaak op dit gebied eigen protocollen /richtlijnen hanteren. Ook het toezicht daarop door een RvT of een RvC berust bij de organisatie zelf.

Zie onderstaande richtlijnen uit het gedrags- en integriteitscode van IKL

(...)

Voordeel

We gebruiken de relatie met leveranciers of klanten van IKL niet om daar persoonlijk voordeel uit te halen. We houden privé en zakelijk gescheiden, dus we vermengen de rol van opdrachtgever niet met de rol van klant. Dat betekent dat we privé geen goederen of diensten afnemen bij een bedrijf waarmee ook IKL zaken doet of in een recent verleden zaken deed. Als dat toch gebeurt, dan alleen tegen marktconforme prijzen en normale voorwaarden. Het spreekt voor zich dat we vriendelijk en respectvol met onze partners en opdrachtgevers omgaan. We houden de relatie met de partners en opdrachtgevers echter wel zakelijk. We voeren ons werk zo goed mogelijk uit en nemen hiervoor geen fooi aan. We voorkomen elke schijn van belangenverstrengeling. Buiten onze functie bij IKL bekleden we, zonder toestemming van de leidinggevende, daarom geen functie bij een concurrent of opdrachtgever.

(...)

Contracten en opdrachtverlening

Het inkopen van goederen en diensten, maar ook opdrachtverlening door IKL aan derden gebeurt eerlijk, zorgvuldig en transparant, zodat we de beste kwaliteit tegen de beste prijs verkrijgen. Contracten worden niet toegekend op basis van persoonlijke voorkeur. Dit geldt ook voor onderhandse aanbestedingen. We weten dat we hierop aangesproken kunnen worden en gaan deze verantwoordelijkheid dan ook niet uit de weg. Bij aanbestedingen volgen wij de aanbestedingsrichtlijnen van provincie Limburg.

Bron: <https://www.ikl-limburg.nl/wp-content/uploads/2019/05/Gedrags-en-integriteitscode.pdf>

5. GENERIEKE BEVINDINGEN

5.1 Veelheid van organisaties met betrokkenheid van de heer Vrehe

In het kader van het onderzoek is nagegaan of en zo ja, welke relatie de Provincie Limburg onderhoudt met entiteiten die in de afgelopen periode genoemd zijn in relatie tot de heer Vrehe, zowel in publicaties als in debatten. In het onderzoek is ook de positie meegenomen die de heer Vrehe vervult /vervulde binnen de betreffende entiteit (bestuurder, toezichthouder en/of aandeelhouder). Dit heeft geleid tot een lijst met 28 entiteiten (zie onderstaande tabel met entiteiten).

Met 15 van deze entiteiten is sprake van een financiële relatie met de Provincie Limburg. Het betreft een opdracht- of subsidierelatie. In één situatie is sprake van een financiering. Geen enkele van voornoemde entiteiten is door de Provincie Limburg opgericht. Evenmin heeft de Provincie Limburg binnen deze entiteiten een bestuurders- of aandeelhoudersbelang. Met andere woorden: er is geen sprake van verbonden partijen c.q. deelnemingen. Dat betekent dat in het kader van het onderzoek het aspect rechtmatigheid ingaat op de kaders die gelden voor het verstrekken van opdrachten, subsidies en leningen.

De entiteiten waarmee de Provincie geen financiële relatie heeft of waarmee de heer Vrehe in de onderzoeksperiode geen relatie heeft, zijn niet verder meegenomen in dit onderzoek.

De samenvattende schematische overzichten met bevindingen vindt u in de bijlagen.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehe	Rol provincie t.o.v. entiteiten
Stichtingen met financiële relatie PL		
Stichting IKL (Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg Opgericht 25-08-1981 (KvK 41076923)	Statutair bestuur: H.T.J. Vrehe (v.a. 28-01-2015 tot 26-03-2021) RvT: - D. Akkermans (voorzitter RvT), - M. Penders (lid RvT), - R. Engelberts (lid RvT), - E. Ronda (lid RvT)	Subsidieverstrekker Opdrachtgever
Stichting Ondersteuning Overlegorganen Nationale Parken "De Groote Peel", "De Hamert" en "De Meinweg" Opgericht 06-11-1997 (KvK 41079257)	Bestuurders: H.T.J. Vrehe (secretaris penningmeester sinds 19 oktober 2016), A. Splinter; H.M. Kersten, R.S.M.R. Offermans (voorzitter sinds 22 december 2016) en A.C.A.G. Smits	Subsidieverstrekker
Stichting Het GroenHuis Opgericht 16-11-2000 (KvK 12043104)	Huidig bestuur: O. Op den Camp, A. Hermanussen (voorzitter) M. Lubbers Voormalig bestuurder: H.T.J. Vrehe (van 1 september 2015 tot 1 januari 2016)	Opdrachtgever ¹
Stichting Agroproductie en -leisurepark Zuid-Limburg Opgericht 18-06-2012 (KvK 55522823)	Bestuurders: H.T.J. Vrehe (bestuurslid sinds 18 juni 2012; voorzitter sinds 17 juni 2020) M.J.J. Titulaer (zaakvoerder, volgens KvK sinds 19 februari 2019, naar eigen zeggen sinds 2012)	Subsidieverstrekker

¹ Het betreft een betaling ad € 100,- voor de huur van een zaaltje. Vanwege dit geringe bedrag is deze organisatie niet verder in dit onderzoek meegenomen.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan		Rol provincie t.o.v. entiteiten
Stichting Natuurinclusieve Landbouw (KvK 58126236) Opgericht onder de naam Stichting Natuurrijk Limburg op 11-06-2013 en middels statutenwijziging 19-03-2019 naamswijziging doorgevoerd	Statutair bestuur: B. Derikx Commissarissen: - M..E.J. Rempelberg (lid v.a. 13-11-20; - B.W.H.C. Boots (lid v.a. 13-11-'20) Voormalig lid: H.T.J. Vrehan (lid v.a. 11-06-2013 tot 12-11-2020);	Statutair bestuur: B. Derikx RvT: - A. J.W. Lenders (lid v.a. 11-06-2013 tot 12-11-2020); - H.T.J. Vrehan (lid v.a. 11-06-2013 tot 12-11-2020); - M..E.J. Rempelberg (lid v.a. 13-11-20; - B.W.H.C. Boots (lid v.a. 13-11-'20)	Subsidieverstrekker
Stichting Limburg-Werkt Opgericht: 28-06-2013 (KvK 58310436)	Statutair bestuur: - H. Meijers (Vz), - J. Wachelder (pm), - E. Vogelzang, - L. Dohmen . H.T.J. Vrehan bestuurder/secr. v.a. 28-06-2013 tot 1 januari. 2019. Geen RvT		Subsidieverstrekker
Stichting Limburg Paardensport Opgericht: 22-04 2014 (KvK: 60547219)	Bestuur: -J. Janssen (voorzitter), -C. Holthuijsen-Leurs, - H.T.J. Vrehan secretaris penningmeester -P. van de Pas -G. van Wijlick P. Hendrix		Subsidieverstrekker
Stichting Natuurrijk Limburg en IKL (NALI) Opgericht: 21-12-2016 (KvK 67533817)	Statutair bestuur: - H.T.J. Vrehan (voorz .bestuurder v.a. 21-12-2016), - E. Timmer (Secre. v.a. 01-10-2019), - J.B.H. Defauwes (Penningmeester v.a. 01-10-2019). RvT: --		Subsidieverstrekker

Coöperaties met financiële relatie PL

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A. Opgericht: 14-04-2015 (KvK 63142023)	Bestuur: - A. Lenders, - F. Nijpjes, - M. Verhoijzen, - C. Smeets; - H.T.J. Vrehan (v.a.14-04-2015 tot 31-03-2021), - T. Hanssen - M. Rempelberg (Vz)	Subsidieverstrekker Financierder
Coöperatie Werkzicht U.A. (bekend onder Coöperatie InMenz) Opgericht 30-07-2015; Statutenwijziging 23-12-2019 (KvK 63861933)	Huidig bestuur: - P. Henssen Holding B.V. (penningmeester) - BMM Holding B.V. (secretaries); - B. Verhoeven Voormalig bestuurder en tevens voorzitter : Werkbank B.V. (tot 1 aug. 2019). NBD Holding B.V. is 50% aandeelhouder van Werkbank BV en was tot 1 aug. 2018 ook bestuurder van Werkbank BV. Werkbank BV verkeert in staat van faillissement. Leden coöperatie: o.a. de stichting IKL.	Subsidieverstrekker

Vennootschappen met financiële relatie PL

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
----------------------------------	---	---------------------------------

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol provincie t.o.v. entiteiten
Werkbank B.V. Opgericht: 11-11-2013 (KvK 59203773) BV verkeert in staat van faillissement	Statutair bestuurder: Vlinder20 B.V. (v.a. 24 dec. 2014) Voormalig bestuurder: NBD Holding BV (Vrehan) v.a. 12 maart 2014 tot 1 aug. 2018 Aandeelhouders: NBD Holding BV en Vlinder20 B.V.	Opdrachtgever
Limburg Care B.V. opgericht 27-10-2014 (KvK 61755788)	Deze vennootschap is ontbonden per 31-12-2019 en uitgeschreven uit het handelsregister per 20-01-2020. Statutair bestuurder: Werkbank B.V. Aandeelhouder: Werkbank B.V.	'Opdrachtgever' (detachering om niet)
BosWerkt B.V. Opgericht: 12-03-2014 (KvK 60214570)	Statutair bestuur: NBD Holding BV sinds 29-05-2019 Aandeelhouder: 100% NBD Holding BV sinds 29-05-2019 Gevolmachtigde: S. Vrehan (sinds 01-06-2019)	Opdrachtgever
NBD Holding B.V. Opgericht: 12-03-2014 (KvK: 60214309)	Statutair bestuur: H.T.J. Vrehan. Aandeelhouder: H.T.J. Vrehan Gevolmachtigde: S. Vrehan (sinds 09-08-2018)	Opdrachtgever
@Nexus B.V. Opgericht: 04-04-2017 (KvK: 68508832)	Statutair bestuur: - NBD Holding B.V. en Hartjes ontwikkelingsvisie Holding B.V. Aandeelhouders: NBD Holding BV en Hartjes ontwikkelingsvisie Holding B.V.	Opdrachtgever

Met de volgende organisaties waaraan de heer H.T.J. Vrehan als bestuurder c.q. toezichthouder verbonden is, heeft de Provincie Limburg geen financiële relatie.

	Stichtingen
1.	Stichting Landschapspark Susteren
2.	Stichting Transforum Agro & Groen
3.	Stichting Incentivo
4.	Stichting Limburgs Kampioenschap Zaaie Hermeniekes 2012
5.	Stichting Casa Equitana
	Vennootschappen
1.	New Business Development B.V.
2.	BosWerkt Products B.V.
3.	Goed Werk B.V.
4.	POLO B.V.
5.	Libol B.V.
6.	(I.P.H.) Investerings-Participatie Holding B.V.
	Maatschappen
1.	Maatschap BosWerkt
	Overig

1.	Licom N.V. d.d. 23-10-2012 failliet verklaard en uitgeschreven uit Handelsregister d.d. 20-04-2017
----	--

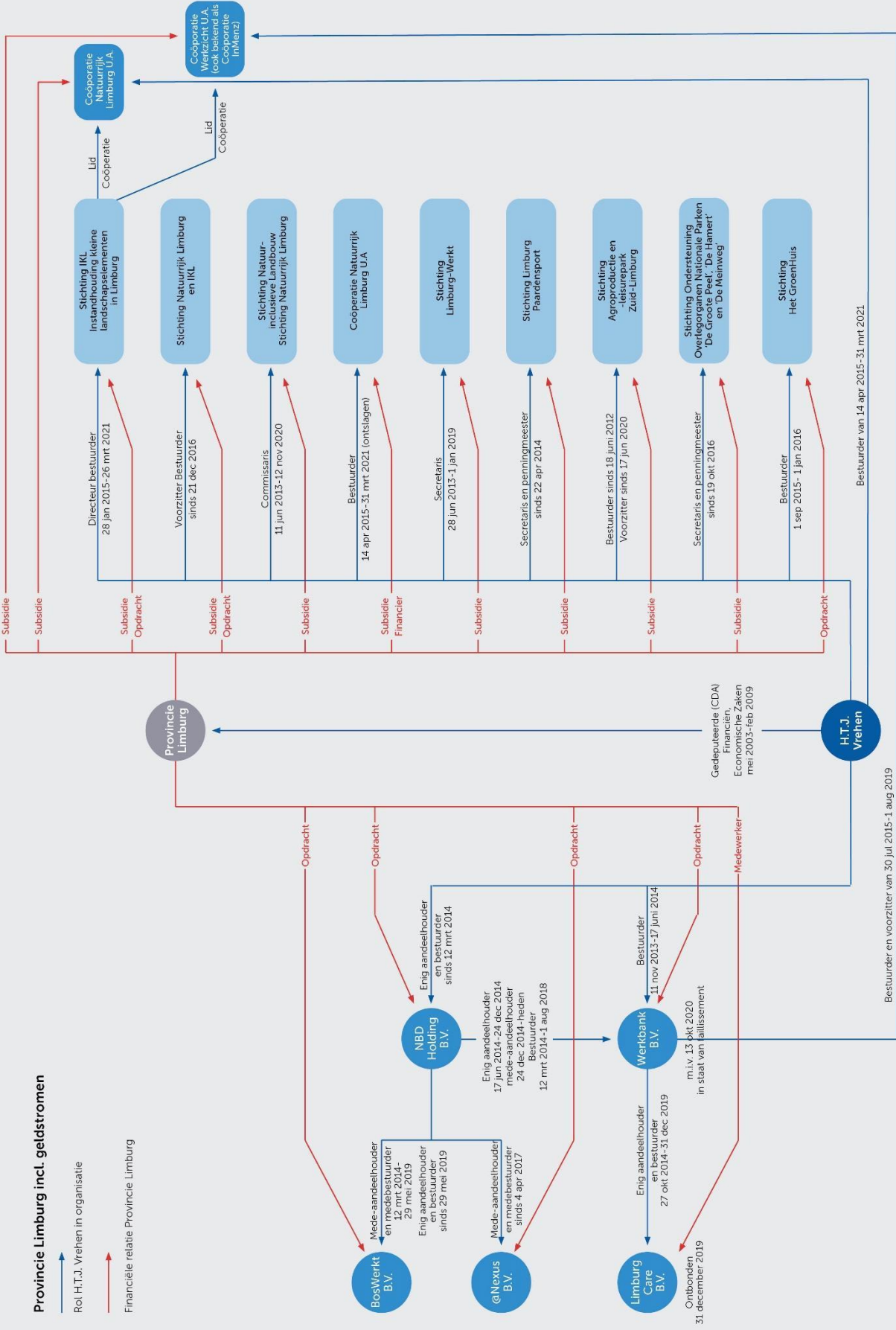
5.2 Verwevenheid van entiteiten met sleutelfiguren (rollen en belangen)

Tijdens het onderzoek is gebleken dat er sprake is van betrokkenheid van de heer Vreken bij diverse organisaties. In bijgaand schema worden de financiële relaties van de Provincie met de organisaties waar de heer Vreken een betrokkenheid bij heeft schematisch in beeld gebracht. De rechtmatigheid van deze financiële relaties zijn object van voorliggend onderzoek.

Provincie Limburg incl. geldstromen

→ Rol H.T.J. Vreken in organisatie

→ Financiële relatie Provincie Limburg

Bij afzonderlijke subsidie- of opdrachtverstrekkingen vindt vanuit de provinciale organisatie geen specifieke extra check plaats naar mogelijke verwevenheden tussen personen en organisaties en belangen. Het signaleren van werkelijke verwevenheden is afhankelijk van (toevallig) aanwezige kennis bij de betrokken personen bij de behandeling van subsidies en opdrachten. Daar waar verschillende opdrachten en/of subsidies vanuit verschillende organisatieonderdelen worden verstrekt ontbreekt een eenduidig inzicht en overzicht. Daar komt bij dat opdrachtnemers of subsidieontvangers soms worden vertegenwoordigd door een (andere) statutair bestuurder waardoor het ook (volgens de formele stukken) niet transparant is dat sprake is van ‘dezelfde personen en/of bedrijven’ en dus ook van verwevenheden. De subsidie-ontvanger of beoogde opdrachtnemer kunnen ook actief informatie verstrekken over rollen en belangen. In het onderzoek is van actieve informatieverstrekking op dit punt niet gebleken.

Daar waar naast verwevenheden ook gedeelde belangen spelen is extra aandacht en alertheid geboden met oog op een zorgvuldig en integraal besluitvormingsproces. Het belang om dit te weten is tevens om te voorkomen dat onbewust beïnvloeding van de besluitvorming zal plaatsvinden. Overheidshandelen dient transparant en controleerbaar te zijn. De kennis over belangen maakt ook scherper acteren bij controle op de uitvoering na besluitvorming mogelijk.

Een persoonlijk belang hoeft niet per definitie een financieel of een direct eigen belang te zijn. Zo kan een persoon familie- of vriendschapsbetrekkingen hebben bij een aanbieder van diensten. Dit hoeft op zichzelf geen reden te zijn om een opdracht te weigeren.

6. GENERIEKE BEVINDINGEN INZAKE RECHTMATIGHEID BIJ ONDERZOCHE SUBSIDIES

6.1 Algemeen

In het kader van dit onderzoek zijn alle subsidies aan de hiervoor genoemde organisaties in de periode 2012 – 23-03-2021 (in totaal 77 subsidiedossiers) doorgelicht op basis van een in afstemming met de accountant opgestelde vragenlijst. Het volledige overzicht is als bijlage 2 bij dit rapport gevoegd. Slechts een deel van de genoemde organisaties heeft van de Provincie subsidie ontvangen. Hieronder wordt een aantal generieke bevindingen geformuleerd. In het volgende hoofdstuk worden de betreffende organisaties afzonderlijk behandeld en zullen – indien aan de orde – specifieke bevindingen per organisatie worden vermeld.

6.2 Nauwelijks procedurele afwijkingen

Het proces van subsidieverlening en -vaststelling is gecentraliseerd binnen het cluster Subsidies. Op basis van heldere werkafspraken is het proces vergaand gestandaardiseerd; dat komt de uniformiteit en kwaliteit van het proces ten goede, wat ertoe leidt dat er weinig tot geen procedurele afwijkingen aan het licht zijn gekomen.

6.3 Meldplicht subsidieontvangers in relatie tot WNT

Op grond van artikel 21 lid 3 Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 (en verder). (ASV 2017) is de ontvanger van een exploitatiesubsidie verplicht onverwijld schriftelijk aan Gedeputeerde Staten te melden zodra er binnen de organisatie sprake is van inkomens boven het bezoldigingsmaximum in de Wet normering topinkomens (WNT). Strikt genomen betekent dit dus dat zolang er geen sprake is van overschrijding van het toepasselijke bezoldigingsmaximum, er geen informatie over de bezoldiging hoeft te worden verstrekt.

Sommige subsidieontvangers, waaronder de stichting IKL, vallen tevens onder de normering en richtlijnen van andere instanties zoals bijvoorbeeld het Centraal Bureau Fondsvererving (CBF). Als daar een lagere normering geldt dan is dat iets waar de Provincie niet op kan toezien. Dit is aan de betreffende controlerende instantie of aan de accountant van de subsidie-ontvanger.

In alle beschikkingen vanaf 2017 (daarvoor bestond deze meldplicht niet) waarbij exploitatiesubsidies zijn verleend (IKL en Stichting Limburg Paardensport), is deze WNT-meldplicht als verplichting opgenomen. In sommige gevallen is daarover door de accountant gerapporteerd. In geen van deze gevallen is een overschrijding van het WNT- bezoldigingsmaximum gerapporteerd.

6.4 Mandaat bij subsidieverlening- en vaststelling

De verlening van subsidies is op grond van het Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 (en eerdere versies) (hierna: Mandaatbesluit GS) gemandateerd aan de directie, welke bevoegdheid op grond van het Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2020 (en eerdere versies) is ondergemandateerd aan het clusterhoofd Subsidies. Deze heeft die bevoegdheid verder ondergemandateerd aan de senioren in het cluster SUB. Het mandaat – en daarmee ook het ondermandaat – geldt op grond van artikel 8 onder h. en i. van het Mandaatbesluit GS niet in de onderstaande situaties:

- besluiten tot het verlenen van een subsidie van € 125.000,-- of meer (h);
- besluiten tot het verlenen van incidentele subsidies ex artikel 4:23, derde lid, sub d Awb (i).

In deze gevallen is het college van GS bevoegd tot het nemen van de subsidiebesluiten. De subsidies die binnen de scope van dit onderzoek vallen, zijn allen *verleend* in lijn met bovengenoemde bevoegdheidsverdeling. De *vaststelling* van subsidie gebeurt hoofdzakelijk in mandaat. Uitsluitend in gevallen waarbij sprake is van ambtshalve (dat wil zeggen op eigen initiatief, zonder een daartoe strekkend verzoek) geheel of gedeeltelijk vaststellen van een subsidie is besluitvorming voorbehouden aan Gedeputeerde Staten. De vaststellingen in mandaat zijn allen verleend in lijn met deze regelgeving.

6.5 Naleven aanbestedingsverplichtingen bij subsidiëring

Artikel 24 van de Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v. (en daarvoor artikel 21 van de ASV 2012) bepaalt dat de subsidieontvanger die een subsidie van € 125.000,00 of meer ontvangt, de bepalingen van door Gedeputeerde Staten vast te stellen regels inzake aanbesteding bij subsidiëring in acht neemt bij de verlening van opdrachten voor leveringen, diensten of werken in het kader van de uitvoering van activiteiten die met die subsidie worden gefinancierd.

Op 13 april 2013 zijn de aangepaste Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring in werking getreden. Daarin is onder meer geregeld dat diegene die een subsidie van € 125.000,00 of meer ontvangt, de bepalingen van deze regeling in acht neemt bij de verlening van opdrachten voor leveringen, diensten of werken in het kader van de uitvoering van activiteiten die (mede) met die subsidie worden gefinancierd, indien:

- de opdracht rechtstreeks voor 50% van de waarde of meer door middel van een provinciale subsidie wordt gefinancierd,
- de opdracht dient ter uitvoering van een activiteit, waarvoor een provinciale subsidie wordt verleend van 50% of meer van de totale subsidiabele kosten voor dat project, of
- de opdracht een waarde heeft van meer dan € 200.000,00 en ten laste komt van de exploitatie van een instelling, waaraan de Provincie een subsidie in de exploitatie verleent.

Een en ander materialiseert in de beschikking via een tweetrapsraket: een verplichting om aanbestedingsregels in acht te nemen en de verplichting om achteraf daarover verslag te doen.

In 32 van de 77 beoordeelde subsidies zijn bovenstaande verplichtingen (of op grond van eerdere regelgeving verplichtingen van dezelfde strekking) opgenomen. Op het moment van schrijven zijn nog 14 projecten lopende of moeten nog vastgesteld worden. De 18 vastgestelde subsidies zijn allen voorzien van een goedkeurende controleverklaring. In 3 gevallen is expliciet over de nakoming van deze regels gerapporteerd; voor de overige gevallen is impliciete goedkeuring ontvangen via de goedkeurende controleverklaring.

Een en ander valt te verklaren uit de niet geheel logische samenloop van het betreffende voorschrift in de subsidiebeschikking met de verplichtingen van de accountant bij het opstellen van de controleverklaring. Deze controleverklaring van de accountant wordt opgesteld op basis van het controleprotocol eindverantwoording subsidies Provincie Limburg 2017 (en voor eerdere subsidieverleningen de versie 2010). Dit controleprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen aan de onafhankelijke externe accountant, die is belast met de controle van de bij de Provincie Limburg in te dienen verantwoording ten behoeve van de definitieve vaststelling van de provinciale subsidie. Het verstrekt duidelijkheid over de door de Provincie Limburg gewenste reikwijdte en diepgang van de door de accountant van de subsidieaanvrager/-ontvanger uit te voeren accountantscontrole en de in dat kader af te geven controleverklaring bij de eindverantwoording.

In het protocol wordt voor een aantal zaken bijzondere aandacht gevraagd. Een daarvan betreft de naleving van aanbestedingsvoorschriften; deze passage luidt als volgt:

“De accountant stelt vast dat de uitgaven en inkomsten c.q. lasten en baten in overeenstemming zijn met de geldende financiële aspecten van de wet- en regelgeving (zie hoofdstuk 2 van dit protocol). Het niet/onjuist toepassen van deze regelgeving resulteert (indien dit onherstelbaar is) in het constateren van een rechtmatigheidsfout die als een onjuistheid in de financiële verantwoording wordt aangemerkt.

Zonder de zogenaamde Nadere voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) in te perken, dient de accountant een aantal specifieke punten te toetsen die met name betrekking hebben op de naleving van de relevante wet- en regelgeving:

(...)

Nagegaan dient te worden dat de eventuele opdrachtverlening/aanbesteding van het project of projectonderdelen op een verantwoorde en gangbare wijze heeft plaatsgevonden, waarbij - indien van toepassing - is voldaan aan de Europese richtlijnen voor aanbesteding van overheidsopdrachten (geïmplementeerd in nationale wet- en regelgeving) of aan het bepaalde in de Regels aanbesteding provincie Limburg bij subsidiëring (te vinden op www.limburg.nl/subsidies)."

De controlerende accountant heeft

zonder uitzondering verklaard dat de subsidieverantwoording in overeenstemming is met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen alsook de bepalingen zoals opgenomen in de relevante subsidiebeschikking. De door de accountant van de gesubsidieerde instelling opgestelde controleverklaring vormt de basis voor de verantwoording van de naleving van de aanbestedingsverplichtingen door de subsidieontvanger.

6.6 Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring – inhuur van personeel

Vanuit de berichtgeving dat de directeur-bestuurder van IKL personeel inhuurde dat werkzaam was bij ondernemingen waarvan hij in persoon (mede-)eigenaar of bestuurder is, is de vraag gesteld of dat bij de eindafrekening, op basis van vigerende kaders, zichtbaar had moeten worden – los van de vraag welke consequenties dat zou moeten hebben. Ondanks dat de actuele berichtgeving rondom IKL de aanleiding is voor deze vraag, is hieronder een algemene bevinding opgenomen omdat deze relevant is voor alle gesubsidieerde organisaties. Voor het antwoord op deze vraag is het van belang te kijken naar de specifieke aanbestedingsregels bij subsidiëring zelf.

Op grond van artikel 4 Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring (van toepassing bij subsidies vanaf € 125.000) is een aantal opdrachten voor diensten uitgesloten van toepasselijkheid van de regels. In het kader van dit onderzoek is de uitzondering van artikel 4 onder f. relevant. Op grond van dat onderdeel zijn de bepalingen in deze regeling niet van toepassing op opdrachten van subsidieontvangers voor diensten inzake tewerkstelling, plaatsing van personeel, detachering en personeelsverschaffing. Zo er dus al aanbestedingsregels worden opgelegd en over de nakoming daarvan verslag gedaan moet worden, strekt die verplichting zich dus niet uit over de inhuur van personeel.

Deze bepaling kent zijn oorsprong uit de "oude" aanbestedingsregels van 2004 en daarop gebaseerde nationale wetgeving. Richtlijn 2004/18 maakte een onderscheid tussen IIA-diensten, waarop de richtlijn volledig van toepassing is, en IIB-diensten, waarop de richtlijn beperkt van toepassing is. De IIB-diensten werden gezien als diensten die in beginsel geen of geringe bijdrage leveren aan de eenwording van de interne markt en waarbij volstaan kon worden met een lichtere procedure.

In de nieuwe aanbestedingsrichtlijnen van 2014 en de daarop in 2016 gewijzigde Aanbestedingswet is dat onderscheid komen te vervallen. Er wordt wel nog steeds een uitzondering gemaakt voor het sluiten van arbeidsovereenkomsten, maar de inhuur van personeel valt tegenwoordig onder het volledige regime van de Aanbestedingswet.

6.7 Omstandigheden en gronden voor weigering bij subsidie (aanvraag)

De enkele grond dat een subsidieontvanger een leverancier inzet waarmee een persoonlijke of zakelijke band bestaat, is géén reden voor weigering/intrekking/lagere vaststelling. Daarbij is wel de veronderstelling dat de keuze voor een dergelijke leverancier in voorkomend geval met inachtneming van de Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring is gemaakt. Anders zou namelijk gesteld kunnen worden dat intrekking/lagere vaststelling wel mogelijk is in verband met het niet-naleven van aan de subsidie verbonden verplichtingen.

In artikel 4:35 van de Awb en artikel 17 van de ASV staat niet expliciet dat in het geval van fraude bij een leverancier de subsidie geweigerd moet worden. Onder omstandigheden lijkt dat zeker mogelijk (indien er sprake is van fraude die er bijvoorbeeld toe leidt dat voor een bepaalde activiteit bedoelde subsidie feitelijk voor andere doeleinden wordt aangewend). Wij geven derhalve in overweging om de tekst in de ASV aan te scherpen zodat “een weigeringsgrond er wel kan zijn indien bijvoorbeeld sprake is van fraude bij een van de leveranciers’.

6.8 Vaststelling subsidie niet mogelijk in één geval

Eén subsidie kan nog niet worden vastgesteld omdat de stukken ten behoeve van de eindafrekening tot op heden niet zijn ingediend (zie uitwerking coöperatie Werkzicht U.A.). Het huidig bestuur van de subsidieontvanger heeft aangegeven niet bekend te zijn met de betreffende subsidie. De projectduur van deze subsidie (oorspronkelijk één jaar) is met instemming van de Provincie tot tweemaal toe verlengd. Ruim 3 jaar na afloop van de oorspronkelijke projectduur is nog niet bekend of de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.

7. GENERIEKE BEVINDINGEN INZAKE RECHTMATIGHEID BIJ ONDERZOCHE OPDRACHTEN

7.1 Algemeen

In het kader van dit onderzoek zijn alle opdrachten aan de hiervoor genoemde entiteiten in de periode 2012 – 23-03-2021 (in totaal 50 opdracht-dossiers) doorgelicht op basis van een in afstemming met de accountant opgestelde vragenlijst. Het volledige overzicht is als bijlage bij dit rapport gevoegd. Slechts een deel van de genoemde organisaties heeft één of meerdere opdrachten van de Provincie ontvangen.

Hieronder wordt een aantal generieke bevindingen geformuleerd. In het volgende hoofdstuk worden de betreffende organisaties afzonderlijk behandeld en zullen – indien aan de orde – specifieke bevindingen per organisatie worden vermeld.

7.2 Opdrachten aan organisaties gerelateerd aan de heer Vrehe

Bij de stichtingen gaat het om opdrachten waarbij de heer Vrehe functioneerde in de rol van statutair (mede)bestuurder. De keuze voor opdrachten aan de betreffende stichtingen is onderbouwd vanuit specifieke kennis aanwezig binnen de stichting of het netwerk van de stichting.

De opdrachten aan één vennootschap (NBD Holding B.V.) waren uitsluitend gericht op de inzet van de heer Vrehe als adviseur. Ook hier is de keuze gemotiveerd en onderbouwd vanuit kennis en ervaring. De andere opdrachten betreffen niet de inzet van de heer Vrehe zelf. Vanwege zijn aandeelhouderschap had de heer Vrehe wel een zakelijk financieel belang. Bij de opdrachten aan de stichtingen had de heer Vrehe geen direct persoonlijk belang.

In onderstaand schema zijn de aantallen opdrachten nader geduid.

Stichtingen met bestuurdersrol van H.T.J. Vrehe		
Naam	Aant.	Betreft
Stichting IKL	30	Diverse activiteiten (zie overzicht onder 7.2.4.)
Stichting NALI	7	Diversen
Organisaties met aandeelhoudersbelang van H.T.J. Vrehe		
Boswerkt B.V.	1	Beheer provinciaal boseigendom om niet
Werkbank B.V.	1	Leveren capaciteit t.b.v. Nationaal Landschap Zuid-Limburg
NBD Holding B.V.	7	Omgevingsmanagement MAA en Nedcar
@Nexus B.V.	3	Communitymanagement MAA
LimburgCare B.V.	1	Inzet 'gedetacheerde' ambtenaar

7.3 Zakelijk (financieel) belang H.T.J. Vrehe niet altijd zichtbaar

De opdrachtverstrekkingen aan organisaties met aandeelhoudersbelang van H.T.J. Vrehe hebben, op Boswerkt B.V. na, via ambtelijk mandaat plaatsgevonden. Bij de betrokken provinciale ambtenaren was de aandeelhoudersrol van de heer H.T.J. Vrehe bij deze BV's bij aanvang niet bekend. Dit met uitzondering van NBD Holding B.V. De betreffende vennootschappen werden in de contacten met de Provincie vertegenwoordigd door een ander bevoegd persoon.

Bij één aanbestedingstraject, dat in transparantie werd uitgezet en begeleid door het Inkoopcentrum, werd zichtbaar dat bij een kandidaat sprake was van een zakelijk aandeelhoudersbelang van de heer H.T.J. Vrehe.

7.4 Inzet oud politici of bedrijven van oud politici

Vanaf medio juni 2019 kreeg de inzet van oud-politici ('klusjesmannen berichtgeving'), en dus ook de inzet

van de heer Vrehan, publieke aandacht. De opdrachtverleningen met inzet of zakelijke betrokkenheid van oud-politici werden vanaf dat moment een actueel thema..

De bestuurlijke toezegging² van GS aan PS om géén zogenaamde 1-op-1 benoemingen (meer) te doen dateert van 2 oktober 2020. Deze toezegging is gedaan tijdens het debat in PS n.a.v. het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer inzake 'de inzet van oud-politici'. De opdrachten die zijn onderzocht dateren van vóór deze toezegging.

7.5 Naleving provinciale aanbestedingsregels

Het kader voor opdrachtverlening betreft het Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Limburg 2019 (een eerdere versies). De onderzochte opdrachten zijn verstrekt op basis van een enkelvoudig onderhands aanbestedingstraject, met uitzondering van de opdracht 'Project Landschapsfonds en Pilotproject Noorbeek'. Deze is in 2 percelen via een meervoudig onderhandse aanbesteding verstrekt. Bij een enkelvoudig onderhands traject (geraamde waarde tot € 50.000 excl. btw) wordt bij één ondernemer een offerte opgevraagd. Indien deze offerte voldoet, kan de opdracht worden gegund. De procedure is schriftelijk, met uitzondering van bestellingen tot € 3.000; deze mogen mondeling worden gedaan.

De enkelvoudige onderhandse aanbestedingen, inclusief het contractbeheer, worden door de beleidsinhoudelijke clusters zelf uitgevoerd. In tegenstelling tot bij subsidies is het proces van opdrachtverlening in de onderzoeksperiode niet gecentraliseerd bij één cluster. Voor opdrachten vanaf € 20.000 is een advies nodig van het Inkoopcentrum. Dit advies ziet alleen toe op de aanwezigheid en volledigheid van de vereiste bescheiden bij het vastleggen van een budget. De inhoudelijke afweging en beoordeling over de keuze van de opdrachtnemer ligt bij het betrokken cluster.

Bij enkele van de onderzochte opdrachten zijn procedurele afwijkingen bij de vereiste en gevolgde aanbestedingsprocedures geconstateerd. Deze hadden betrekking op de volgende aspecten:

- Mondelinge opdrachtverlening in plaats van schriftelijke opdracht
- Betaling zonder formele opdrachtverlening
- Door IKL dubbel gefactureerd bedrag aan Provincie
- Enkelvoudig in plaats van meervoudig onderhands aanbesteed
- Keuze aanbestedingstraject zonder verifieerbare onderbouwing van potentiële houtopbrengst

7.6 Besluitvorming in mandaat

Het verstrekken van opdrachten is op grond van het Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 (en eerdere versies) (hierna: Mandaatbesluit GS) gemandateerd aan de directie, welke bevoegdheid op grond van het Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021 is ondergemandateerd aan clustermanagers en programma- en projectmanagers. Het mandaat – en daarmee ook het ondermandaat – geldt op grond van artikel 7 onder r en x. van het Mandaatbesluit GS niet in de onderstaande situaties:

- beslissingen waarbij wordt afgeweken van de Beleidsregels aanbestedingen Provincie Limburg;
- beslissingen waarbij wordt afgeweken van interne of externe adviezen.
- Het mandaat moet worden uitgeoefend met inachtneming van wettelijke regels (artikel 9 lid 1 sub b).

De onderzochte opdrachten zijn allen, met uitzondering van BosWerkt BV, via een ambtelijk mandaat verleend. In een aantal gevallen is voorafgaand aan de opdrachtverlening in een begroting of in een GS nota het

---

² Toezegging 8800 'Inrichting van het proces van een-op-een benoemingen n.a.v. debat in Provinciale Staten d.d. 2 oktober 2020' (ter uitwerking van Motie 2635): "Gedeputeerde Koopmans zegt toe samen met PS (of een commissie) en de griffie de verschillende opties voor het inrichten van het proces van een-op-een benoemingen te willen onderzoeken/bezien en dit in januari 2021 te bespreken. Tot die tijd worden er geen één-op-één benoemingen gedaan".

(financiële) kader en/of de beoogde inzet vermeld. Ook is in een aantal gevallen geconstateerd dat de gemandateerde handelt of heeft gehandeld in afstemming met de betrokken portefeuillehouder. Voor alle besluiten die in mandaat zijn genomen geldt een informatieplicht naar het bestuur. Dit krijgt vorm in het ter beschikking stellen van mandaatlijsten ter kennisneming, aan (in principe) de betrokken portefeuillehouder. Dat betekent dat niet het voltallige college van GS kennis heeft van alle mandaatbesluiten. Deze besluiten zijn wel voor alle bestuurders beschikbaar maar worden niet actief gedeeld. De voormalig portefeuille Financiën kreeg op zijn verzoek een overzicht van alle mandaatbesluiten ter kennisname.

7.7 Mandaat in relatie tot bestuurlijk of politiek gevoelige besluit

Bij beslissingen die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de Provincie Limburg, dan wel bestuurlijk of politiek gevoelig zijn, worden Gedeputeerde Staten en/of de betreffende portefeuillehouder voorafgaand aan besluitvorming *geïnformeerd* door de gemandateerde (artikel 9 lid 4 Mandaatbesluit GS).

Opdrachtverleningen die bestuurlijk of politiek gevoelig (kunnen) zijn, kunnen derhalve in mandaat worden afgedaan. Het is aan de gemandateerde om het college en de betrokken portefeuillehouder daarover vóóraf te informeren. Vóór 1 januari 2020 dienden 'bestuurlijk of politiek gevoelige besluiten' ter besluitvorming te worden voorgelegd aan GS. Deze waren destijds op basis van het Mandaatbesluit van GS 2017 uitgezonderd van mandaat.

In het Mandaatbesluit Directie Provincie Limburg 2021 is een vergelijkbare bepaling opgenomen. De directie en/of het college, dan wel de betrokken portefeuillehouder(s), moeten actief in kennis worden gesteld van de krachtens (onder)mandaat, te nemen of reeds genomen besluiten waarvan zij moeten aannemen dat kennisneming door het college en de betrokken portefeuillehouders van belang is.

Geconstateerd is dat er tegenstrijdigheid zit tussen het Mandaatbesluit GS van Limburg en het Mandaatbesluit Directie Provincie Limburg 2021 inzake het vooraf danwel achteraf informeren van Gedeputeerde Staten over relevante mandaatbesluiten.

7.8 Afweging politieke gevoeligheid bij mandaat

Een mandaat impliceert ruimte voor een eigen afweging van diegene die het mandaat heeft. De inschatting om tijdig melding te maken van bestuurlijk politieke en maatschappelijke risico's aan de ambtelijk en bestuurlijke opdrachtgever is een eigen ambtelijke afweging. Dit kan achter leiden tot verschillen in opvatting over wat hieronder wordt verstaan. In het onderzoek is geconstateerd dat een dergelijk geval zich heeft afgespeeld rondom de inzet van een communitymanager van MAA BV.

7.9 Rol Directieteam bij opdrachtverlening

Sinds medio 2018 worden alle beoogde opdrachten met een capaciteitsaspect voorgelegd aan het directieteam.

Het akkoord van de directie bij opdrachtverlening beperkte zich in eerste instantie tot het beoordelen van het capaciteitsaspect (terecht uitbesteden of niet). Sinds kort wordt door het DT, met instemming van het college, scherper en kritischer gestuurd op nut en noodzaak van opdrachten. Een speciaal daartoe ingericht toetsteam adviseert de directie daarbij. Het gaat hierbij dus niet alleen om het rechtmatig, doelmatig en doeltreffend wegzetten van een opdracht in de markt, maar eerst en vooral om het inbouwen van een extra kritische toets op de vraag of de opdracht/aanbesteding überhaupt nodig is. Met deze toetsing wordt het vier-ogenprincipe en kritisch vermogen bij opdrachtverleningen, zowel richting de ambtelijke organisatie als richting het college van GS versterkt. Daarnaast zijn er opdrachten die voor akkoord aan het DT moeten worden voorgelegd.

7.10 Betaling versus bezoldiging functionarissen werkzaam bij opdrachtnemers

Bij een opdracht wordt de prijs voor het beoogd resultaat bepaald door vraag en aanbod. Bij de raming van kosten wordt ,afhankelijk van het type opdracht, gerekend met een van de Wet Normering Topinkomens (WNT) afgeleid maximum uur bedrag. De Provincie gaat niet over de bezoldiging van functionarissen die werkzaam zijn bij de betreffende opdrachtnemer noch over de vraag of opdrachtnemer onder de WNT valt. Dit

is een aangelegenheid van opdrachtnemer zelf. Desalniettemin is bij de onderzochte opdrachten niet gebleken van tarieven die niet passen binnen een van de WNT afgeleid maximum tarief.

7.11 Betaling, facturering en btw

Bij de onderzochte opdrachten zijn, buiten de dubbele facturering door IKL, geen afwijkingen geconstateerd ter zake facturen en/of betaling. Bij enkele opdrachten is geconstateerd dat de btw achteraf kostprijsverhogend in rekening is gebracht. Op basis van een fiscaal advies is gebleken dat deze btw niet via de Belastingdienst kon worden teruggevraagd. Er heeft naar aanleiding van deze binnen de Provincie uitgevoerde administratieve handeling géén (aanvullende) geldstroom richting opdrachtnemer plaatsgevonden.

7.12 Afgesproken resultaat

Bij navraag is vastgesteld dat, met uitzondering van de beheerovereenkomst met BosWerkt, bij de onderzochte opdrachten het afgesproken resultaat is geleverd.

In sommige gevallen is een concreet product opgeleverd, zoals een haalbaarheidsrapport of een advies. In andere gevallen betrof het resultaat het leveren van een prestatie, bijvoorbeeld een voorzitterschap. Uit de onderzochte opdrachten blijkt dat resultaatverantwoording niet altijd even consequent wordt vastgelegd

7.13 Bevindingen ten aanzien van interne processen

Hierna gaan we eerst in op bevindingen ten aanzien van interne processen bij subsidies en opdrachten.

7.13.1 Raming bij enkelvoudige onderhandse aanbestedingen

Idealiter verloopt het aanbestedingsproces via de stappen 1) opstellen raming, 2) offerteaanvraag en 3) gunning. In de praktijk ontbreekt vaak bij het ramen de kennis op tarievengebied. In die gevallen wordt eerst een offerte aangevraagd.

Op het moment dat een inhuuropdracht of een opdracht aan individuele personen rechtstreeks, dus niet in concurrentie, wordt gegund kan dat resulteren in te hoge uurtarieven. Het Inkoopcentrum beschikt over data en ervaring inzake uurtarieven die in concurrentie zijn uitgevraagd. Bij twijfel over uurtarieven zal het Inkoopcentrum een marktconformiteitsonderzoek uitvoeren om reële uurtarieven te bepalen, maar vervult tot op heden een zeer beperkte rol bij deze aanbestedingen.

7.13.2 Verhoging financiële budgetten

Er bestaat bij Inkoop geen zicht op de verhoging van budgetten in de financiële administratie onder de opdrachtwaarde van € 20.000 excl. btw. Dat verloopt rechtstreeks via de financiële administratie. Dat kan ertoe leiden dat bij cumulatie sprake is van de overschrijding van aanbestedingsregels. Voor een buitenstaander zijn de verhoging en verschuiving van budgetten soms lastig te doorgronden in relatie tot verleende opdrachten. De toelichting in de formulieren is soms heel summier

7.13.3 Rol van Inkoop bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen tot op heden beperkt

Bij het toetsen van de onderzochte opdrachten constateren we dat het inkoopproces tot op heden verschillende administratieve handelingen vereist (formulieren voor het vastleggen van een financiële verplichting, het ramen van kosten, de vereiste wijze van aanbesteding, beoordelen van tarieven, de keuze van DAS etc.). Tegelijkertijd is het aanbesteden geen dagelijkse routine voor betrokken medewerkers.

Conform het huidige Inkoop- en aanbestedingsbeleid Provincie Limburg vanaf 2012 tot op heden worden opdrachten voor leveringen en/of diensten met een geraamde opdrachtwaarde tot € 50.000 excl. btw doorgaans enkelvoudig onderhands aanbesteed (lees: één-op-één gegund). Geconstateerd is dat de rol van Inkoop tot op heden bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen zeer beperkt is. Dat betekent dat er geen

inhoudelijke toets wordt gedaan op de keuze van de opdrachtnemer en/of vervolgoopdrachten en geen begeleiding van het proces plaatsvindt.

De Ontwikkelvisie Inkoopcentrum 2021 die op 6 april 2021 is vastgesteld bevat hierover een nieuwe uitgangspunt van beleid: bij alle opdrachten tot € 50.000,00 ex. btw dienen zoveel mogelijk meerdere offertes in concurrentie worden uitgevraagd. Opdrachten voor leveringen en diensten met een geraamde waarde tussen € 20.000,00 ex. btw en € 50.000,00 worden in beginsel niet meer enkelvoudig onderhands, maar meervoudig onderhands aanbesteed. Door deze opdrachten in concurrentie uit te vragen, vergroten we de kans op scherpe, marktconforme prijzen en kwaliteitsafspraken: 'more value for money'. Afwijking van dit uitgangspunt is alleen mogelijk via een GS-besluit. De verlaging van de drempel vergt een aanpassing van het provinciale inkoopbeleid die binnenkort wordt doorgevoerd. Via de toetsprocedure van het DT wordt hierin al vooruitlopend op voorzien.

7.13.4 Verwachtingenmanagement inzake rol Inkoop (beeldvorming)

Vastgesteld is dat er doordat er aan het eind van de vastlegging van een financiële verplichting in de administratie melding wordt gemaakt van een positief advies van Inkoopcentrum - bij enkelvoudig onderhands aanbesteden vanaf € 20.000 - de verwachting bestaat dat bureau Inkoop akkoord is met een inhoudelijke keuze en afweging van de betrokken opdrachtnemer. Dit wekt een onjuiste verwachting. Het advies ziet echter alleen maar toe op de aanwezigheid en volledigheid van de vereiste bescheiden bij het vastleggen van een verplichting. De verantwoordelijkheid van de inhoudelijke afweging en beoordeling ligt bij het betrokken cluster.

8. SPECIFIEKE BEVINDINGEN STICHTINGEN

8.1 IKL

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Stichting IKL (Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg Opgericht 25-08-1981 (KvK 41076923)	Statutair bestuur: H.T.J. Vrehan (v.a. 28-01-2015 tot 26-03-2021)) RvT: - D. Akkermans (voorzitter RvT), - M. Penders (lid RvT), - R. Engelberts (lid RvT), -E. Ronda (lid RvT)	Subsidieverstrekker • Opdrachtgever

8.1.1 Historie en algemene context

De stichting IKL is als werkgelegenheidsproject opgericht ten tijde van de mijnsluiting en werd gefinancierd vanuit het Rijk. In de periode 2000–2007 werd met het Rijk en de Provincie een afbouwregeling getroffen waarbij het jaarlijks subsidiebedrag van circa € 2,2 mln. werd afgebouwd tot circa € 1 mln.

In 2007 hebben Gedeputeerde Staten aan IKL een subsidie van € 1,9 miljoen toegekend. Dit betrof een exploitatiesubsidie van € 1,2 miljoen (waarvan € 0,8 miljoen uit Rijksmiddelen en € 0,4 miljoen provinciale middelen) en € 0,7 miljoen provinciale projectsubsidie voor landschapsbeheer.

Voor de periode 2008-2013 hebben GS een verder afbouw doorgezet en een ‘exploitatiesubsidie landschapsbeheer’ ad € 1,3 mln. per jaar toegekend (waarvan € 0,7 mln. bestond uit provinciale middelen). Onder druk van bezuinigingen hebben Gedeputeerde Staten zich genoodzaakt gezien om de exploitatiesubsidie in 2013 te verlagen met ruim € 0,3 miljoen.

Daarnaast ontving IKL in de periode 2007-2013 uit diverse provinciale projecten jaarlijks gemiddeld € 0,7 mln. subsidie, vaak dankzij eigen acquisitie-inspanningen. Vanaf 2008 heeft de Provincie het IKL gestimuleerd om gemeenten intensiever bij het landschap te betrekken en daar draagvlak en cofinanciering te halen.

Werkzaamheden waren gericht op landschapsonderhoud, vaak ten behoeve van beschermde soorten, onderhoud op historische buitenplaatsen, aan aardkundige objecten en aan kleine cultuurhistorische landschapselementen zoals wegwuizen. IKL heeft daarin veel expertise opgebouwd. Social return, de inzet van vrijwilligers en het betrekken van burgers en scholen bij natuur en landschap waren belangrijke componenten. De IKL-organisatie bestond uit een omvangrijke buitendienst, ondersteund door diverse specialisten.

Transitie

In 2013 heeft IKL een document laten opstellen waarin haar strategische visie tot 2025 staat verwoord en de contouren van de toekomstige organisatie zijn vastgelegd. Er is destijds een projectteam onder leiding van de heer Vrehan ingesteld, die deze visie heeft geconcretiseerd met aandacht voor de positionering in de markt, de bedrijfsvoering, het ondernemingsplan en de marketing van de nieuwe organisatie.

In 2013 verliep de samenwerking tussen IKL en de Provincie Limburg via het provinciaal meerjarenprogramma. Dit stond in het teken van onderhandelingen om te komen tot nieuwe samenwerking en de vorming van een IKL-“nieuwe stijl”. Uitkomst van de onderhandelingen met de Provincie Limburg was dat zij IKL gedurende twee jaar zou helpen om de organisatie te veranderen via het verlenen van projectsubsidies. Dit ter overbrugging van de periode tussen 2013 (einde IKL meerjaren-overeenkomst) en 2016 (start nieuwe subsidie agrarisch natuurbeheer).

IKL is in de loop van 2015 financieel in de knel gekomen. Tegelijkertijd speelde een bezuinigingsronde binnen het Natuur-domein die vanuit de Provincie Limburg werd doorgevoerd en die voortvloeide uit de afronding van de decentralisatie van Natuur van het Rijk naar de Provincies (tekort aan beschikbare middelen).

Maatschappelijke ontwikkelingen en de aanpassing van de subsidieregeling agrarisch natuurbeheer in 2016 maakten dat landschapsonderhoud steeds vaker interessant werd voor boeren en groenbedrijven, waardoor veel van het uitvoerend werk vanaf 2016 niet meer door IKL zou worden uitgevoerd. Ook liep al enige tijd een juridisch geschil met commerciële bedrijven die landschapsonderhoud uitvoerden over de vermeende bevoorrechte positie waarin IKL door de overheid werd geplaatst.

IKL heeft in overleg met de Provincie gezien hoe een faillissement te voorkomen en hoe een professionaliseringslag doorgevoerd kon worden, als basis voor verdere subsidieverstrekking. Daarvoor zijn zowel ambtelijke- als bestuurlijke gesprekken gevoerd. Naast de primaire afstemming met gedeputeerde Van der Broek, is destijds bestuurlijk overleg gevoerd met gedeputeerde Koopmans en gedeputeerde Van Rijnsbergen.

De provinciale wens voor de omvorming was om het jaarlijkse bedrag aan exploitatiesubsidie voor het IKL (verder) terug te brengen. De gedachte van de Provincie ging uit naar een kleine kennisorganisatie, die de Provincie zou kunnen ondersteunen bij de uitvoering van haar taken. De Provincie zette vooral in op kenniscentra voor het behoud en versterking van landschapswaarden buiten goud-, zilver- en bronsgroen. Ook werd ingezet op het 'vermaatschappelijken' van Natuur, d.w.z. te trachten door middel van participatie meerdere partijen te committeren aan de Natuurdoelen. Dit idee vloeide voort uit het provinciale coalitieakkoord van 2015-2019.

IKL heeft destijds, in afstemming met de Provincie, de transitie doorgevoerd van een overwegend uitvoeringsgerichte organisatie naar een kenniscentrum dat vooral een verbindende en regisserende rol speelt. Deze discussie speelde al eerder, maar werd door voornoemde bezuinigingen zeer urgent. De reorganisatie heeft geleid tot het afstoten van de buitendienst, waardoor het personeelsbestand van 64 personen (ca. 60 FTE) is teruggebracht naar ca. 20 (15 FTE).

Vanaf 2016, na het afstoten van de uitvoeringstaken, richt IKL zich als kennisorganisatie en verbinder via integrale projecten op burgerparticipatie, leefbaarheid en economische versterking in combinatie met cultuurhistorie en soortenbescherming.

Over de jaren 2017-2021 heeft IKL een jaarlijkse bijdrage ontvangen van de Provincie van € 405.000 gefinancierd uit incidentele middelen en is daarnaast voor eigen investeringen in aanmerking gekomen voor individuele projectsubsidies.

IKL heeft in de periode 2013 tot en 23 maart 2021 zowel provinciale subsidies als opdrachten van de Provincie ontvangen.

8.1.2 Subsidies aan IKL

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1.	Aanvraag subsidie Provinciaal Bloemenlint	projectsubsidie	2-2-2021	€ 139.887	Project loopt nog	-
2.	Aanvraag Provinciaal basissubsidie 2021	projectsubsidie	15-12-2020	€ 405.000	Project loopt nog	-
3.	Hofjes levend archief	projectsubsidie	3-12-2020	€ 26.939	Project loopt nog	-
4.	Schadepreventie wolf	projectsubsidie	19-11-2020	€ 51.982	Project loopt nog	-
5.	Doorontwikkeling programma Grenslandrouten	projectsubsidie	11-11-2020	€ 75.000	Project loopt nog	-
6.	Vrijwilligersnetwerken en maatregelen prioritaire soorten	projectsubsidie	25-8-2020	€ 100.755	Project loopt nog	-
7.	Jaarplan en Begroting 2020 IKL	projectsubsidie	24-3-2020	€ 405.000	Project loopt nog	-
8.	Eikelmuisprogramma	projectsubsidie	10-9-2019	€ 410.000	Project loopt nog	-
9.	Vrijwilligersnetwerken en maatregelen prioritaire soorten	projectsubsidie	9-7-2019	€ 122.877	Nog niet vastgesteld	-
10.	Life Bovar	projectsubsidie	28-5-2019	€ 63.566	Project loopt nog	-
11.	Biomassa uit het landschap anders verwerken	projectsubsidie	17-4-2019	€ 64.832	Project loopt nog	-
12.	Coördinator Patrijzen	projectsubsidie	2-4-2019	€ 144.552	Project loopt nog	-
13.	Jaarplan en Begroting 2019 IKL	projectsubsidie	12-3-2019	€ 405.000	4-8-2020	€ 405.000
14.	grafheuvel Exdel	projectsubsidie	13-11-2018	€ 12.308	13-11-2018	€ 12.308
15.	Huiszwaluwtil Ohé en Laak	projectsubsidie	26-6-2018	€ 3.657	26-6-2018	€ 3.657
16.	Maatregelen prioritaire soorten NLZL	projectsubsidie	3-4-2018	€ 80.063	25-9-2020	€ 59.887
17.	Grenslandrouten - ontwikkeling	projectsubsidie	26-3-2018	€ 25.000	24-9-2019	€ 25.000
18.	Jaarplan en begroting 2018 IKL	exploitatiesubsidie	23-1-2018	€ 405.000	17-12-2019	€ 405.000
19.	Uitvoering PAS-maatregelen Nationaal Park de Meinweg	projectsubsidie	21-11-2017	€ 36.950	8-7-2020	€ 14.691
20.	Waardeer Natuurlijk Kapitaal	projectsubsidie	16-6-2017	€ 73.240	Nog niet vastgesteld	-
21.	Vrijwilligersnetwerken 2017 en 2018	projectsubsidie	4-4-2017	€ 119.072	31-8-2020	€ 117.157
22.	Jaarplan en begroting 2017	exploitatiesubsidie	31-1-2017	€ 405.000	11-7-2019	€ 405.000
23.	Uitvoering PAS-maatregelen NP De Maasduinen 2016	projectsubsidie	26-7-2016	€ 58.900	15-12-2017	€ 49.622
24.	Plantcampagne Nationaal Landschap Zuid-Limburg fase 2	projectsubsidie	19-7-2016	€ 100.000	12-2-2019	€ 100.000
25.	Cultuurhistorie Gulpen-Wittem	projectsubsidie	19-7-2016	€ 8.480	19-7-2016	€ 8.480
26.	Jaarplan 2016	exploitatiesubsidie	23-2-2016	€ 405.000	18-10-2017	€ 405.000
27.	Kleine Goede Doelen	projectsubsidie	16-12-2015	€ 250.000	2-3-2017	€ 250.000
28.	Aanplant en burgerparticipatie in Nationaal Landschap Zuid-Limburg	projectsubsidie	8-12-2015	€ 205.000	9-2-2017	€ 205.000
29.	Ommetjes Nieuwe natuur	projectsubsidie	27-1-2015	€ 80.000	12-10-2016	€ 80.000
30.	Bloesemfest	projectsubsidie	16-9-2014	€ 249.611	9-2-2017	€ 249.611
31.	Kenniscentrum inclusief transitie en uitvoering van soortenprojecten, landschapsprojecten en cultuurhistorieprojecten	exploitatie- en projectsubsidie	15-5-2014	€ 1.995.670	27-6-2017	€ 1.995.670
32.	Tuinzicht Lichtenberg: voor groende verbinding in de buurt en in de regio	projectsubsidie	8-10-2013	€ 70.000	21-4-2017	€ 70.000
Totaal				€ 6.998.341		€ 4.861.084

N.B.: - De subsidies voor de periode 2017-2013 waren reeds voor 2012 verleend;

- Vanaf boekjaar 2019 is er geen sprake van een exploitatiesubsidie, maar van een projectsubsidie.

8.1.3 Rechtmatigheid van subsidies aan IKL

De rechtmatigheid van de subsidies aan IKL is beoordeeld aan de hand van de volgende punten:

1. Is de subsidie verleend en vastgesteld conform de kaders?
2. Is het correcte besluitvormingstraject doorlopen?
3. Is de aanbestedingsplicht door de subsidieontvanger in acht genomen?
4. Is de WNT in acht genomen daar waar relevant?
5. Is een verplichte en zo ja goedkeurende accountsverklaring beschikbaar?
6. Is er een bijzonderheid terzake de betrokkenheid van het college van GS en/of individuele bestuurders?

Op basis van bestuurlijke afspraken tussen gedeputeerde van der Broeck en IKL-voorzitter RvT Akkermans hebben Gedeputeerde Staten op 18 februari 2014 besloten een bedrag van max. € 3,25 miljoen aan IKL in het vooruitzicht te stellen voor de basistaken als kenniscentrum en diverse projecten in de periode 2014-2015. Daartoe diende IKL subsidieaanvragen in te dienen. Portefeuillehouder van der Broeck is gemachtigd om de subsidiebeschikkingen te ondertekenen.

Bij brief van 18 maart 2014 is een voorschot van € 500.000 verleend ter voorkoming van liquiditeitsproblemen. Op dat moment was er nog geen subsidie verleend, dus de juridische basis ontbrak, maar is later alsnog hersteld. De brief heeft als ondertekening het college van GS namens dezen gedeputeerde Van der Broeck maar in zijn afwezigheid is de brief door een collega-gedeputeerde ondertekend.

Op 15 mei 2014 is besloten tot verlening van een subsidie voor een bedrag van € 1.130.000; dit betrof een bijdrage van € 600.000 voor de basistaken en € 530.000 voor projecten. Op 1 april 2015 is ten behoeve van het jaar 2015 een aanvullende subsidie verleend ter hoogte van € 865.670 (€ 340.000 voor basistaken en € 525.670 voor projecten).

Beide brieven zijn ondertekend door gedeputeerde van der Broeck namens GS (beiden voortbordurend op machtiging van GS d.d. 18 februari 2014). De totale subsidie voor de jaren 2014 en 2015 bedroeg € 1.995.670 en is uiteindelijk conform verlening vastgesteld.

Vanaf het jaar 2016 wordt aan IKL een basissubsidie ad € 405.000 verleend voor het jaarplanen daarbij behorende begroting en een of meerdere subsidies voor projecten. De basissubsidie wordt tot en met 2018 aangemerkt als een exploitatiesubsidie; in de beschikking voor de basissubsidie 2019 wordt niet gespecificeerd wat voor subsidie het betreft, maar gezien het ontbreken van een bepaling ten aanzien van de WNT (van toepassing vanaf 2017 en alleen op exploitatiesubsidie) wordt verondersteld dat het hier om een projectsubsidie gaat. Helemaal consistent wordt dat echter niet toegepast, aangezien de basissubsidie 2021 expliciet als projectsubsidie wordt aangemerkt en evengoed een meldplicht op grond van de WNT is opgenomen. De basissubsidies worden zonder uitzondering als incidentele subsidie ex. artikel 4:23 lid 3, sub d Algemene wet bestuursrecht verleend. Dat betekent expliciet besluitvorming door Gedeputeerde Staten en niet in mandaat. Dit is conform gebeurd.

Het project Kleine Goede Doelen is voortgekomen uit een wijziging van het meerjarenprogramma 2007-2013. De wijziging in 2013 behelsde een regeling voor kleine projecten mensgerichte natuur'. Deze 'regeling' is daarna nader uitgewerkt, en heeft de projectnaam 'kleine groene doelen (KGD)' gekregen. Aan deze regels zijn destijds de ingediende projecten getoetst, zowel door IKL als door de Provincie. Het ging hierbij om kleine initiatieven (tot maximaal € 50.000) waarvoor 50% subsidie tot een maximum van € 25.000 per project werd verleend, die passen binnen het provinciale programma voor Mensgerichte Natuur en Landschap. De 'regeling' is echter nooit formeel gemaakt. Daarnaast konden slechts enkele van deze projecten/activiteiten volledig in 2013 worden afgerond. Het merendeel van deze 20 projecten/activiteiten werd, na ambtelijk overleg, in 2014

uitgevoerd en stelde IKL daarnaast andere projecten/activiteiten in 2013, 2014, 2015 en 2016 te hebben uitgevoerd die in het kader van KGD passen en waarvoor het resterende budget is benut.

Gedeputeerde Staten in 2015 besloten met terugwerkende kracht de termijn van 31 december 2013 ten aanzien van de uitvoering van de KGD-projecten te verlengen tot en met uiterlijk 21 januari 2016. De subsidie is daarbij vastgesteld op het verleende bedrag.

De subsidie voor het project Bloesemfest is deels verleend onder toepassing van de Nadere Subsidieregels Leefbaarheid en Groen en deels als incidentele subsidie; dat verklaart mogelijk waarom er twee verschillende dossiernummers voor dit project zijn aangemaakt. Het project is uiteindelijk gezamenlijk afgerond met de vaststelling van de subsidie op 9-2-2017.

Ten aanzien van deze subsidies zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd; in relatie tot de bevinding onder paragraaf 6.5. is dat bij IKL zesmaal aan de orde geweest (13, 18, 23, 24, 26 en 31 in de onder 8.2.2 hierboven opgenomen tabel).

8.1.4 Rechtmatigheid van opdrachten aan IKL

In de onderzochte periode zijn opdrachten aan IKL gegund. Het betreft opdrachten die enkelvoudig onderhands zijn aanbesteed, met uitzondering van de opdracht voor het haalbaarheidsonderzoek voor een landschapsfonds. Deze opdracht is via een meervoudig onderhandse aanbesteding uitgezet. De opdracht inzake Landschapsfonds is in 2 percelen gegund. Perceel 1 is gegund aan IKL, perceel 2 aan Stichting Natuurrijk Limburg.

Gunning aan IKL is bij de onderzochte opdrachten onderbouwd op basis van de specifieke kennis van het onderwerp, van het gebied en het bijhorende netwerk.

Het gaat om de volgende opdrachten:

Naam	Omschrijving opdracht	Datum opdracht	Opdrachtwaarde	betaald
1.	Netwerk klachtenafhandeling Vleermuizen en steenmarters 2020	19-11-2020	€ 23.000	€ 23.000
2.	Netwerk klachtenafhandeling vleermuizen en steenmarters 2019	22-5-2019	€ 20.000	€ 20.000
3.	Basiscursus Voedselbos in praktijk	n.v.t.	€ 240	€ 240
4.	Bijenhôtel	mondeling	€ 1.500	€ 1.815
5.	Organiseren evenement Beleefweek Limburg 2019	16-7-2019	€ 7.060	€ 7.060
6.	Activiteit op 7-9-2019 voor Natuurwerkdag Werkgroep Behoud de Peel	n.v.t.	€ 5.000	€ 5.000
7.	Consumpties vergadering 11-07-2019	n.v.t.	n.v.t.	€ 128
8.	Netwerk klachtenafhandeling Steenmarters en vleermuizen 2018	30-5-2018	€ 20.000	€ 20.000
9.	Netwerk klachtenafhandeling steenmarters en vleermuizen 2017	15-8-2017	€ 20.000	€ 20.000
10.	Haarbaarheidsonderzoek Landschapsfonds perceel 1	8-8-2017	€ 104.000	€ 104.000
11.	Tafelvoorzitterschap 2 schetsschuiten project Swentibold	25-7-2017	€ 1.140	€ 1.140
12.	Ondersteuning gemeentelijk erfgoedbeleid	5-7-2017	€ 49.590	€ 49.590
13.	Opzetten natuurcollectief tbv niet-gecertific. Nat 2016-2020	16-6-2017	€ 35.000	€ 35.000
14.	Jaar monument het Landschap Veldwerk Rothemermolen	1-4-2017	€ 4.469	€ 5.968
15.	Verzorgen teamactiviteit in de natuur 35 personen	n.v.t.	€ 289	€ 289
16.	Vergaderkosten bijeenkomst 17-1-2017 Schoolstraat 9 Nieuwstadt	n.v.t.	€ 393	€ 393
17.	Planvorming Ecologisch verbindingszone Meerssenpapier	n.v.t.	€ 0	€ 4.500
18.	Faunavoorzieningen Geulbrug Fregatweg	5-12-2016	€ 18.500	€ 16.500
19.	Vergoeding SVNL per deelnemer collectief 2017-2020	n.v.t.	n.v.t.	€ 82.150
20.	Project Elfenmeer fase 2/uitvoering Flink Ven inc. meerwerk	30-3-2016 / 2-9-2016	€ 17.469	€ 21.000

21.	Inventarisatie Kleinschalig erfgoed	10-8-2016	€ 49.590	€ 49.590
22.	Netwerk Klachtenafh steenmarters en vlermuizen 2016	11-7-2016	€ 20.000	€ 17.572
23.	Opstellen inrichtingsplan percelen Elfenmeer (fase 1)	20-10-2015	€ 4.987	€ 6.035
24.	Coördinatie Groenblauwe Diensten 2015	8-9-2015	€ 37.500	€ 37.500
25.	Knotten van knotwilgen Laagheidseweg te Venray	11-12-2014	€ 3.011	€ 3.011
26.	Infobord 2x St. Ondern. Bloesemlint	n.v.t.	€ 900	€ 900
27.	Aanleg broedstoven i.v.m. aanleg Buitenring Parkstad	9-5-2014	€ 6.700	€ 6.700
28.	Quicksan ecologie Miljoenenlijn Gulpen	17-4-2014	€ 7.950	€ 8.425
29.	Coördinatie regeling GroenBlauwe Diensten 2013	22-7-2013	€ 75.000	€ 75.000
30.	Coördinatie veldloket GroenBlauwe Diensten 2012	5-9-2012	€ 75.000	€ 75.000
	Totaal		€ 604.288	€ 698.214

N.B. Punt 19: Vergoeding wordt achteraf bepaald, op basis van het aantal aangesloten nieuwe beheerder.

Hierna wordt ingegaan op een zestal opdrachten die toelichting behoeven.

De opdrachten voor Coördinatie Veldloket Groen Blauwe Diensten voor de periode 2012-2015 zijn te vloeien voort uit een GS-besluit d.d. 22-2-2011. Het voornemen om de coördinatie van de regeling neer te leggen bij IKL is destijds gepubliceerd in het EU-publicatieblad. Hierop zijn geen reacties gekomen van anderen gegadigden. De afspraak is gemaakt dat de stichting hiervoor ieder jaar een aparte een opdracht zou krijgen.

Opdracht voor opzetten en in stand houden van een natuurcollectief voor niet gecertificeerde beheerders.

Het betreft een opdracht met jaarlijkse vergoeding aan IKL op basis van landelijke afspraken, gekoppeld aan de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer. De vergoedingen worden jaarlijks toegekend aan de daarvoor in aanmerking komende collectieven, waaronder aan "Natuurrijk Limburg –IKL" (zie "Stichting Natuurrijk Limburg en IKL"). Op basis van een landelijke norm gaat het om een-jaarlijkse vergoeding ad € 7.000 (zie punt 13 in de tabel) voor het opzetten en in stand houden van het collectief. De werkzaamheden omvatten daarnaast het begeleiden van de deelnemers die zich aansluiten bij het collectief. Het gaat om het verzorgen van de aanvraag bij de SvNL, het als contactpersoon fungeren voor Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), controles uitvoeren en uitbetalingen verrichten. Ook vervult het collectief een rol bij het stimuleren en efficiënter maken van beheer en het streven naar betere resultaten voor de biodiversiteit.

Daarnaast is er een variabele vergoeding op basis van het aantal aangesloten nieuwe beheerders. Blijkens de ingediende aanvragen en de toetsing daarvan wordt de hoogte van het bedrag bepaald. Hierop is de jaarlijkse betaling gebaseerd..

Afhandeling klachten steenmarters en vlermuizen

Het betreft de afhandeling van meldingen van overlast door steenmarters en vlermuizen door een netwerk van vrijwilliger en gemeentelijke meldpunten. Voor het steenmarteronderdeel wordt door IKL een gespecialiseerde overlastbestrijder ingeschakeld. Er worden jaarlijks voor overlast door de steenmarter circa 150 klachten per jaar en van de vlermuizen circa 100 klachten per jaar bij particulieren afgehandeld. In de jaarverslagen van het IKL worden deze cijfers gepubliceerd.

De opdracht geeft invulling aan een taak die anders door de Provincie zelf zou moeten worden opgepakt, maar door het ontbreken van capaciteit en specifieke kennis aan IKL wordt uitbesteed (actieve soortenbescherming en wettelijke taken voor passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming).

Tot 2016 was het project onderdeel van de reguliere provinciale subsidie aan IKL voor haar takenpakket.. Bij de afbouw van de subsidie in 2016 is bezien welke onderdelen van het takenpakket via opdrachtverlening zouden kunnen verlopen. Na de reorganisatie van IKL is de bijdrage aan de stichting teruggebracht naar € 405.000. Voor de bestrijding van overlast door marters en vlermuizen is jaarlijks € 20.000 gereserveerd.

Dit betreft een jaarlijks terugkerende opdracht ter waarde van circa € 20.000 excl. btw p/j over een periode van 5 jaar met betrekking tot afhandeling klachten steenmarters en vlermuizen. Daarbij bestaat onduidelijkheid of het subsidie-instrument op grond van wet- en regelgeving niet geëigender was geweest ten opzichte van opdrachtverlening. Wanneer opdrachtverlening aan de orde is, bestaat onduidelijkheid over de vraag of 1 op 1 opdrachtverlening te legitimeren is vanuit de vrijstelling waar in de huidige omgevingsverordening naar verwezen wordt (“...aangesloten bij het netwerk steenmarteroverlast van stichting IKL”). Deze onduidelijkheid is in november 2020 geconstateerd en vervolgens naar gehandeld. Voor 2020 is het inkoopbureau akkoord gegaan met een enkelvoudige aanbesteding van de opdracht ad € 23.000, gezien het feit dat het jaar al bijna om was, werkzaamheden al verricht waren en snel handelen van belang was. Als voorwaarde is aangegeven dat de opdracht over 2021 en 2022 meervoudig onderhands wordt aanbesteed.

De ambtelijke inschatting is dat de opdracht als geheel niet redelijkerwijs is uit te voeren door een andere opdrachtnemer, door de vereiste specifieke kennis en de ervaring van IKL bij advisering van burgers bij klachten op dit gebied. Doordat IKL veel vrijwilligers in een netwerkverband voor het project inschakelt, is de afhandeling bovendien relatief goedkoop. Afwikkeling voor 2021 en 2022 dient nog plaats te vinden.

Planvorming Ecologische verbindingzone Meerssenpapier

De werkzaamheden betreffen het opstellen door IKL van een inrichtingsplan met ontsnipperingsmaatregelen voor de Ecologische verbindingzone Meerssenpapier. Het plangebied is beleidsmatige verankerd in het het Meerjaren Plan Ontsnippering (MJPO).

IKL was medio 2015 begonnen met het opstellen van een inrichtingsplan voor het betreffend gebied, in de verwachting op deze wijze een opdracht voor uitvoering te verwerven. In de loop van de tijd is het plan geëvolueerd en is besloten om van uitvoering af te zien. Door IKL is eind 2016 een factuur van € 4.500 ingediend voor uitgevoerde werkzaamheden. Ondanks dat daarvoor geen opdrachtverlening had plaatsgevonden, is in afstemming met de portefeuillehouder, gedeputeerde Teunissen, alsnog overgegaan tot betaling. IKL heeft het conceptplan diverse malen aan provinciale medewerkers voorgelegd en hun reacties verwerkt. Hierdoor is de verwachting gewekt dat het werk voor vergoeding in aanmerking zou komen. Aan IKL is aangegeven dat de betaling bij wijze van uitzondering plaatsvond en is IKL er nadrukkelijk erop gewezen dat voortaan geen facturen meer betaald zouden worden waar geen schriftelijke opdracht aan vooraf was gegaan.

Jaar van Monument in het Landschap

De aanleiding voor het Jaar van het Monument in het Landschap en de nadere uitwerking in de inspiratiesessie en daarop volgende werksessies georganiseerd door IKL, is het door PS vastgestelde beleidskader Monument in Beweging, beleidskader Monumenten 2016 - 2019. Na goede ervaringen in 2016 met het Jaar van de Molens is er voor gekozen om 2017 in te vullen als het jaar van het Monument in het landschap..

IKL heeft begin 2017, op nadrukkelijk verzoek van de betrokken projectmanager in afstemming met de gedeputeerde, diverse voorbereidende werkzaamheden verricht zonder formele opdrachtverstrekking. Dit vanwege tijdsdruk. Door IKL is een inspiratiesessie georganiseerd over de invulling van het jaar van het Monument in het landschap. Op basis van de resultaten van deze sessie heeft IKL een werkplan opgesteld en hiervoor in maart een offerte ad € 4.560 excl. btw uitgebracht, waarin ook de reeds ingevulde werksessie is meegenomen. Deze offerte heeft als onderlegger gediend voor het vastleggen van de financiële verplichting. De offerte omhelsde de volgende werkzaamheden

- het organiseren van een inspiratiesessie en een werksessie,
- het verzorgen van de terugkoppeling daarvan en
- het opstellen van een plan van aanpak. De activiteiten zijn conform offerte uitgevoerd.

Stichting Ondersteuning Overlegorganen Nationale	Bestuurders: H.T.J. Vrehan (secretaris penningmeester sinds 19 oktober 2016), A. Splinter; H.M Kersten, R.S.M.R.	Subsidieverstrekker •
---	---	--------------------------

Parken "De Grootte Peel", "De Hamert" en "De Meinweg" Opgericht 06-11-1997 (KvK 41079257)	Offermans (voorzitter sinds 22 december 2016) en A.C.A.G. Smits	
---	--	--

De stichting is opgericht ten behoeve van het ondersteunen van de door de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ingestelde Overlegorganen voor de nationale parken "De Grootte Peel", "De Hamert-Maasduinen" en "De Meinweg" in Limburg. Meer specifiek ondersteunt de stichting de overlegorganen bij het realiseren van de doelstellingen van deze parken zoals verwoord in de voor deze parken door de minister vastgestelde beheers- en inrichtingsplannen door het verlenen van financiële faciliteiten ter uitvoering van projecten op het gebied van natuurbehoud en -ontwikkeling, educatie en voorlichting, recreatie en wetenschappelijk onderzoek. De Stichting treedt op als subsidieaanvrager namens de nationale parken.

In totaal zijn aan de stichting 11 subsidies verleend.

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Communicatie, educatie, recreatie Nationale Parken Limburg	Projectsubsidie	27-5-2014	€ 116.852	19-4-2016	€ 116.852
2	Nationaal Park De Meinweg, Impuls 2014-2017	Exploitatiesubsidie	10-2-2015	€539.437	11-3-2016	€539.437
3	Meerjarenprogramma NP De Grootte Peel 2014-2017	Exploitatiesubsidie	9-9-2014	€561.050	11-2-2020	€561.050
4	Nationaal Park De Maasduinen, Impuls 2014-2017	Exploitatiesubsidie	10-2-2015	€560.970	29-10-2019	€560.970
5	Verdienmodel Peelboerderij	Projectsubsidie	4-4-2017	€50.000	4-12-2018	€50.000
6	Meerjarenprogramma 2018 De Grootte Peel	Projectsubsidie	16-10-2018	€75.000	19-6-2020	€75.000
7	Meerjarenprogramma 2018 De Meinweg	Projectsubsidie	16-10-2018	€70.000	19-6-2020	€70.000
8	Meerjarenprogramma 2018 De Maasduinen	Projectsubsidie	16-10-2018	€70.000	19-6-2020	€70.000
9	Uitvoeringsprogramma De Grootte Peel 2019	Projectsubsidie	1-10-2019	€60.000	Project loopt nog	n.v.t.
10	Uitvoeringsprogramma De Meinweg 2019	Projectsubsidie	1-10-2019	€60.066	Project loopt nog	n.v.t.
11	Uitvoeringsprogramma De Maasduinen 2019	Projectsubsidie	1-10-2019	€60.060	Project loopt nog	n.v.t.
Totaal				€ 2.223.435		€ 2.043.309

Ten aanzien van deze subsidie zijn geen onregelmatigheden geconstateerd; in relatie tot de bevinding onder paragraaf 6.5 is dat bij deze Stichting driemaal aan de orde geweest.

8.3 Stichting Agroproductie en leisurepark

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Stichting Agroproductie en - leisurepark Zuid-Limburg Opgericht 18-06-2012 (KvK 55522823)	Bestuurders: H.T.J. Vrehan (bestuurslid sinds 18 juni 2012; voorzitter sinds 17 juni 2020) M.J.J. Titulaer (zaakvoerder, volgens KvK sinds 19 februari 2019, naar eigen zeggen sinds 2012)	<ul style="list-style-type: none"> Subsidieverstrekker

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Opstellen businessplan Agroproductie en Leisurepark Zuid Limburg	Projectsubsidie	6-7-2012	€ 200.000	19-4-2016	€ 200.000

De Stichting Agroproductie-en Leisurepark wil een Agroproductielocatie opzetten in Zuid Limburg waarbij regionale producten via eigen productielijnen en vermarketing tot meerwaarde kan worden gebracht en anderzijds een toeristische dagattractie ontstaat die rechtstreeks tot meerwaarde voor toerisme en recreatie leidt. Op 1 juni 2012 verzoekt de stichting een bijdrage van € 200.000, uit de procesmiddelen van de regionormiddelen GOMV, voor het nader uitwerken van een Businessplan Agroproductie en Leisurepark Zuid Limburg. Een en ander zou worden gehuisvest in een oude school in Nijswiller. De totale kosten voor het businessplan werden door de stichting geraamd op € 430.000. Het college van GS heeft de subsidie verstrekt onder de voorwaarde dat een drietal voortgangsrapportages wordt overlegd voordat een nieuwe fase wordt ingegaan. De stichting heeft de gevraagde voortgangsrapportages overlegd en een businessplan opgeleverd. Op dit moment is het plan nog niet uitgevoerd.

8.4 Stichting Natuurrijk Limburg en Stichting Natuurinclusieve landbouw

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan		Rol Provincie t.o.v. entiteiten	
Stichting Natuurinclusieve Landbouw (KvK 58126236) Opgericht onder de naam Stichting Natuurrijk Limburg op 11-06-2013 en middels statutenwijziging 19-03-2019 naamswijziging doorgevoerd Stichting Natuurinclusieve Landbouw	Statutair bestuur: B. Derikx Commissarissen: - -M..E.J. Rempelberg (lid v.a. 13-11-20; -B.W.H.C. Boots (lid v.a. 13-11-'20) Voormalig lid: H.T.J. Vrehan (lid v.a. 11-06-2013 tot 12-11-2020);	Stichting Natuurinclusieve Landbouw (KvK 58126236) Opgericht onder de naam Stichting Natuurrijk Limburg op 11-06-2013 en middels statutenwijziging 19-03-2019 naamswijziging doorgevoerd	Statutair bestuur: B. Derikx Commissarissen: - - M..E.J. Rempelberg (lid v.a. 13-11-20; - B.W.H.C. Boots (lid v.a. 13-11-'20) Voormalig lid: H.T.J. Vrehan (lid v.a. 11-06-2013 tot 12-11-2020);	Subsidieverstrekker

De Stichting Natuurrijk Limburg is op 12 juli 2013 vanuit de LLTB opgericht onder de naam Stichting Natuurrijk Limburg. Op dat moment vooral om een collectief te vormen voor boeren en particulieren die landbouwgrond wilden omzetten naar natuur, om natuur- en landschapsbeheer op grond van derden goed te organiseren, en om zich voor te bereiden op het nieuwe subsidiestelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

In de periode 2015-2018 is een zevental opdrachten aan de toenmalige stichting Natuurrijk Limburg verstrekt:

Naam	Omschrijving opdracht	Datum opdracht	Opdrachtwaarde	Betaald
1.	PIO-Roerdalen/Roerdaalpad	31-8-2017	€ 3.200	€ 3.872
2.	Onderzoek opties inrichting en beheer	3-5-2016	€ 10.450	€ 10.450
3.	Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek	1-8-2017	€ 63.275	€ 63.275
4.	Informatieavond korenwolf (jaarlijks)	n.v.t.	€ 650	€ 561
5.	Inventarisatie staat landschapselementen	9-11-2017	€ 20.000	€ 20.000
6.	Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2013-2015	2-5-2013	€ 19.104	€ 23.120
7.	Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2015 meerwerk	24-11-2015	€ 4.800	€ 4.800
	Totaal		€ 121.479	€ 126.078

De opdrachten zijn via een enkelvoudig onderhandse aanbesteding verstrekt, met uitzondering van de opdracht Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek. Deze is via een meervoudig onderhands aanbestedingstraject gegund. Er zijn bij de onderzochte opdrachten geen onregelmatigheden geconstateerd.

Hierbij een aantal toelichtende opmerkingen:

Ad 3 Opdracht Landschapsfonds is in 2 percelen gegund. Perceel 2 betreffende pilot Noorbeek is gegund aan Natuurrijk Limburg, perceel 1 aan IKL.

Ad 4 Het betreft de helft van de catering kosten van de jaarlijkse informatieavond over de Korenwolf, afgesproken is dat de Provincie en de Stichting deze kosten delen

Ad 7 Het verzoek tot offerte voor de opdracht Beheer Merkelbeek is gericht tot Arvalis³. Arvalis is een agrarisch adviesbedrijf, ontstaan vanuit de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) in augustus 2006. Het inschakelen van de LLTB bij de uitvoering van het beheer is een toezegging van Gedeputeerde Koppe aan Provinciale Staten bij de vaststelling van het Inpassingsplan voor de Buitenring. Het verdere traject is verder verlopen via de Stichting Natuurrijk Limburg.

In de voorbereiding op het nieuwe subsidiestelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) 2016-2021, is met de Provincie, de LLTB en de uitvoerders van de voorlopende stelsels (SNLL-a en Groenblauwe Diensten) besloten dat Natuurrijk Limburg als enige agrarische collectief van Limburg verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van het ANLb. De rechtsvorm Stichting bleek hier niet aan te voldoen. Daarom is op 14 april 2015 Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A. opgericht (zie onder 9.2). Sindsdien is het ANLb de kerntaak van genoemde Coöperatie.

Aan de Stichting Natuurrijk Limburg zijn in totaal 8 subsidies verleend.

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Functieverandering en inrichting natuurontwikkeling op percelen van in totaal 21.22.98 ha	Projectsubsidie	16-5-2019	€ 955.124	Nog niet vastgesteld	n.v.t.
2	Meer natuur voor pittig fruit	Projectsubsidie	11-5-2017	€35.000	5-10-2020	€35.000
3	Organisatiekosten Collectieve Plannen en Toolkit 2017	Projectsubsidie	26-6-2017	€3.018	26-6-2017	€3.018
4	Organisatiekosten doorlopend SNVL-a 2018	Projectsubsidie	21-12-2017	€3.500	21-12-2017	€3.500
5	Jaarschijf 2015, gebiedsontwikkeling in goud	Projectsubsidie	17-5-2016	€5.475.000	Nog niet vastgesteld	n.v.t.
6	Jaarschijf 2014, gebiedsontwikkeling en soortenbescherming	Projectsubsidie	24-6-2014	€3.138.421	18-11-2019	€2.849.354
7	Jaarschijf 2013	projectsubsidie	21-8-2013	€1.200.000	11-11-2019	€1.131.143
8	Start van de Stichting Natuurrijk Limburg	Waarderingsubsidie	13-8-2013	€10.000	13-8-2013	€10.000
	Totaal			€ 10.820.063		€ 4.032.015

Op de website van Natuurrijk Limburg wordt vermeld dat de Stichting Natuurrijk Limburg is opgeheven; zoals hiervoor aangegeven is deze Stichting bij statutenwijziging in maart 2019 hernoemd tot de Stichting

³ Natuurrijk Limburg had tot 2018 geen mensen in dienst. De mensen in de werkorganisatie worden ingehuurd bij externe partijen (LLTB, Arvalis, Horizon Advies) (bron Jaarverslag 2017 Natuurrijk Limburg).

Natuurinclusieve Landbouw die zich – naar eigen zeggen – meer richt op het samenbrengen van partijen in de landbouw ten behoeve van in gang zetten van innovatie met het oog op de landbouwtransitie. Dat ziet dan onder meer op de activiteiten op het gebied van functieverandering en inrichting van landbouwgronden naar natuur. Zo is de subsidieverlening voor de functieverandering en inrichting van ruim 21 ha landbouwgrond toegekend aan de Stichting Natuurrijk Limburg. Dat klopt in het licht van de “nieuwe” taakverdeling, alleen wordt deze subsidie verleend in mei 2019, terwijl de Stichting sinds maart van dat jaar opereert onder de naam van Stichting Natuurinclusieve Landbouw. Dat betreft een ommissie die veroorzaakt is doordat de aanvraag al in 2017 is ingediend, nog onder de oorspronkelijke stichtingsnaam. De betreffende subsidie is nog niet vastgesteld, maar de eindverantwoording zal dan worden ingediend door de Stichting Natuurinclusieve Landbouw zoals dat ook gebeurd is bij de subsidiedossiers Jaarschijf 2015, Gebiedsontwikkeling in Goud en Meer natuur voor pittig fruit.

Ten aanzien van de subsidieverleningen zijn overigens geen onrechtmatigheden geconstateerd; in relatie tot de bevinding onder 6.5 is dat bij deze Stichting tweemaal aan de orde geweest (Jaarschijf 2013 en Jaarschijf 2014).

8.5 Stichting Limburg Werkt

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehe	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Stichting Limburg-Werkt Opgericht: 28-06-2013 (KvK 58310436)	Statutair bestuur: - H. Meijers (Vz), - J. Wachelder (pm), - E. Vogelzang, - L. Dohmen . H.T.J. Vrehe bestuurder/secr. v.a. 28-06-2013 tot 1 januari. 2019. Geen RvT	Subsidieverstreker

Na bestuurlijk vooroverleg dient de Stichting Limburg-Werkt (SLW) op 23 juli 2013 een subsidieaanvraag in voor het project Limburg-Werkt. De stichting beoogt een vraaggestuurd regionaal mobiliteitscentrum in te richten in de vorm van een coöperatie dat boventallige medewerkers en/of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt structureel werk verschaft. Een van de aanleidingen was de noodzakelijke inkrimping van het personeelsbestand van IKL als gevolg van bezuinigingen. De Provincie heeft op 13 augustus 2013 een projectsubsidie toegekend van maximaal € 50.000 (50% van de geraamde kosten) voor het opstellen van een businesscase inclusief verdienmodel voor een vraaggestuurd regionaal mobiliteitscentrum. Als resultaatdoelstelling wordt het volgende bepaald: een concreet commitment en participatie van 5 bedrijven en 5 projecten met zicht op 500 vaste arbeidsplaatsen te realiseren binnen 2 jaar. Tijdens het proces heeft de stichting, met instemming van de toenmalige portefeuillehouder Kersten, het project verbreed naar project Limburg Care en de kosten daarvan meegenomen bij het totale project.

Bij de subsidieafrekening is ambtelijk geconstateerd dat de resultaatdoelstellingen niet volledig zijn behaald:

1. De businesscase geeft geen inzicht in de financiële en organisatorische haalbaarheid.
2. Er is geen concreet commitment van minimaal 5 bedrijven.

Ondanks deze ambtelijke constatering wordt, na een bezwaarprocedure, het subsidie, ‘uit coulance’, na consultatie van de portefeuillehouder subsidies (Teunissen) door het college vastgesteld op € 34.250. Geconstateerd wordt dat een van de bestuurders van de Stichting Limburg-Werkt, de heer Vrehe, via een van zijn (indirecte) vennootschappen (Werkbank BV) voor een bedrag van € 15.000 werkzaamheden heeft laten verrichten.

8.6 Stichting Limburg Paardensport

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Stichting Limburg Paardensport Opgericht: 22-04 2014 (KvK: 60547219)	Bestuur: -J. Janssen (voorzitter), -C. Holthuijsen- Leurs, - H.T.J. Vrehan secretaris penningmeester -P. van de Pas -G. van Wijlick P. Hendrix	Subsidieverstrekker

Ten behoeve van de activiteiten rondom paardensport zijn 9 subsidies verleend. Als vertrekpunt gold de uitwerking en uitvoering van het Limburgse Paardensportplan (LPP) met als ambitie de Provincie Limburg te laten groeien tot dé paardensportprovincie van Nederland. Voor het invullen van de genoemde ambities uit het LPP hebben de partners KNHS, Provincie Limburg en de LLTB in 2011 besloten om een programmanager aan te stellen om de in het LPP genoemde uitvoeringsprogramma's op gang te brengen en te coördineren en tevens advies te geven over het opzetten van een Stichting ten behoeve van de paardensport. In 2012 is gewerkt aan de uitvoeringsprogramma's en de invulling van de organisatie. Begin 2013 is met de partners afgesproken om focus in de uitvoering aan te brengen om de continuïteit te borgen wat leidde tot een werkplan 2013- 2014. Onderdeel van dat werkplan was onder meer de inrichting van een uitvoeringsorganisatie met de oprichting van een Stichting, het sturen op het proces en de uitvoering van het Limburgse paardensportplan via het werkplan, het inrichten van een paardensportloket als vraagbaak voor de paardensportsector, het verspreiden van kennis over en tussen de verschillende sectoren in de paardensport door middel van een website en het zoeken naar nieuwe partners. De eerste subsidie in het kader van deze activiteiten is toegekend aan het Huis voor de Sport Limburg aangezien daar de werkzaamheden van deze zogeheten sporttakcoördinator waren ondergebracht. Bij oprichting van de Stichting Limburg Paardensport zijn deze subsidieverplichtingen overgegaan. De overige 8 subsidies zijn vervolgens aan de Stichting Limburg Paardensport verleend.

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Go For Gold Kids Paardensport	Projectsubsidie	22-12-2014	€101.400	3-10-2017	€73.500
2	Werkplan Limburg Paardensport 2015	Projectsubsidie	26-5-2015	€135.000	18-10-2017	€100.409
3	Werkplan Limburg Paardensport 2016	Projectsubsidie	17-5-2016	€134.590	27-9-2017	€134.590
4	Werkplan Sporttakplatform paarden 2017	Projectsubsidie	7-2-2017	€202.500	11-12-2018	€197.500
5	Werkplan sporttakplatform paarden 2018 en 2019	Exploitatiesubsidie	30-1-2018	€620.000	23-12-2020	€620.000
6	Limburg Event WEG Tryon 2018	Projectsubsidie	28-8-2018	€10.000	28-8-2018	€10.000
7	Jaarplan en begroting 2020 Stichting Limburg Paardensport	Exploitatiesubsidie	10-3-2020	€299.250	Nog niet vastgesteld	n.v.t
8	Werkplan paarden sporttakplatform 2021	Exploitatiesubsidie	26-1-2021	€299.250	Project loopt nog	n.v.t

	Totaal			€ 1.801.990		€ 1.135.999
--	---------------	--	--	--------------------	--	--------------------

Vanaf 2018 is er sprake van een exploitatiesubsidie waarbij de WNT-meldplicht is opgenomen. Er is in twee dossiers sprake van een lagere vaststelling, waarbij het de Stichting is toegestaan de resterende middelen in te zetten voor activiteiten in het daaropvolgende jaar. Gezien de structurele subsidierelatie is dat niet uitzonderlijk en is dat in beide gevallen ook in de daaropvolgende jaren verantwoord.

8.7 Stichting Natuurrijk Limburg en IKL

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Stichting Natuurrijk Limburg en IKL (NALI) Opgericht: 21-12-2016 (KvK 67533817)	Statutair bestuur: - H.T.J. Vrehan (voorz. .bestuurder v.a. 21-12-2016), - E. Timmer (Secre. v.a. 01-10-2019), - J.B.H. Defauwes (Penningmeester v.a. 01-10-2019). RvT: -- n.v.t.	Subsidieverstrekker

Stichting Natuurrijk Limburg en de Stichting IKL hebben zich ten behoeve van activiteiten in het kader van het natuur- en landschapsbeheer verenigd in de "Stichting Natuurrijk Limburg en IKL". Deze stichting is gecertificeerd als samenwerkingsverband natuurbeheer en in die hoedanigheid komen zij in aanmerking voor subsidie onder de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Limburg 2016 (SVNL).

Ten behoeve van deze activiteiten in de periode van 2017-2022 is de regeling opengesteld en is aan 7 partijen in totaal een subsidie van € 21.470.010 verleend; daarvan is in totaal € 275.400 toegekend aan de Stichting Natuurrijk Limburg en IKL; dit bedrag is bij GS-besluiten in 2019 en 2020 opgehoogd met € 331.920 respectievelijk € 88.580.

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Beschikt subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Natuur- en landschapsbeheer 2017-2022	Projectsubsidie	22-12-2014	€695.900	Project loopt nog	n.v.t.

Er zijn geen voorschriften ten aanzien van aanbesteding opgelegd, analoog aan de hieronder genoemde subsidies voor Agrarisch natuur- en landschapsbeheer waar de hoogte van de subsidies worden bepaald op grond van vooraf vastgestelde tarieven ten behoeve van de verschillende werkpakketten.

Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

8.8 Stichting Landschapspark Susteren

In de onderzochte periode (2012-2021) is geen directe financiële relatie gebleken tussen de Provincie en de Stichting Landschapspark Susteren (LPS).

Wel is vastgesteld dat een overeenkomst uit 2000 nog niet afgewikkeld. Op 15 februari 2000 is een overeenkomst gesloten tussen de Provincie Limburg, de gemeente Susteren en de Stichting Landschapspark Susteren inzake Natuurcompensatie en ecologische verbindingszone in het kader van de aanleg van de N297n. In deze overeenkomst is de afspraak gemaakt dat de Provincie aan LPS een bedrag ad fl. 274.320, betaalt inzake het door de Stichting (in naam en in opdracht van de Provincie) realiseren van natuurcompensatie in de vorm van max. 18.288 m² bos. Daarnaast is in deze overeenkomst afgesproken dat de Provincie aan LPS een bijdrage verstrekt van fl.3.000.000,- voor de realisatie van een ecologische verbindingszone ten noorden van de N297, mede in het kader van de realisatie van het landschapspark Susteren. Conform deze overeenkomst heeft LPS regelmatig een financiële rapportage uitgebracht.

In februari 2019 is in afstemming met LPS afgesproken dat het restantbedrag uit de voornoemde overeenkomst ad € 29.474,= door de Provincie teruggevorderd zou worden. Dit is d.d. 27 februari 2019 per mandaatbrief (clustermanager PLA) naar de LPS gecommuniceerd, waarbij door de Provincie de intentie is uitgesproken om het bedrag vervolgens als procesgeld in te zetten binnen het PIO-project Landgoederenzone, i.c. voor de inzet van een landschapsvormgever, de inzet van een bestuurlijk verbinder en kosten van ontwerpateliers. De Provincie achtte het logisch dat zij als trekker over die middelen kan beschikken.

Eind maart 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de voormalig aandachtsdirecteur, twee wethouders van Echt-Susteren en van uit LPS de voorzitter (de heer Vreken) en de penningmeester. In dit gesprek is, in afwijking van de brief van 27 februari 2019, afgesproken dat LPS zelf deze middelen zou inzetten in het PIO proces. Hierop is op 12 april 2019 een mandaatbrief (clustermanager PLA) van de Provincie gezonden aan LPS waarin is aangegeven dat het eerder genoemd bedrag € 29.474 niet zou worden teruggevraagd. Er zijn daarbij geen afspraken gemaakt over de wijze van verantwoording over deze middelen.

9. SPECIFIEKE BEVINDINGEN COÖPERATIES

9.1 Specifieke bevindingen over opdrachten en financieringen aan coöperaties met bestuurdersfunctie door de heer Vrehan

De coöperaties waarmee de Provincie in de onderzochte periode een opdracht of –in één geval– een financieringsrelatie mee heeft gehad betreft de volgende:

1. Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A.
2. Coöperatie Werkzicht U.A. (ook bekend onder de naam Coöperatie InMenz)

De coöperatie Natuurrijk Limburg U.A. betreft de enige van de onderzochte bedrijven/instellingen waar de Provincie Limburg sinds 2013 een lening aan heeft verstrekt.

Hierna zullen deze relaties nader worden geduid.

9.2 Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A. Opgericht: 14-04-2015 (KvK 63142023)	Bestuur: - A. Lenders, - F. Nijpjes, - M. Verhoijzen, - C. Smeets; - H.T.J. Vrehan (v.a.14-04-2015 tot 31-03-2021), - T. Hanssen - M. Rompelberg (Vz)	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidieverstrekker • Financierder

Zoals onder punt 8.4 ten aanzien van Stichting Natuurinclusieve Landbouw is opgemerkt is de coöperatie opgericht met als doel te fungeren als enige agrarische collectief met verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) 2016-2021. Met de Provincie, de LLTB en de uitvoerders van de voorlopende stelsels (SNLL-a en Groenblauwe Diensten) is besloten dat Natuurrijk Limburg als enige agrarische collectief van Limburg verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van het ANLb inclusief soortenbescherming.

Subsidies aan coöperatie Natuurrijk Limburg

De coöperatie heeft in de onderzochte periode 13 subsidies ontvangen.

	Omschrijving subsidie	Type subsidie	Datum verlening	Verleend subsidie	Datum vaststelling	Vastgesteld subsidie
1	Gebiedsaanvraag Agrarische Collectieven 2016-2022	Projectsubsidie	13-10-2015	€30.191.362	15-12-2020	€22.826.746
2	Gebiedsaanvraag Agrarische Collectieven 2020-2025	Projectsubsidie	15-12-2020	€37.745.110	Project loopt nog	n.v.t.
3	Vorbereidende werkzaamheden in het kader van Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer 2016	Projectsubsidie	23-6-2015	€129.158	27-8-2020	€129.158
4	Natuurrijk Limburg verkent en verwijst	Projectsubsidie	27-8-2015	€10.000	Nog niet vastgesteld	n.v.t.

5	Organisatiekosten CBP 2016	Projectsubsidie	13-4-2016	€4.250	13-4-2016	€4.250
6	ANLb buiten begrenzing leefgebied 2017	Projectsubsidie	26-6-2018	€15.170	26-6-2018	€15.170
7	Rente geldlening	Projectsubsidie	13-11-2018	€80.354	Project loopt nog	n.v.t.
8	Organisatiekosten doorlopend SVN-a	projectsubsidie	25-7-2019	€3.500	25-7-2019	€3.500
9	Agrarisch natuur- en landschapsbeheer	Projectsubsidie	8-10-2019	€225.466	Nog niet vastgesteld	n.v.t.
10	ANLb buiten begrenzing leefgebied 2018	Projectsubsidie	19-3-2019	€20.695	19-3-2019	€20.695
11	Ontwikkeling functionaliteiten SCAN-ICT	Projectsubsidie	16-6-2020	€44.323	Project loopt nog	n.v.t.
12	Onderzoek landschapsgebruik boomvalk in ML	Projectsubsidie	24-2-2021	€116.898	Project loopt nog	n.v.t.
13	Zenderonderzoek Patrijs	Projectsubsidie	12-1-2021	€10.987	Project loopt nog	n.v.t.
	Totaal			€ 68.597.273		€ 22.999.519

De subsidies ten behoeve van het Agrarisch Collectief met een bedrag van € 30.191.362 respectievelijk € 37.745.110 springt in het oog . Deze subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer wordt voor 50% gefinancierd vanuit het derde Europese Plattelands Ontwikkelingsprogramma (POP3) en voor de overige 50% cofinanciering van provinciewege. In 2017 en 2018 zijn verzoeken tot uitbreiding van de subsidie gedaan; het betrof aanvullende subsidies van € 4.999.847 (2017) en € 1.475.766 (2018). Gedeputeerde Staten hebben expliciet (niet in mandaat) met beide uitbreidingsverzoeken ingestemd.

In de betreffende verleningsbeschikking zijn geen voorschriften inzake aanbesteding opgenomen. Dit is niet onlogisch, aangezien de subsidies toegekend worden aan de collectieven die alleen contracten (kunnen) sluiten met de individuele agrariërs die zijn aangesloten bij het collectief. Daarnaast is het toegekende bedrag gerelateerd aan vooraf vastgestelde tarieven ten behoeve van de verschillende werkpakketten.

De Europese Commissie (EC) heeft in april 2020 een definitieve uitspraak gedaan naar aanleiding van een audit naar het stelsel voor Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Zij heeft daarbij aangegeven dat de provincies hun lopende subsidiebeschikkingen (2016 t/m 2021) tussentijds moeten vaststellen en vervangen door een nieuwe beschikking (2020 t/m 2025), waarbij de afgesproken hectares (per leefgebied) in de beschikking niet mogen afnemen. Dat heeft er in het geval van de coöperatie toe geleid dat de subsidie tussentijds is vastgesteld op een bedrag van € 22.826.746en voor de periode 2020 – 2025 een nieuwe beschikking ad. € 37.745.110 is afgegeven; dit besluit is conform geldende afspraken door Gedeputeerde Staten (niet in mandaat) genomen.

Het systeem van registratie van het beheer in het kader van het ANLb heeft in de eerste jaren (2016, 2017) tot discussie geleid, dat leidde tot een korting op de uitbetaalde beheervergoeding van afgerond € 225.466 terwijl de betreffende kosten wel door de agrariërs zijn gemaakt en door de coöperatie vergoed. Hierdoor ontstond een tekort wat via een incidentele subsidie door Gedeputeerde Staten is gecompenseerd. Hierbij zijn wel aanbestedingsvoorschriften opgelegd, maar wat gezien het feit dat de kosten al gemaakt zijn niet voor de hand lag.

In de subsidiedossiers Onderzoek landschapsgebruik boomvalk in MLen Zenderonderzoek Patrijswortd in beide gevallen verwezen naar artikel 9 van de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied (SILG). Dat bepaalt dat de regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring van toepassing zijn; ongeacht de hoogte van de respectievelijke subsidiebedragen (< € 125.000).

Ten aanzien van de subsidiedossiers onder 3 en 7 wordt omwille van de overzichtelijkheid verwezen naar hetgeen hieronder over de financiering in het kader van het agrarisch natuurbeheer is opgenomen.

Ten aanzien van de subsidies aan de Coöperatie zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Financiering aan coöperatie Natuurrijk Limburg U.A.

Het vernieuwde stelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (ANLb2016) kende een uitgesteld kasritme: de eerste betalingen hebben pas in februari 2017 plaatsgevonden. De coöperatie was noodgedwongen al ruim anderhalf jaar eerder met de werkzaamheden gestart waardoor een liquiditeitstekort ontstond. In een landelijk evaluatierapport over het ANLb 2016 wordt opgemerkt dat de voorfinanciering van de collectieven niet goed was geregeld. In IPO-verband is destijds geadviseerd het hieruit voortvloeiend kasritme probleem per individuele Provincie op te lossen via een renteloos overbruggingskrediet. Uiteindelijk is dit per Provincie opgelost, met grote verschillen in de wijze waarop. In Limburg is gekozen voor een lening met compensatie van de rentekosten via een apart subsidie.

Om het tijdelijk liquiditeitstekort het hoofd te bieden heeft het college van GS op 23 juni 2015 besloten een lening aan de coöperatie te verstrekken ad € 992.000. in eerste instantie verleend voor de duur van drie jaren ingaande 30 juli 2015 tot 30 juli 2018 tegen een marktconforme rente van 4,3% op jaarbasis. Beoogd was dat de hoofdsom ad € 992.000 per 15 juli 2018 zou worden afgelost. In het GS-voorstel d.d. 23 juni 2015 (2015/41221) is opgenomen dat de onderhavige voorfinanciering voldoet aan de criteria van de kadernota Sturing en Samenwerking, waarbij expliciet is aangegeven dat wordt voldaan aan de primaire publieksbelang eis en de voorwaarde van medefinanciering door derden voor minimaal 50%.

Bij brief, verzonden op 20 november 2018, heeft het college van GS ingestemd met een herstructurering van de bestaande geldlening. Dat heeft geleid tot een 'Addendum op overeenkomst van geldlening' ondertekend door Provincie Limburg enerzijds en de Coöperatie Natuurrijk Limburg U.A. anderzijds op respectievelijk 19 en 22 november 2018. Hierin is de looptijd van de overeenkomst verlengd tot 15 juli 2022 waarbij tevens afspraken zijn gemaakt over de rente- en aflossingen op basis van een amortisatieschema.

Uit informatie van het cluster Financiën blijkt dat aan de verplichtingen (rente/aflossing en informatieverstrekking) door de coöperatie conform de condities in de overeenkomst wordt voldaan. Het restant van deze lening bedraagt ultimo 2020 een bedrag van € 842.000.

De marktconforme rente over deze leningen (€ 129.158,40 in 2015, € 80.353,56 in 2018) is via een eenmalige incidentele subsidie uit de gedecentraliseerde rijksmiddelen voor uitvoeringskosten natuurbeheer vergoed aan het collectief Natuurrijk Limburg conform besluitvorming in GS d.d. 23 juni 2015.

	Omschrijving financiering	Bedrag	Looptijd	Rentepercentage	Rentebedrag	Subsidie
1	Overbruggingskrediet t.b.v. overgang nieuwe systematiek ANLb 2016-2022	€ 992.000	15-7-2015 /15-7-2018	4,34%	€ 129.158,40	€ 129.158,40
2.	Herstructurering overbruggingskrediet	€ 992.000	15-7-2018 /15-7-2022	2,317%	€ 80.353,56	€ 80.353,56

Conclusie rechtmatigheid financiering

Vanuit het perspectief van de coöperatie is een renteloze lening ontvangen. Vanuit de Provincie is enerzijds binnen de financiële kaders op grond van een onafhankelijk treasury-advies een lening onder zakelijke voorwaarden verstrekt en anderzijds vanuit de inhoud (uitvoeringskosten natuurbeheer) een subsidie ter dekking van de rentelasten verstrekt. Daarmee is de rechtmatigheid geborgd.

9.3 Coöperatie Werkzicht U.A. (ook bekend onder de naam Coöperatie InMenz)

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Coöperatie Werkzicht U.A. (bekend onder Coöperatie InMenz) Opgericht 30-07-2015; Statutenwijziging 23-12-2019 (KvK 63861933)	Huidig bestuur: - P. Henssen Holding B.V. (penningmeester) - BMM Holding B.V. (secretaries); - B. Verhoeven Voormalig bestuurder en tevens voorzitter : Werkbank B.V. (tot 1 aug. 2019). NBD Holding B.V. is 50% aandeelhouder van Werkbank BV en was tot 1 aug. 2018 ook bestuurder van Werkbank BV. Werkbank BV verkeert in staat van faillissement. Leden coöperatie: o.a. de stichting IKL.	Subsidieverstrekker

Bron: Uittreksel KvK

De Coöperatie Werkzicht U.A. was tot 23 december 2019 ook bekend onder de naam 'coöperatie InMenz'. De coöperatie richt zich op persoonlijke ontwikkeling en begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het voorzitterschap van deze coöperatie werd van 30 juli 2015 tot 1 augustus 2019 uitgeoefend door Werkbank B.V. Sinds 1 augustus 2019 maakt Werkbank B.V. geen deel meer uit van het bestuur. Op 10 oktober 2019 is bestuurder B. Verhoeven nieuw in functie getreden. De andere twee bestuurders zijn nog steeds in functie (sinds 30 juli 2015).

Werkbank B.V. is een dochtervennootschap van NBD Holding B.V. (eigenaar de heer H.T.J. Vrehan) en Vlinder20 B.V. (eigenaar P. Willemse). Beiden hebben ieder 50% van de aandelen. Op 14 oktober 2020 is Werkbank B.V. door de rechtbank Limburg failliet verklaard. Het bedrijf verkeert thans in staat van faillissement.

Subsidieverlening

Bij beschikking verzonden d.d. 15 maart 2017 is door het college van GS een projectsubsidie ad € 28.800,00 verleend aan Coöperatie InMenz te Sittard voor het project Vluchtelingen aan de slag. Het betreft in dit geval

een incidentele subsidie. Besluitvorming heeft plaatsgevonden door het college van GS op 14 maart 2017. Het voorstel is d.d. 30 januari 2017 voorbesproken met portefeuillehouder Van Rijnsbergen.

In het voorstel voor GS is aangegeven dat de subsidie past in het kader van de aanpak van moties 799⁴ en 687⁵.

De subsidieaanvraag d.d. 12 december 2016 is een initiatief van de coöperatie InMenz en een tweetal van haar leden te weten de Stichting IKL en ORGB opleidingen. Het projectvoorstel "Vluchtelingen aan de slag" bevat logo's van InMenz en IKL.

De subsidie-aanvraag was aanvankelijk alleen ondertekend door P. Willemse als directeur-bestuurder. Nadien is een identieke nieuwe aanvraag ontvangen die mede is ondertekend door P. Henssen en B. Smeets in de hoedanigheid van bestuurder.

Kern van het subsidieproject is een methode waarmee vluchtelingen wegwijs wordt gemaakt op de Nederlandse arbeidsmarkt en werkende weg worden geïntegreerd in onze samenleving. Conform het projectplan bedragen de totale kosten van het project € 52.800,00 excl. btw. Voor de benodigde middelen zou ook financiële ondersteuning aan gemeenten worden gevraagd.

De bij het projectplan gevoegde bijlage 'specificatie kostenbegroting' vermeldt de namen en de kosten van de betrokken derden/leveranciers. Het gaat om Werkbank, IKL en ORGB. Werkbank B.V. is een dochtervennootschap van de NBD Holding B.V. (heer Vreken) en Vlinder20 B.V. (heer Willemse). Bij de subsidieaanvraag door de Coöperatie Inmenz is in 2016 geen melding gemaakt van het feit dat de heer Vreken vanuit 3 rollen betrokken was bij deze subsidie-aanvraag (subsidie-aanvrager namens IKL en InMenz en anderzijds uitvoerder via Werkbank). Dit was volgens de Algemene subsidieverordening 2017 ook geen verplichting.

In de verleningsbeschikking is bepaald dat in de projectperiode de volgende resultaten worden verwacht:

- 10 vluchtelingen (niet statushouders in een AZC) worden in de verkenningsfase geplaatst, die 10 werkdagen duurt en waarbij ze begeleidt worden door vrijwilligers;
- 20 vluchtelingen (statushouders in een AZC of in een gemeente) worden d.m.v. de Backbone methode in een integratietraject geplaatst met werkdagen in de natuur. Dit traject is gericht op arbeidsparticipatie. Een profiel van de deelnemer is na afloop beschikbaar;
- op minimaal twee locaties worden hierdoor lokale landschapsdromen gerealiseerd, worden lokale gemeenschappen bij hun omgeving betrokken, vindt onderhoud in natuur en landschap plaats.

Oorspronkelijk was beoogd, dat het project een looptijd had van 12 december 2016 tot 12 december 2017. Op verzoek van de Coöperatie InMenz is de projectduur verlengd tot 1 oktober 2018.

Van het verleende subsidiebedrag is inmiddels 90% ad € 25.920,00 bij wijze van voorschot uitbetaald.

De subsidie is thans nog niet vastgesteld. De verantwoordelijke clusters binnen de organisatie zijn hierover in gesprek met het bestuur van de coöperatie InMenz waarvan de naam per 23 december 2019 is gewijzigd in coöperatie Werkzicht.

---

⁴ In motie 799 d.d. 4 november 2016 wordt het college van GS opgeroepen om met betrokken partijen (gemeenten, UWV enz.) tot een plan van aanpak te komen om zo snel mogelijk, zoveel mogelijk mensen waaronder statushouders aan betaald werk te krijgen en taalcoaching hiervan onderdeel te laten zijn.

⁵In Motie 687 Van de Ven c.s. inzake Integraal Aanvalsplan Integratie.

Het bestuur van de coöperatie Werkzicht (voorheen InMenz) heeft de Provincie onlangs per brief van 14 april 2021 laten weten dat de curator van het failliete Werkbank B.V. (de voormalig bestuurder van de coöperatie) en de Stichting IKL om opheldering is gevraagd. Verder heeft het bestuur van de coöperatie geconstateerd dat een groot gedeelte van de subsidie is overgemaakt naar Werkbank B.V en de stichting IKL.

De Provincie heeft meerdere malen verzocht om nadere gegevens te verstrekken over de stand van zaken inzake de te realiseren resultaatsverplichting.

Bij brief van 3 mei 2021 is door de Provincie gevraagd naar afschriften van de correspondentie tussen de coöperatie Werkzicht en Werkbank BV en de gerechtsdeurwaarder inzake de volledige projectadministratie. Verzocht is om deze zo spoedig mogelijk naar de Provincie te zenden.

Conclusie rechtmatigheid

De subsidie is rechtmatig verleend maar verplichte informatie ten behoeve van de eindafrekening is tot op heden niet ontvangen. Ruim 3 jaar na afloop van de oorspronkelijke einddatum van het project (12 december 2017) is de subsidie nog niet afgewikkeld.

Hierbij is van belang dat (het bestuur van) de coöperatie Werkzicht (voorheen InMenz) verantwoordelijk is voor de verleende subsidie in 2017.

Tijdens het onderzoek is verder geconstateerd dat NBD Holding B.V. en/of de heer Vreken rondom deze subsidie meerdere rollen vervult/heeft vervuld. Daarbij kan een vermenging van belangen ontstaan. Zowel in de relatie subsidieverstrekker-subsidieontvanger als in de relatie subsidieontvanger-uitvoerders.

10. SPECIFIEKE BEVINDINGEN VENNOOTSCHAPPEN MET AANDEELHOUDERSBELANG VAN DE HEER VREHEN

De bedrijven met aandeelhouderschap van de heer Vrehe waarmee de Provincie in de onderzochte periode een opdracht of – in één geval – een detacheringrelatie mee heeft gehad betreft de volgende:

1. Werkbank B.V.
2. Boswerkt B.V.
3. NBD Holding B.V.
4. @Nexus B.V.
5. Limburg Care B.V.

De relaties met voornoemde bedrijven zullen hier als vijf afzonderlijke casussen nader worden beschreven. Hieraan voorafgaand is het volgende van belang:

Bedrijven van de heer Vrehe

Deze 5 vennootschappen betreffen bedrijven met aandeelhouderschap van de heer Vrehe en/of NBD Holding B.V. (eigenaar H.T.J. Vrehe).

Vertegenwoordiging bedrijven

De heer Vrehe vervult (of vervulde) binnen voornoemde vennootschappen de rol van aandeelhouder en statutair bestuurder.⁶ Soms is/was binnen de betreffende vennootschap sprake van medebestuurders die tevens bevoegd zijn/waren de betreffende vennootschap zelfstandig te vertegenwoordigen.⁷

Tijdens het feitenonderzoek is naar voren gekomen dat het bij medewerkers soms niet zichtbaar en bekend was dat de heer Vrehe op de een of andere wijze betrokkenheid had bij voornoemde vennootschappen. Dit overigens los van de vraag of de wetenschap van betrokkenheid van de heer Vrehe destijds tot de conclusie zou hebben geleid dat geen opdracht of subsidie zou zijn verstrekt.

Inzet de heer Vrehe als adviseur

Bij de opdrachten aan NBD Holding B.V. ging het specifiek om de inzet van de heer Vrehe als adviseur. Bij de opdrachten en subsidie aan de andere vennootschappen ging het niet specifiek om de inzet van de heer Vrehe als adviseur. Dat laat onverlet dat de heer Vrehe als aandeelhouder/eigenaar van de betreffende vennootschap wel een belang had bij de betreffende opdrachten of subsidie.

---

⁶ Middels benoeming van H.T.J. Vrehe, NBD Holding B.V. of van Werkbank B.V. als statutair bestuurder

⁷ Bij Werkbank B.V. bijvoorbeeld is per 24 december 2014 een 2e bestuurder toegetreden tot het statutair bestuur (benoeming van Vlinder20 B.V.). Vlinder B.V. was in 2017 de bestuurder die Werkbank B.V. vertegenwoordigde in de opdrachtrelatie met de Provincie. Datzelfde geldt voor Limburg Care B.V. waar Werkbank B.V., als bestuurder, namens Limburg Care B.V. bij de Provincie subsidie heeft gevraagd en gekregen. Ook bij Nexus B.V. was het een andere benoemde bestuurder die optrad namens de vennootschap.

10.1 Werkbank B.V.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Werkbank B.V. Opgericht: 11-11-2013 (KvK 59203773) BV verkeert in staat van faillissement	Statutair bestuurder: Vlinder20 B.V. (v.a. 24 dec. 2014) Voormalig bestuurder: NBD Holding BV (Vrehan) v.a. 12 maart 2014 tot 1 aug. 2018 Aandeelhouders: NBD Holding B.V. (50%) en Vlinder20 B.V. (50%)	Opdrachtgever

Bron: Uittreksel KvK

Op 14 oktober 2020 is Werkbank B.V. te Nieuwstadt door de rechtbank in Limburg failliet verklaard en verkeert de vennootschap in staat van faillissement. NBD Holding B.V. en Vlinder B.V. zijn nog steeds voor ieder 50% aandeelhouder totdat het faillissement is afgewikkeld.

De kernactiviteiten van Werkbank B.V. lagen op het gebied van consultancy en sales rondom HR en advisering over activiteiten daaromheen. De initiële opzet van Werkbank was om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en (zorg)organisaties/instellingen met openstaande vacatures te matchen. Werkbank heeft de afgelopen jaren in samenwerking met een ICT bedrijf een app ontwikkeld, waarbij met behulp van artificial intelligence (AI) bij grote werkgevers in de zorg personeel (zowel van binnen als van buiten de eigen gelederen) met openstaande vacatures gematcht kunnen worden. Dit blijkt uit het openbaar faillissementsverslag d.d. 15 februari 2021. Hierin is tevens vermeld dat Werkbank B.V. klaar was om de verkoop van de app aan zorginstellingen op grote schaal uit te rollen.

Opdrachtverlening

In 2010 is de voorzitter van het Nationaal Landschap Zuid Limburg door het college van GS gevraagd om, – naast het voorzitterschap van het bestuurlijk overleg Nationaal landschap, een regionaal gedragen uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Zuid Limburg (2017-2020) tot stand te brengen en hiervoor een ronde te maken langs de betrokken stakeholders. Bij brief van 19 mei 2017 (kenmerk 2017/35687) zijn de betrokken gemeenten, VVV Zuid Limburg, RECRON, Staatsbosbeheer, LLTB, IKL en Milieufederatie Limburg hierover geïnformeerd door voormalig gedeputeerde Mackus.

In afstemming met voormalig gedeputeerden Teunissen en Mackus d.d. 15 mei 2017 is een traject ingezet voor de inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van voornoemde voorzitter. Deze ondersteuning had betrekking op logistieke werkzaamheden, verslaglegging, analyse, verbinden, het creëren van draagvlak en het opwerken van het conceptprogramma (circa 40 dagen voor een verwacht bedrag ad circa € 25.000). Beide bestuurders zijn akkoord gegaan met het in gang zetten van een procedure voor de externe inhuur.

Aansluitend is op 9 juni 2017 een offerte gevraagd bij Werkbank B.V. De reden waarom bij Werkbank B.V. offerte is gevraagd houdt verband met het feit dat binnen Nationaal Landschap goede ervaring was met de beoogde kandidaat. De persoon die in beeld was kende het netwerk, doelstellingen en het werkveld goed. De offerte is d.d. 12 juni 2017 ontvangen.

Op 26 juni 2017 is een opdracht ad € 22.540 excl. btw verleend aan Werkbank B.V. Hierbij is de betreffende medewerker vanuit Werkbank B.V. beschikbaar gesteld.

De enkelvoudig onderhandse aanbesteding heeft in mandaat plaatsgevonden conform de vigerende aanbestedingsregeling.

In 2017 zijn 3 facturen betaald aan Werkbank B.V. ad in totaal € 22.165,09 excl. btw..

Zie onderstaand overzicht.

Omschrijving opdrachtnemer en opdracht	periode	datum opdracht	Opdrachtsom excl. btw	Factuurbedrag excl. btw
Ondersteuning Voorzitter Nationaal landschap, de heer T. Gresel , inzake uitvoerings-programma Nationaal Landschap Zuid Limburg	Afronding najaar 2017	26-6-2017	€ 22.540,00	€ 22.165,09
Totaal			€22.540,00	€ 22.165,09

Bij brief van 12 oktober 2017 heeft Werkbank B.V. aan de Provincie gerapporteerd over de uitgevoerde werkzaamheden. Hierbij zijn 12 uren in mindering gebracht op de eindafrekening omdat die uren niet nodig bleken voor de realisatie van het project.

Conclusie rechtmatigheid opdracht

Bij de beoordeling zijn geen procesmatige onjuistheden geconstateerd.

10.2 Boswerkt B.V.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
BosWerkt B.V. Opgericht: 12-03-2014 (KvK 60214570)	Statutair bestuur: NBD Holding BV sinds 29-05-2019 Aandeelhouder: 100% NBD Holding BV sinds 29-05-2019 Gevolmachtigde: S.Vrehan (sinds 01-06-2019)	Opdrachtgever

Bron: Uittreksel KvK

Volgens de gegevens van de Kamer van Koophandel is BosWerkt B.V. op 12 maart 2014 opgericht. De doelstelling van Boswerkt B.V. is bosbeheer van bosterreinen en het ter beschikking stellen van arbeidskrachten.

Op 14 januari 2014 is het college van GS akkoord gegaan met het voorstel om het beheer van het provinciaal bouseigendom door BosWerkt te laten uitvoeren om niet en te starten met de uitwerking van de benodigde contracten voor zover passend in de doelstellingen van de Provincie op het gebied van social return en met respectering van lopende andere contracten⁸. Het besluit van GS is in de openbare besluitenlijst geformuleerd als een principebesluit. Beoogd doel vanuit de GS-nota was om met BosWerkt contracten van 5 jaar af te sluiten. In de GS nota is opgenomen dat bij aanbesteding de gunning aan BosWerkt geobjectiveerd dient te worden.

Het uitwerken van het uitvoeringscontract heeft verder onder verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder gedeputeerde Van der Broeckplaatsgevonden. (GS 2014/2380).

⁸ In de GS nota wordt gesproken over lopende contracten omtrent het beheer van provinciale eigendom.

De vrijkomende (hout)producten kunnen worden gebruikt ter dekking van de kosten. BosWerkt zet in op het realiseren van zoveel mogelijk social return en maakt daarom bij de uitvoering van het beheer maximaal gebruik van SW-bedrijven.

Verder heeft Boswerkt op 20 juni 2014 -op basis van een zelf ingewonnen juridisch advies- aangegeven, dat de aangeboden dienstverlening kwalificeert als een IIB-dienst⁹ en derhalve een overeenkomst van vier jaar met BosWerkt kan worden aangegaan. De Provincie heeft dit standpunt overgenomen.

De koppeling van IIB-dienst is alleen relevant voor de te volgen aanbestedingsprocedure.

Daarnaast kende, in 2014, alleen de Europese aanbestedingsregels de uitzonderingsregels rondom IIB-diensten. De Provinciale regelgeving, welke alleen toepasselijk was bij opdrachten met een geraamde opdrachtwaarde onder de toenmalige Europese aanbestedingsdrempel van € 207.000 excl. btw kende de uitzonderingsgrond voor IIB-diensten niet. Door het ontbreken van een businesscase waaruit de waarde van de opdracht blijkt kon de toepasselijke regelgeving niet worden afgeleid.

In een ambtelijke notitie van 7 juli 2014, ter voorbereiding op de te sluiten beheerovereenkomst, wordt gedeputeerde Van der Broeck gewezen op het feit dat op voorhand niet voldoende is te objectiveren waarom gunning rechtstreeks aan BosWerkt plaatsvindt en geen marktwerking wordt gezocht. Tevens wordt gewezen op het feit dat op voorhand geen inzicht bestaat in de totale opbrengsten die met de werkzaamheden gemoeid zijn (overeenkomst gaat uit van het principe 'om niet' uitvoeren). Het ambtelijk voorstel voor de overgelegde beheerovereenkomst bevat twee voorwaarden om de genoemde risico's te beheersen. Het voorstel is om de overeenkomst voor 2 jaar aan te gaan, waarbij o.a. de aandachtspunten vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief worden geëvalueerd, met de mogelijkheid op verlenging van de overeenkomst met 2 jaar. De insteek is dat deze 'proefperiode' van twee jaar de Provincie de informatie¹⁰ verschaft die achteraf de gemaakte keuze voor de rechtstreekse gunning aan BosWerkt B.V. objectieveert. Daarnaast bevat het voorstel de verplichting voor BosWerkt B.V. om elk jaar een jaarverslag in te dienen waarin kosten, opbrengsten en inzet SROI worden opgenomen. Dit laatste om inzage te krijgen in omzet en eventuele winsten van BosWerkt B.V.

Op 8 juli 2014 heeft een ambtelijke schriftelijke terugkoppeling van de opvatting van gedeputeerde Van der Broeck over de notitie plaatsgevonden aan de betrokken beleidsclusters. De portefeuillehouder geeft op inhoudelijke gronden aan dat 2 jaar te kort is en dat de proefperiode 4 jaar dient te zijn in plaats van (het ambtelijk advies van) 2x2 jaar.

Op 7 oktober 2014 heeft het college van GS schriftelijke vragen van Provinciale Staten inzake BosWerkt beantwoord (2014/53391). In de beantwoording wordt gesteld dat het beheren van een bosgebied kwalificeert als een zogenaamde IIB-dienst, waardoor er op grond van de geldende aanbestedingsregels (Aanbestedingswet 2012) sprake is van een verlicht aanbestedingsregime en openbare aanbesteding niet vereist is.

Op 28 oktober 2014 heeft de Provincie Limburg de beheerovereenkomst ontvangen die namens BosWerkt B.V. en door gedeputeerde Van der Broeck namens de Provincie Limburg ondertekend is. Het gaat om een beheerovereenkomst met een looptijd tot 1 juli 2018 (4 jaar). In de overeenkomst is opgenomen dat BosWerkt B.V. bij de uitvoering van het bosbeheer en de productie van houtproducten inzet op het realiseren van zoveel mogelijk 'social return' en daarbij samenwerkt met SW-bedrijven (art. 4.4 en 4.5). In de overeenkomst is tevens

---

⁹ De II-B diensten zijn aangemerkt als diensten die geen bijdrage leveren aan de eenwording van de interne markt omdat de diensten door nationale dienstverleners (moeten) worden uitgevoerd.

¹⁰ Informatie over de houtopbrengst en informatie over eventuele andere gegadigden die deze diensten kosteloos aanbieden.

opgenomen (art. 4.8) dat BosWerkt B.V. jaarlijks een jaarverslag ter goedkeuring voorlegt aan de Provincie Limburg.

In het voorjaar 2018 zouden de Provincie Limburg en BosWerkt B.V. de overeenkomst evalueren.

Verloop van de beheerovereenkomst:

- De werkzaamheden door BosWerkt B.V. hebben voornamelijk in de eerste twee jaren van de looptijd van de overeenkomst plaatsgevonden. Dit blijkt uit informatie van de betrokken beleidsclusters.
- Voor de Provincie was dit een overeenkomst “om niet”. Kosten zijn nooit geraamd. De Provincie beschikte toen en ook nu niet over (financiële) gegevens m.b.t. de kosten door BosWerkt voor de inzet van materieel en mensen.
- Ook van de potentiële opbrengsten uit (hout)producten voor BosWerkt B.V. is destijds geen inschatting gemaakt. Het is niet mogelijk om de opbrengsten achteraf te bepalen, omdat de benodigde gegevens ontbreken.
- BosWerkt B.V. heeft sinds de start één jaarverslag opgeleverd onder de naam ‘Evaluatie BosWerkt Provincie Limburg’. Deze evaluatie over de periode oktober 2014 - maart 2015 schetst een beeld van een langer durende voorbereiding dan verwacht en tegenvallende weersomstandigheden. Geconcludeerd wordt dat binnen de overeenkomst afgesproken social return (art 4.4) in de periode 1 oktober 2014 t/m 15 maart 2015 niet gerealiseerd is. Uit het verslag blijkt niet van de gemaakte kosten en behaalde opbrengsten. Dit was wel afgesproken in de beheerovereenkomst met BosWerkt B.V. (artikel 4.8).
- Vanaf begin 2016 namen de beheeractiviteiten van BosWerkt B.V. en de contacten met de Provincie Limburg af. Er zijn sindsdien geen jaarverslagen meer opgeleverd. In het kader van dit onderzoek is ambtelijk aangegeven dat Boswerkt na het eerste jaar geen beheersactiviteiten meer heeft uitgevoerd voor de Provincie.
- De overeenkomst is van rechtswege (stilzwijgend) beëindigd per 1 juli 2018. Dit is niet schriftelijk kenbaar gemaakt aan BosWerkt B.V.

Rechtmatigheid van de opdracht

De opdracht aan BosWerkt B.V. is enkelvoudig onderhands gegund. Om de vraag te kunnen beantwoorden of de opdrachtverlening aan BosWerkt B.V. rechtmatig heeft plaatsgevonden is navraag gedaan bij het Inkoopcentrum van de Provincie Limburg.

De definitie van een overheidsopdracht is: “Schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die tussen een of meer ondernemers en een of meer aanbestedende diensten is gesloten en die betrekking heeft op de uitvoering van werken, de levering van producten of de verlening van diensten in de zin van de richtlijn.”¹¹ ‘Bezwarende titel’ houdt in dat er voor overheidsopdrachten een op geld waardeerbare tegenprestatie wordt geleverd door de aanbestedende dienst aan de opdrachtnemer. Hieronder valt onder meer: producten ter beschikking stellen in natura, die in de uitvoering van de opdracht gebruikt worden. In de beheerovereenkomst met BosWerkt B.V. kunnen de vrijkomende (hout)producten gezien worden als producten in natura. Dat de beheerovereenkomst ‘om niet’ is afgesloten doet daar niet aan af.

Welke aanbestedingsprocedure gevolgd dient te worden, is afhankelijk van de waarde die de opdracht vertegenwoordigt. In het onderhavige geval is de waarde van de opdracht dus met name afhankelijk van de economische waarde van de vrijkomende (hout)producten. Conform het in 2014 geldende aanbestedingsrecht en aanbestedingsbeleid zou een opdracht voor diensten en leveringen met een geraamde opdrachtwaarde tot €50.000,- enkelvoudig onderhands, vanaf €50.000,- meervoudig onderhands en met een waarde vanaf €207.000,- Europees aanbesteed dienen te worden.

---

¹¹ Artikel 2 onder 5 Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU

In het in 2014 geldende Europese aanbestedingsrecht bestond er de categorie IIB-diensten waarvoor een lichter aanbestedingsregime gold. De achterliggende gedachten van de Europese wetgever was dat de IIB-diensten in beginsel geen of geringe bijdrage leveren aan de eenwording van de interne markt. Viel een opdracht met een waarde vanaf €207.000,- te kwalificeren als 2B-dienst, dan hoefde deze niet Europees aanbesteed te worden, maar kon in beginsel enkelvoudig onderhands worden gegund. Het in dit geval kiezen voor de procedure van enkelvoudig onderhands gunnen van een 2B-dienst vergde in het destijds geldende beleid geen GS-besluitvorming.

De uitzondering van 'bosdiensten' als 2B-diensten was in 2014 echter niet opgenomen in het destijds geldende aanbestedingsbeleid van de Provincie Limburg ten aanzien van opdrachten met een opdrachtwaarde tussen de €50.000,- en €207.000,-. Hiervoor gold derhalve de procedure voor meervoudig onderhands aanbesteden. Het college is hierop niet geattendeerd.

Indien de opdrachtwaarde van de opdracht aan BosWerkt B.V. dus tussen de €50.000,- en €207.000,- lag, had deze opdracht meervoudig onderhands aanbesteed dienen te worden, tenzij het college van GS expliciet (d.w.z.: door middel van een gemotiveerd GS-besluit) had afgeweken van de provinciale aanbestedingsregels.

Indien de opdrachtwaarde aan BosWerkt B.V. kleiner dan €50.000,- was, had de opdracht enkelvoudig onderhands gegund mogen worden.

Conclusies

De bestuurlijke keuze van de hierbij gekozen enkelvoudige onderhandse aanbestedingsprocedure is niet gebaseerd op feitelijke financiële informatie en een raming maar op de opvattingen van BosWerkt B.V. Er is geen informatie beschikbaar over de waarde van de vrijgekomen (hout)producten die de beheerovereenkomst voor BosWerkt B.V. heeft opgeleverd. Ook de gevraagde jaarlijkse evaluatie is maar één keer door Boswerkt afgegeven. Over de overige jaren zijn geen evaluaties meer verstrekt. Achteraf valt dus niet vast te stellen welke opdrachtwaarde aan de orde was en kan geen antwoord worden gegeven op de vraag of de enkelvoudig onderhandse gunning van de beheeropdracht aan BosWerkt B.V. rechtmatig was. Ook is geconcludeerd dat de binnen de overeenkomst afgesproken social return in de periode 1 oktober 2014 t/m 15 maart 2015 niet is gerealiseerd. Nadien zijn er geen, conform de beheerovereenkomst verplichte, jaarverslagen aan de Provincie ter goedkeuring c.q. informatie voorgelegd. Deze zijn ook niet meer opgevraagd door de Provincie.

10.3 NBD Holding B.V.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
NBD Holding B.V. Opgericht: 12-03-2014 (KvK: 60214309)	Statutair bestuur: H.T.J. Vrehan. Aandeelhouder: H.T.J. Vrehan Gevolmachtigde: S. Vrehan (sinds 09-08-2018)	Opdrachtgever

Bron: Uittreksel KvK

De activiteiten van NBD Holding B.V. zijn als volgt omschreven: ‘beleggingsinstelling met beperkte toetreding’.

In de periode februari 2017 t/m 2019 zijn 7 opdrachten¹² verleend aan NBD Holding B.V.

Het betreft opdrachten die gericht waren op de inzet van de heer H.T.J. Vrehan als adviseur/omgevingsmanager.

Hierbij ging het enerzijds om werkzaamheden rondom VDL Nedcar en anderzijds om werkzaamheden bij Maastricht Aachen Airport (MAA). Beide onderdelen worden hierna toegelicht.

10.3.1 Omgevingsmanagement VDL Nedcar

Tussen april 2017 en november 2019 is de heer Vrehan ingezet als adviseur/omgevingsmanager rondom VDL Nedcar. Er zijn vier opdrachten aan NBD Holding B.V. verstrekt te weten:

1. een opdracht omgevingsmanagement PIP Spoor aansluiting Yard d.d. 5 april 2017 ad € 12.000 excl. btw (april t/m december 2017);
2. een (mondelinge) opdracht inzet ontwerp workshops PIO Landgoederenzone Swentibold’¹³ ad € 1.200 excl. btw (juni t/m oktober 2017);
3. een (mondelinge) opdracht kwartiermaken PIO Project Landgoederenzone Swentibold’ (20 uur) d.d. december 2017 ad € 2.400 excl. btw (december 2017 t/m maart 2018);
4. een opdracht ‘Voorzitten 2 schetsschuiten PIO Swentibold’ d.d. 31 oktober 2019 ad € 1.440 excl. btw (6 en 12 november 2019).

PIP spoor aansluiting VDL Nedcar

Op 29 november 2016 heeft het college van GS besloten om voor de Spoor aansluiting Yard een provinciaal inpassingsplan (PIP) op te stellen. Dit ruimtelijk instrument is destijds ingezet om een spoor aansluiting van VDL Nedcar op het hoofdspoor en de aanleg van een Car Handling Terminal (CHT) Swentibold planologisch mogelijk te maken.

Op 21 maart 2017 hebben GS het voorontwerp inpassingsplan “Spoor aansluiting Yard (inclusief Car handling Terminal) vastgesteld. De Provincie heeft ten behoeve van de interactie met omwonenden en belangengroeperingen een adviseur omgevingsmanagement ingezet. In de GS nota d.d. 21 maart 2017 is daarover het volgende opgenomen:

‘De heer Vrehan (NBD Holding BV) zal vanwege zijn ervaring met soortgelijke trajecten en gebiedskennis, middels een opdracht als begeleider optreden in de interactie met belangengroeperingen en omwonenden. Daarbij zal de vorm en inhoud van de dialoog met zowel de omgeving als de gemeenteraden uiteraard steeds verder worden gekanaliseerd in lijn met de voortgang in het proces’.

¹² Inclusief de mondelinge opdrachten.

¹³ De datum van deze mondelinge opdracht is niet bekend.

Op 5 april 2017 is in mandaat via een enkelvoudige onderhandse aanbesteding opdracht verleend aan NBD Holding B.V. conform de vigerende aanbestedingsregels.

Het voorontwerp inpassingsplan heeft ter inzage gelegen van 24 maart 2017 tot 20 april 2017. Tevens zijn er dialoogavonden georganiseerd met omwonenden alsmede met belangengroeperingen en is er een informatiemarkt georganiseerd in Nieuwstadt. Op 30 mei 2017 hebben GS ervoor gekozen de planologische procedure op te schorten. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd via een Mededeling portefeuillehouder d.d. 30 mei 2017 (kenmerk 2017/37890). De heer Vrehan heeft zijn werkzaamheden afgerond op 31 december 2017.

PIO Landgoederenzone Swentibold

Medio 2017 is de Provincie gestart met het project Platteland in Ontwikkeling – Landgoederenzone Swentibold (kortweg PIO). Vanwege de geboden ruimte voor economische ontwikkelingen in het gebied rondom VDL Nedcar stond het landschap en de leefbaarheid onder druk. De Provincie vond dat het gebied een stevige regie en een gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen verdiende. Samen met de streek is PIO aan de slag gegaan om de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van het landschap te behouden en te ontwikkelen. In het PIO-project werkt de Provincie samen met de Gemeente Echt-Susteren, gemeente Sittard-Geleen, Gemeinde Selfkant, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, Limburgse Land- en Tuinbouwbond, NV Waterleidingmaatschappij Limburg, Stichting Landschapspark Susteren, Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen en de Vereniging Natuurmonumenten.

In december 2017 is ambtelijk de voortgang van het PIO project landgoederen zone Swentibold besproken met de voormalig provinciaal aandachtsdirecteur. Een van de conclusies was dat het project een bestuurlijke verbinding miste. Besloten is de heer Vrehan in te zetten bij het kwartier maken van het PIO project. Het kwartier maken had ten doel om met betrokken partijen diverse zaken te onderzoeken waaronder:

- de hoofdlijn grand design gebied (robuuste groen-blaauwe structuur en beleefbaar landschap);
- inzicht in beschikbare middelen deelnemende partijen;
- inzicht in lokale wensen van burgers (via ontwerpatelier(s));
- komen tot een organisatie model gebiedsbureau;
- opzetten van een communicatie structuur.

Beoogd was om te komen tot een intentieovereenkomst tussen de betrokken partijen met daarin de gezamenlijke ambities voor de natuur, water, landbouw, inpassing A2/VDL Nedcar en recreatie/toerisme in het gebied Swentibold.

Op 7 november 2018 is een Intentieovereenkomst PIO Landgoederenzone Swentibold door de betrokken partijen ondertekend.

De opdracht aan NBD Holding B.V. in december 2017 is mondeling in mandaat verleend. Binnen de organisatie is besloten dat de middelen voor deze opdracht (20 uur a € 120 per uur) beschikbaar zouden worden gesteld uit het restant budget van de opdracht aan NBD Holding BV inzake PIP spooraansluiting Yard (opdracht 1). In totaal zijn 28 uren in december 2017 bij opdracht 1 in rekening gebracht (€ 3.360 excl. btw).

Daarnaast heeft NBD Holding B.V. d.d. 1 november 2017 een bedrag van € 1.200 (10 uren ad € 120) doorbelast aan de Provincie Limburg. Het betrof de voorbereiding van ontwerp workshops PIO Swentibold in de periode juni t/m oktober 2017 (de workshops zijn uiteindelijk niet doorgegaan). Aan deze werkzaamheden door NBD Holding B.V. ligt geen schriftelijke opdracht ten grondslag. Wel zijn hier binnen de organisatie apart middelen voor vrijgemaakt.

Eind 2019 heeft PIO zogenaamde schetsschuiten met de streek gehouden waarbij de deelnemers kunnen aangeven wat de parels en knelpunten zijn in het gebied. Via een enkelvoudige onderhandse aanbesteding is op 31 oktober 2019 aan NBD Holding B.V. in mandaat opdracht gegeven ad € 1.440 excl. btw om het voorzitterschap te vervullen van 2 schetsschuiten in Holtum en in Nieuwstadt. Deze opdracht is verleend conform het vigerend aanbestedingsbeleid. De keuze voor de heer Vrehe is gemaakt vanwege zijn deskundigheid, zo blijkt uit de toelichting. Bij betaling van de factuur is na een fiscale beoordeling vastgesteld dat de btw (bij de Provincie) niet voor compensatie in aanmerking kwam. Er heeft geen (aanvullende) geldstroom richting NBD Holding B.V. plaatsgevonden.

Conclusies inzake rechtmatigheid (aanbestedingen, betalingen en rollen):

Afwijking aanbestedingsprocedure¹⁴

De vier opdrachten zijn enkelvoudig onderhands aanbesteed conform het destijds vigerend aanbestedingsbeleid (waarde afzonderlijke opdrachten < € 50.000). Ook als de opdrachten bij elkaar worden opgeteld gaat het om een totaal bedrag lager dan € 50.000. Vanwege het ontbreken van een offerte en een schriftelijke opdrachtverlening voldoen de twee mondelinge opdrachten inzake PIO Swentibold niet aan de voorgeschreven aanbestedingsprocedure. Verder is één van deze twee mondelinge opdrachten (kwartiermaken PIO) betaald uit het resterend budget van de opdracht omgevingsmanager PIP Spoor aansluiting Yard. Hiervoor had een afzonderlijke opdracht verleend moeten worden.

Meerdere rollen in een relatief klein gebied

Verder is geconstateerd dat NBD Holding B.V. en/of de heer Vrehe binnen het gebied rondom Nedcar meerdere rollen vervult/heeft vervuld. Via NBD Holding B.V. is de heer Vrehe in opdracht van de Provincie Limburg ingezet als omgevingsmanager voor het PIP Spoor aansluiting Yard en het project PIO Swentibold. Daarnaast is de heer Vrehe vanuit Rijkswaterstaat sinds juli 2016 ingezet als onafhankelijke voorzitter van het buurtenplatform A2 Vonderen-Kerensheide (A2VK). Dit naast het directeurschap van de stichting IKL en het voorzitterschap van de Stichting Landschapspark Susteren, een vierde rol binnen een relatief klein gebied.

10.3.2 Omgevingsmanagement Maastricht Aachen Airport (MAA)

Op 22 augustus 2017 heeft het college van GS besloten om een provinciaal inpassingsplan (PIP) op te stellen om het proefdraaien met vliegtuig(straal)motoren op Maastricht Aachen Airport mogelijk te maken. Ter ondersteuning van de Provincie in de interactie met omwonenden en belangengroeperingen is de Provincie op zoek gegaan naar een adviseur omgevingsmanagement. In diverse bijeenkomsten van het Strategisch Overleg MAA waar toenmalig portefeuillehouder Beurskens en een voormalig provinciaal directeur deel van uitmaakten is het wervingsproces inzake de omgevingsmanager aan de orde gesteld. Hierbij is de naam van de heer Vrehe genoemd (stand van zaken notitie d.d. 2 oktober 2017).

Vanaf 1 november 2017 tot en met 31 december 2019 is de heer Vrehe ingezet als omgevingsmanager MAA. Daartoe zijn drie opdrachten aan NBD Holding B.V. verstrekt te weten:

1. een opdracht adviseur omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA d.d. 30 oktober 2017 ad 24.960,- - excl. btw (van 1 november 2017 tot 1 mei 2018);
2. een opdracht verlenging adviseur omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA d.d. 22 mei 2018 ad € 33.280,- excl. btw (1 mei 2018 tot 1 januari 2019)¹⁵;
3. een mondelinge opdracht 'continueren omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA' (periode 1 januari 2019 t/m 31 december 2019) waarbij in de tussentijd – via het Dynamisch Aankoopstelsel van de

---

¹⁴ Voor de conclusie inzake aanbestedingen is advies ingewonnen bij het provinciaal inkoopcentrum.

¹⁵ Dit bedrag is gebaseerd op de raming en de basisopdracht d.d., 30 oktober 2017 (8 maanden onder gelijke condities)

Provincie Limburg – een aanbestedingstraject liep voor de werving van een ‘brede Omgevingsmanager MAA’.

Opracht en verlenging in 2017 en 2018

Op 30 oktober 2017 is in mandaat opdracht gegeven aan NBD Holding N.V. voor het omgevingsmanagement provinciaal inpassingsplan proefdraaiplaats MAA. De keuze voor de inzet van de heer Vrehan is als volgt gemotiveerd: “Beschikt over de vereiste expertise in omgevingsmanagement en is bijzonder goed in communicatie met betrokken bestuurders en belangengroeperingen (bestuurlijke sensitiviteit)”.

De opdracht duurde zes maanden. Aansluitend is de opdracht in mandaat met acht maanden verlengd onder gelijke financiële condities (8 uur per week tegen een tarief van € 120 per uur). Hierbij is de scope van de opdracht verbreed. De opdracht ging niet meer alleen over het proefdraaien maar tevens over activiteiten gericht op dialoog met de omgeving over MAA, zo blijkt uit de ontvangen informatie. Op 31 december 2018 is de opdracht afgelopen.

Het eindresultaat van de beide opdrachten is vervat in het document 'Omgevingsafspraken MAA en Aviation Valley' dat op 28 februari 2019 is vastgesteld in de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Maastricht.

Werving ‘brede’ omgevingsmanager in 2019

Eind 2018 ontstond behoefte aan een meer omvattend omgevingsmanagement waarin naast de operationele zaken van de luchthaven ook een meer fundamenteel overleg over de wenselijke toekomstrichting van de luchthaven met stakeholders besproken zou kunnen worden. Aanleiding hiervoor was het stopzetten van de aanvraag van een luchthavenbesluit en de opkomende weerstand tegen de ontwikkeling die de luchthaven doormaakte.

De keuze is gemaakt het omgevingsmanagement bij MAA vorm te gaan geven in twee sporen: het luchthavenbesluit en de omgevingsafspraken. De (vervolg) aanpak omgevingsmanagement is op 21 januari 2019 in het toenmalige directieteam door de heer Vrehan en de programmamanager MAA toegelicht. Tevens is deze aanpak op dezelfde dag besproken in het strategisch overleg MAA met portefeuillehouder. Voor de uitvoering van deze aanpak zijn –na besluitvorming in het toenmalig directieteam d.d. 25 februari 2019 drie offerteprocedures gestart:

- offerte-aanvraag voor een brede omgevingsmanager (spoor 1 en 2)
- offerte-aanvraag voor het online community management (spoor 2)
- offerte-aanvraag begeleiding/facilitering dialoofase luchthaven

Voor het bekostigen van voornoemde activiteiten in het kader van omgevingsmanagement bij MAA is € 100.000 vrijgemaakt uit de procesmiddelen coalitieakkoord waartoe GS d.d. 12 februari 2019 hadden besloten. In de GS nota is toegelicht dat het bedrag ziet op het organiseren van de dialoofase ten behoeve van de nieuwe aanvraag luchthavenbesluit en de verlenging van de inhuur van de omgevingsmanager.

Voor het werven van een ‘brede omgevingsmanager’ had de Provincie een bedrag ad € 40.000 geraamd. Ondanks dat de raming van deze opdracht onder de € 50.000 grens lag is de keuze gemaakt om de opdracht voor een brede omgevingsmanager uit te zetten via het Dynamisch Aanbestedingssysteem (DAS)¹⁶. De

---

¹⁶ Met het Dynamisch Aankoopstelsel (DAS) beoogt Provincie Limburg opdrachten van tijdelijke aard op een open en eerlijke manier op de markt te zetten. Uitzendorganisaties, intermediairs, adviesbureaus en zzp-ers kunnen via het DAS een bod uitbrengen op de

algemeen directeur heeft laten weten dat inhuur van de heer Vrehan voor hem niet akkoord is, omdat hij van opvatting is dat een voormalige gedeputeerde niet boven de partijen verantwoordelijk gemaakt kan worden voor de onafhankelijke bewonerscommunicatie met de omwonenden MAA. Bovendien speelde rond dat moment de discussie rond de opportuniteit van inzet van oud-politici. De uitvraag DAS voor inhuur van een omgevingsmanager MAA is 'on hold' gezet. Na consultatie van het inkoopcentrum komt het inzicht dat er geen juridische gronden zijn om NBD Holding B.V. uit te sluiten. De toenmalig portefeuillehouder bedrijfsvoering is hierover geïnformeerd.

Het traject heeft in november 2019 geleid tot 9 inschrijvingen waaronder een inschrijving van NBD Holding B.V. Eind december 2019 is in mandaat besloten niet tot gunning over te gaan. De 9 inschrijvers waaronder NBD Holding B.V. zijn daarover geïnformeerd. De volgende motivering is gehanteerd:

“De Provincie stopt de aanbestedingsprocedure voor een omgevingsmanager Maastricht Aachen Airport. Het beoogde omgevingsbeleid voor MAA zal op een gewijzigde manier ingevuld gaan worden. Daarin is een groter accent voorzien voor het proces van de Provinciale Vertaling van de luchtvaartnota. Hierdoor is de oorspronkelijk vraag niet meer aan de orde”.

Continueren werkzaamheden omgevingsmanagement MAA “oude stijl”

NBD Holding B.V. is in de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 werkzaamheden blijven verrichten voor de Provincie Limburg in de rol van omgevingsmanager MAA 'oude stijl', zonder dat dit formeel is vastgelegd. De laatste schriftelijke opdracht liep af per 31 december 2018.

Tot en met februari 2019 hielden de werkzaamheden verband met het traject dat met de Commissie Regionaal Overleg (CRO) MAA was gestart om te komen tot omgevingsafspraken Aviation Valley MAA. Die zijn in de CRO vergadering van 28-2-2019 vastgesteld. Vervolgens zijn daar uit voortvloeiende werkzaamheden met wetenschap van de Provincie door de heer Vrehan opgepakt. Uit verkregen informatie blijkt dat de heer Vrehan in 2019 o.a. functioneerde als voorzitter van de CRO werkgroep Omgevingsmaatregelen (7 bijeenkomsten), als voorzitter van de door het ministerie van I&W ingestelde overleg kerngroep Luchtvaart Limburg (2 bijeenkomsten) en voerde hij overleg met vertegenwoordigers van de Alliantie cq. Omwonenden MAA (2 bijeenkomsten).

De voortgang van het omgevingsmanagement MAA is besproken in het Strategisch Overleg MAA, waar de portefeuillehouder en de betrokken voormalig inhoudelijk directeur deel van uitmaakten. De tijdelijke werkzaamheden die de heer Vrehan verrichtte zijn niet geformaliseerd in een schriftelijke opdracht. Wel is de Provincie achteraf overgegaan tot betaling. Vervolgens zijn de betrokken portefeuillehouders erover geïnformeerd dat tot betaling voor de gewerkte uren zal worden overgegaan. Het gaat om een bedrag ad € 22.080.

Begin december 2019 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de heer. Vrehan en de algemeen directeur gericht op beëindiging van de opdracht.

Onderstaand overzicht bevat samenvattend de opdrachten en gefactureerde (en betaalde) bedragen aan NBD Holding B.V.

---

aangeboden functies. Via DAS kunnen offerte aangevraagd worden voor diverse categorieën waaronder 'Beleid- en adviesdiensten' en 'inhuur'.

Jaar	Omschrijving opdrachtnemer en opdracht	periode	Opdrachtsom excl. btw	Factuurbedrag excl. btw
NEDCAR / VDL				
2017	omgevingsmanagement PIP Spoorwegaansluiting Yard	5 april t/m 31 dec. 2017	€ 12.000	€ 7.740 (€ 11.100 - € 3.360)
2017	inzet ontwerp workshops PIO Swentibold	juni t/m okt 2017	€ 1.200	€ 1.200
2017/2018	Mondelinge (opdracht) kwartiermaken PIO Project Landgoederenzone Swentibold' (20 uur a € 120 p/u))	dec. 2017 t/m maart 2018	€ 2.400	€ 3.360
2019	voorzitterschap ten behoeve van schetsschuit Holtum op 6 en 12 november 2019	nov. 2019	€ 1.440	€ 1.440
Maastricht Aachen Airport				
2017	omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA (8 uur per week)	1 nov. 2017 tot 1 mei 2018	max. € 24.960	€ 13.440
2018	verlenging opdracht omgevingsmanagement MAA én verbreding scope	1 mei - 1 dec 2018	max. € 33.280	€ 15.720
2019	Mondelinge opdracht continueren omgevingsmanagement	januari - december 2019 (1 jaar)	€ 22.080	€ 22.080
	Totaal		€ 97.360	€ 64.980

Conclusie inzake rechtmatigheid opdrachten¹⁷:

- De opdracht omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA d.d. 30 oktober 2017 ad € 24.960 is enkelvoudig onderhands aanbesteed. Deze opdracht voor 6 maanden (met een optie om de opdracht verder te verlengen, zie art. 3 van de overeenkomst) die ruim onder de drempel van € 50.000 ligt is rechtmatig aanbesteed conform het destijds vigerend aanbestedingsbeleid.
- De opdracht d.d. 22 mei 2018 ziet op een verlenging met 8 maanden en verbreding van de 1^e opdracht onder gelijke financiële condities (gemiddeld 8 uur per week/€ 120 per uur). In het contract was geen bepaling opgenomen terzake een max. opdrachtwaarde van € 50.000. Bij overschrijding van dit bedrag zou een meervoudig onderhandse aanbesteding aan de orde zijn geweest. Echter bij het afnemen van de optie is ingeschat dat deze grens niet overschreden zou worden. Uit voorgaand schema blijkt dat dit ook niet is gebeurd, waardoor de gekozen aanbestedingsvorm juist blijkt.
- De mondelinge opdracht in 2019 is niet rechtmatig gegund. De betalingen zijn binnen de marges van de voor de opdrachten geraamde bedragen.

Meerdere rollen binnen omgevingsmanagement MAA

In het onderzoek is geconstateerd dat de Provincie Limburg sinds 16 mei 2019 ook opdrachten heeft verstrekt aan @Nexus B.V. inzake de inzet van de heer Hartjes (zie case @Nexus BV). Binnen @Nexus BV heeft de heer Vrehen een persoonlijk aandeelhoudersbelang.

¹⁷ Voor de conclusie inzake aanbestedingen is advies ingewonnen bij het provinciaal inkoopcentrum.

De aanpak van het nieuwe omgevingsmanagement is op 21 januari 2019 in het provinciaal directieteam en bij portefeuillehouder toegelicht. Hierbij werd Nexus B.V. door de heer Vreken aangedragen.

10.4 @Nexus BV.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehan	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
@Nexus B.V. Opgericht: 04-04-2017 (KvK: 68508832)	Statutair bestuur: - NBD Holding B.V. en Hartjes ontwikkelingsvisie Holding B.V. Aandeelhouders: NBD Holding BV en Hartjes ontwikkelingsvisie Holding B.V.	Opdrachtgever

Bron: Uittreksel KvK

Uit de gegevens van de Kamer van Koophandel blijkt dat de activiteiten van @Nexus B.V. zijn gericht op het (laten) uitoefenen van algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling.

In de periode vanaf 16 mei 2019 tot 1 augustus 2020 heeft de Provincie Limburg drie opdrachten verstrekt aan @Nexus BV. Het betreft opdrachten die gericht waren op de inzet van dhr. Hartjes rondom Maastricht Aachen Airport (MAA) te weten:

- een opdracht 'Inrichten, ingebruikname en ondersteuning applicatie d.d. 16 mei 2019 voor een bedrag van € 15.950 excl. btw;
- een opdracht 'ondersteuning door een communitymanager' d.d. 3 september 2019 voor een bedrag van € 13.200 excl. btw;
- een opdracht 'community manager MAA' d.d. 31 maart 2020 voor een bedrag van maximaal € 24.000 excl. btw.

Verloop van de inzet van @Nexus B.V.

Zoals eerder opgemerkt bij NBD Holding B.V. is @Nexus B.V. door dhr. Vrehan aangedragen voor het digitaal ondersteunen van het omgevingsmanagement MAA door een online community. Dat gebeurde begin 2019 tijdens twee bijeenkomsten waar de toenmalige directie respectievelijk de portefeuillehouder bij aanwezig waren. In juli 2019 is pas gebleken dat de heer Vrehan een zakelijk belang had bij @Nexus BV.

Op 19 februari 2019 is bij @Nexus B.V. een offerte gevraagd voor a) het inrichten van een applicatie en b) de inzet van een communitymanager. De offerte van @Nexus B.V. (inzet de heer M. Hartjes) is op 20 februari 2019 ontvangen. Voor dit offertetraject had de Provincie een bedrag van € 30.000 geraamd. Het betreft feitelijk twee separate opdrachten (bouw applicatie en opdracht community manager) en om die reden zijn hiervoor twee separate opdrachten verstrekt.

Op 16 mei 2019 is aan @Nexus B.V. een opdracht verleend inzake inrichten, ingebruikname en ondersteuning applicatie ad € 15.950 excl. btw. Op 3 september 2019 is aan @Nexus BV een separate opdracht gegund inzake online community management ad € 13.200 excl. btw. De opdracht inzake de inzet van de communitymanager liep tot en met maart 2020. De bedoeling was dat de Provincie de rol van communitymanager aansluitend zelf zou gaan invullen. Begin 2020 bleek dat de applicatie gereed was maar vanwege het ontbreken van capaciteit de overdracht naar de Provincie nog niet kon plaatsvinden.

Vanwege urgentie om opvolging te geven aan de afspraken met de Commissie Regionaal Overleg (CRO) is met akkoord van het DT d.d. 23 maart 2020 besloten de opdracht aan een externe te gunnen. Hierbij is op basis van een enkelvoudig onderhandse aanbesteding een vervolgoopdracht verleend aan @Nexus B.V. inzake community management MAA ad € 24.000 excl. btw. Deze opdracht zag specifiek op de uitrol van de ontwikkelde communicatietool naar 1500 huisadressen inclusief een periode van 3 maanden gebruik, testen en evaluatie. De vervolgoopdracht liep af op 1 augustus 2020.

Medio augustus 2020 hebben leden van de provinciale directie intern kenbaar gemaakt dat de betrokkenheid van de heer Vrehan bij de opdrachtrelatie met @Nexus B.V. actief en vooraf afgestemd had moeten worden met het directieteam.

De opdrachtverlening aan @ Nexus B.V. is met de portefeuillehouder gecommuniceerd.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de opdrachten en betalingen aan @Nexus B.V.

Omschrijving opdrachtnemer en opdracht	periode	d.d. opdracht	Oprachtsom excl. btw	Factuurbedrag excl. btw
@NEXUS B.V.				
inrichten, ingebruikname en ondersteuning applicatie MAA. (omgevingsmanagement MAA)	Afronding december 2019	16-5-2019	€ 15.950,00	€ 15.950,00
ondersteuning Community manager (omgevingsmanagement MAA)	Afronding maart 2020	3-9-2019	€ 13.200,00	€ 13.200,00
community manager MAA	Afronding aug.2020	31-3-2000	€ 24.000,00	€ 25.858,00
Totaal			€ 53.150,00	€ 55.008,00

Betaling en btw

Begin 2021 is inzake de facturen van @Nexus na een fiscale beoordeling vastgesteld dat de btw (bij de Provincie) niet voor compensatie in aanmerking kwam. De ontvangen facturen zijn in de tussenliggende periode betaalbaar gesteld en vooralsnog als compensabel geboekt. Dit betekende dat deze btw alsnog door de provincie gefinancierd moest worden en als extra kosten op het project drukte. Het interne budget is hiertoe verhoogd. Er heeft naar aanleiding van deze binnen de Provincie uitgevoerde administratieve btw handeling geen (aanvullende) geldstroom richting @Nexus plaatsgevonden.

Resultaat

Uit informatie blijkt dat de volgende resultaten zijn geleverd. Er is een applicatie c.q. online communicatietool ontwikkeld waarbij leden kunnen reageren op topics die door de community-manager worden ingebracht en met elkaar in discussie gaan. Verder is in het kader van de opdracht een app ontwikkeld, gelanceerd en gemanaged. De community-manager voerde topics (discussieonderwerpen) in en had tevens de taak om de discussie op het platform te modereren. Er is voor de CRO een tussenevaluatie opgesteld. Een eindevaluatie is geagendeerd voor de werkgroep omgevingsafspraken van juni 2021.

Rechtmatigheid opdrachten

1. De opdracht 'Inrichten, ingebruikname en ondersteuning applicatie' d.d. 16 mei 2019 is gegund voor een bedrag ad € 15.950 excl. btw. De opdracht die ruim onder de drempel van € 50.000 ligt is enkelvoudig onderhands aanbesteed conform het destijds vigerend aanbestedingsbeleid.
2. De opdracht 'ondersteuning door een communitymanager' d.d. 3 september 2019 ziet op een bedrag van € 13.200 excl. btw. Deze opdracht is gebaseerd op dezelfde offerte (aanvraag) als die ten grondslag heeft gelegen aan opdracht 1. Uitgaande van cumulatie met opdracht 1 ligt de waarde van deze inkoopbehoefte onder de € 50.000 en is terecht volstaan met een enkelvoudig onderhands aanbestedingstraject.
3. De opdracht 'community manager MAA' d.d. 31 maart 2020 is gegund voor een bedrag van maximaal € 24.000 excl. btw via een enkelvoudige onderhandse aanbesteding. Geconstateerd is dat het onduidelijk is of de twee afzonderlijk aan @ Nexus B.V. verstrekte opdrachten van respectievelijk € 37.200 (€ 13.200 en € 24.000) en € 15.950 aanbestedingsrechtelijk, achteraf bezien, beschouwd dienen te worden als één functioneel onlosmakelijk en samenhangende opdracht. In het laatste geval had deze opdracht

meervoudig onderhands aanbesteed dienen te worden. Het betreft een overschrijding van de drempel voor meervoudig onderhandse aanbestedingen met € 3.150,00.

Conclusie rechtmatigheid opdrachten

Het is onduidelijk of de twee afzonderlijk aan @ Nexus B.V. verstrekte opdrachten van respectievelijk € 37.200 (€ 13.200 en € 24.000) en € 15.950 aanbestedingsrechtelijk, achteraf gezien, beschouwd dienen te worden als één functioneel onlosmakelijk en samenhangende opdracht. In het laatste geval had de opdracht d.d. 31 maart 2020 ad € 24.000,--meervoudig onderhands aanbesteed dienen te worden.

10.5 Limburg Care B.V.

Naam entiteit (incl. KvK nr.)	Governance entiteit incl. rol H.T.J. Vrehen	Rol Provincie t.o.v. entiteiten
Limburg Care B.V. opgericht 27-10-2014 (KvK 61755788)	Deze vennootschap is ontbonden per 31-12-2019 en uitgeschreven uit het handelsregister per 20-01-2020.. Statutair bestuurder: Werkbank B.V. Aandeelhouder: Werkbank B.V.	Detachering om niet.

Bron: Uittreksel KvK

Volgens gegevens van de Kamer van Koophandel was het doel van Limburg Care B.V. : “Medewerkers in de zorg- en welzijnsector die dreigen werkloos te worden, helpen om nieuw werk te vinden”.

De statutair bestuurder en 100% aandeelhouder van Limburg Care B.V. was Werkbank B.V.

Werkbank B.V. is een bedrijf van NBD Holding B.V. (H.T.J. Vrehen) en Vlinder20 B.V. (P. Willemse). Beiden zijn voor 50% aandeelhouder. Werkbank B.V. verkeert thans in staat van faillissement.

Ten tijde van onderhavige detachering om niet (vanaf 1 januari 2019) was P. Willemse namens Vlinder20 B.V. de vertegenwoordiger en woordvoerder van Werkbank B.V.

NBD Holding B.V. (de heer Vrehen) maakte sinds 1 augustus 2018 geen deel meer uit van het bestuur maar was wel nog steeds mede-aandeelhouder.

Verloop detachering om niet

Op 20 december 2018 is door de Provincie Limburg een detacheringsovereenkomst gesloten met Limburg Care B.V. In deze overeenkomst is vastgelegd dat de Provincie (als uitlenende instantie) een boventallige medewerker, gedetacheerd bij Baandomein tot die datum uitleent in het kader van een “werk naar werktraject” aan Limburg Care B.V. gedurende de detacheringperiode van 1 januari 2019 tot uiterlijk 30 november 2021.

De ter beschikking stelling van de betrokken ambtenaar aan Limburg care B.V. is geschied ‘om niet’ (artikel 3 detacheringsovereenkomst).

De detachering kende een omvang van maximaal 36 uren per week. De betrokken ambtenaar is bij Limburg Care B.V. ingezet in de functie van projectleider “Sta niet Stil”. Sta niet Stil is een initiatief van Baandomein, Limburg Care, Zorg aan Zet en het CNV. Het project wordt ondersteund door het AWWN en FCB en mogelijk gemaakt door een subsidie van het ministerie van Sociale Zaken. De medewerker diende rekening en verantwoording af te leggen aan de initiatiefnemers van het project te weten CNV, Baandomein, Limburg care en Zorg aan Zet.

De inzet van de betrokken medewerker om niet leidt tot lagere kosten bij het bedrijf Limburg Care B.V.

Na afronding van het subsidietraject “Sta niet Stil”, destijds voorzien op 30 juni 2019, diende de betrokken ambtenaar zorg te dragen voor de finale eindrapportage richting de subsidieverstrekker. Daarnaast de deelnemer voor een deel van zijn tijd ingezet voor andere werkzaamheden binnen de provinciale organisatie..

De detachering is vroegtijdig beëindigd. Limburg Care B.V. is per 31 december 2019 ontbonden. De eindrapportage DWSRA-Project Sta niet Stil is opgeleverd. Er heeft geen evaluatie en formele beëindiging van de detacheringsovereenkomst plaatsgevonden.

De bestuurder van Limburg Care B.V. verkeert thans in staat van faillissement. In het openbaar faillissementsverslag d.d. 15 februari 2021 wordt verwezen naar een door Werkbank B.V. ontwikkelde app, waarbij met behulp van artificial intelligence (AI) bij grote werkgevers in de zorg personeel met openstaande vacatures gematcht kunnen worden. De bedoeling van Werkbank B.V. was om deze app te vermarkten.

'detachering om niet'

De Aanbestedingswet definieert een 'overheidsopdracht' als 'een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die betrekking heeft op leveringen, werken of diensten'. Een overeenkomst onder bezwarende titel houdt in dat een op geld waardeerbare tegenprestatie tegenover de uitvoering van de overheidsopdracht staat.

Het detacheren om niet (dus ook geen betaling van de werkelijke kosten zonder winstmarge) voldoet niet aan de definitie van een overheidsopdracht voor een dienst, want alleen één partij presteert (dus geen prestatie en tegenprestatie). Tenzij de Provincie iets anders dan geld hiervoor heeft gekregen, wat als een tegenprestatie aangemerkt zou kunnen worden.

Uitgaande van het gegeven dat de Provincie geen tegenprestatie van Limburg Care B.V. heeft gekregen, is geen sprake van aanbestedingsrechtelijke aspecten waaraan de rechtmatigheid getoetst kan worden. Het betreft in dit geval een handeling waarop de Wet Markt en Overheid ziet. Want de overheid mag private marktpartijen niet beconcurreren (de marktpartijen kunnen prima personeel leveren, dit uiteraard niet gratis).

De Wet markt en overheden kent een viertal gedragsregels die overheden in acht moeten nemen bij het verrichten van economische activiteiten (zie kaderstelling). Eén van die gedragsregels is de volgende:

Integrale kostendoorberekening: overheden moeten ten minste de integrale kosten van hun goederen of diensten in hun tarieven doorberekenen.

Deze gedragsregel is in deze casus niet in acht genomen. De betrokken ambtenaar is immers om niet ter beschikking gesteld.

Gelet op voornoemde bevoordeling van Werkbank B.V. is tevens gekeken naar de regels voor staatssteun (zie kaders). De staatssteunregels zijn relevant, indien de waarde van de detachering een bedrag van € 200.000 te boven gaat (de z.g. de minimis). In deze case heeft de detachering uiteindelijk maar één jaar geduurd. Er is geen overschrijding van dit bedrag.

Besluitvorming detachering

Volgens informatie van de betrokken clustermanager heeft deze detachering plaatsgevonden in opdracht van de voormalig provinciaal aandachtsdirecteur. Het besluit om de detachering aan te gaan is in mandaat genomen door de clustermanager Personeel en Organisatie. Op grond van het in 2019 vigerend Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2019, laatstelijk gewijzigd per 3 december 2019 (PB 2019-8103) en het Mandaatbesluit directie Provincie Limburg mogen clustermanagers duurovereenkomsten aan gaan voor maximaal vier jaar binnen het werkterrein van hun cluster. De betrokken ambtenaar maakte maakte als algemeen medewerker deel uit van het cluster P&O.

In dit geval betreft het een detachering **om niet** in strijd met de Wet markt en overheden maar binnen vigerende staatssteunregels..

Conclusie:

Bij de detachering is niet gehandeld in de lijn met het bepaalde in de Wet Markt en Overheid. De regels rondom staatssteun zijn wel gevolgd.

BIJLAGEN

Bijlage 1 ALGEMENE KADERS (beknopte samenvatting)

1. Beslissingsbevoegdheid (mandaat)

Als het gaat om besluitvormingsprocedures, zowel bij opdrachten als subsidies als financieringen, kan een onderscheid worden gemaakt tussen besluitvorming door GS en gemandateerde bevoegdheden.

De hierna genoemde artikelen hebben betrekking op het Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017¹⁸ (laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2020) tenzij anders aangegeven.

De Provincie Limburg kent een heel open mandaat. GS hebben alle bevoegdheden gemandateerd aan de algemeen directeur en de directie met uitzondering van de bevoegdheden die uitdrukkelijk in het mandaatbesluit worden uitgesloten (de artikelen 7 en 8). Zo is bijvoorbeeld de bevoegdheid tot het aangaan van opdrachten/duurovereenkomsten en raamovereenkomsten voor een periode langer dan vier jaar en tot de oprichting van en deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, coöperaties en onderling waarborgmaatschappijen voorbehouden aan GS. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor beslissingen waarbij wordt afgeweken van (interne of externe) adviezen..

Vervolgens heeft de directie deze bevoegdheden (door)gemandateerd aan cluster-, programma- en projectmanagers. Deze managers mogen de bevoegdheden uitoefenen voor zover passend binnen het werkterrein van hun cluster/programma en dus niet (in het mandaatbesluit van GS) uitgezonderd zijn.

Cluster-, project- en programmamanagers hebben dus een heel ruim mandaat. Veel van hun beslissingen onttrekken zich aan het zicht van de directie en GS. Wat betreft de informatieplicht richting directie en GS geldt/gold binnen het vigerend mandaatkader het volgende:

1. Bij beslissingen die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de Provincie Limburg, dan wel bestuurlijk of politiek gevoelig zijn, worden Gedeputeerde Staten en/of de betreffende portefeuillehouder voorafgaand aan besluitvorming geïnformeerd door de gemandateerde (artikel 9).
2. Tot 1 januari 2020 gold dat 'beslissingen die ingrijpende gevolgen voor de Provincie Limburg kunnen hebben dan wel bestuurlijk of politiek gevoelig zijn' uitgezonderd waren van mandaat en derhalve ter besluitvorming diende te worden voorgelegd aan het college van GS. Deze voorheen in het Mandaatbesluit GS van Limburg 2017 opgenomen uitzondering is met ingang van 1 januari 2020 komen te vervallen. Sindsdien geldt de informatieplicht zoals opgenomen onder 1.
3. De gemandateerde, gevolmachtigde of gemachtigde stelt de directie en/of het college, dan wel de betrokken portefeuillehouder(s), actief in kennis van de krachtens (onder)mandaat, (onder)volmacht of machtiging te nemen of reeds genomen besluiten waarvan zij moeten aannemen dat kennisneming door het college en de betrokken portefeuillehouders van belang is (artikel 10 Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021¹⁹).
4. Tot de verantwoordelijkheid van gemandateerde programma- en projectmanagers behoort bovendien een actieve afstemming van bestuurlijke, politieke en maatschappelijke risico's in het project aan de ambtelijke

---

¹⁸ Mandaatbesluit Gedeputeerde Staten van Limburg 2017 (van 23-02-2017 tot 01-01-2020: zie PB 2017-746 en vanaf 1 januari 2020: zie PB 2019-8103)).

¹⁹ Deze actieve informatieplicht was ook opgenomen in eerdere versies :

- Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2017 (van 25-01-2017 tot 01-02-2019): zie PB 2017-282
- Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2019 (van 01-02-2019 tot 01-09-2020): zie PB 2019-2163
- Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2020 (van 01-09-2020 tot 01-01-2021): zie PB 2020-6117)

en bestuurlijke opdrachtgever en het nemen van beheersmaatregelen (artikel 3 Mandaatbesluit directie Provincie Limburg 2021).

5. De gemandateerde/gevolmachtigde/gemachtigde houdt een registratie bij van de krachtens mandaat, volmacht of machtiging genomen beslissingen. Indien een portefeuillehouder dat wenst worden deze overzichten incidenteel dan wel periodiek aan hem/haar aangeboden. De mandaatlijsten worden niet in GS behandeld, maar gestuurd aan de betrokken portefeuillehouders.

Verder geldt bij besluitvorming in mandaat inzake opdrachtverlening waarbij niet voldaan wordt aan de minimale vereisten in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019²⁰ (bijvoorbeeld: meerdere offertes vragen bij ramingen vanaf € 50.000) dat besluitvorming door GS altijd is vereist.

Voor opdrachten met een capaciteitsaspect geldt dat deze aan de directie verplicht moeten worden voorgelegd met een advies van het capaciteitsteam²¹ en sinds..... van het toetsteam²².

Een belangrijk uitgangspunt is dat het mandaat moet worden uitgeoefend binnen de wettelijke regels (artikel 9).

2 .Kaders bij opdrachten

2.1. Aanbestedingen bij opdrachten

Aanbestedingen vinden plaats op basis van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van Provincie Limburg 2019 (vigerend sinds 1 juli 2019). Dit inkoop- en aanbestedingsbeleid is gericht op het objectief, transparant en non-discriminatoire inkopen, binnen de kaders van de Europese en Nationale wet- en regelgeving en met oog voor bestuurlijke en ambtelijke integriteit.

De volgende inkoop- en aanbestedingsprocedures kunnen worden toegepast:

1. Enkelvoudig onderhands (geraamde waarde tot € 50.000): er wordt aan één ondernemer een offerte opgevraagd. Indien deze offerte voldoet, wordt de opdracht gegund. De procedure is schriftelijk, met uitzondering van bestellingen tot € 3.000; deze mogen mondeling worden gedaan²³.
2. Meervoudig onderhands (vanaf € 50.000 tot € 214.000): er worden in principe 3 tot 5 ondernemers schriftelijk uitgenodigd om op basis van een offerteaanvraag een offerte uit te brengen. Aan de hand van de in de offerteaanvraag beschreven gunningsmethodiek wordt bepaald welke ondernemer de opdracht krijgt gegund.
3. Nationale aanbesteding: na goedkeuring van het college van GS wordt de opdracht nationaal gepubliceerd op TenderNed zodat alle geïnteresseerde ondernemers kunnen deelnemen aan de gekozen aanbestedingsprocedure. Dit kan een openbare procedure zijn, maar mag ook een procedure met voorselectie zijn. Aan de hand van de in de offerteaanvraag beschreven gunningsmethodiek wordt bepaald welke ondernemer de opdracht krijgt gegund.

---

²⁰ Het vigerend Mandaatbesluit verwijst abusievelijk naar de oude Beleidsregels aanbestedingen provincie Limburg.

²¹ pm

²² Het toets team adviseert de directie over het rechtmatig, doelmatig en doeltreffend wegzetten van een opdracht in de markt, maar eerst en vooral om het inbouwen van een extra kritische toets op de vraag of de opdracht/aanbesteding überhaupt nodig is. Met deze toetsing versterken we het vier-ogenprincipe en kritisch vermogen bij opdrachtverleningen, zowel richting de ambtelijke organisatie als richting het college van GS.

²³ In de (oude) Beleidsregels aanbestedingen Provincie Limburg was het volgende opgenomen: 'Bij opdrachten met een geraamde waarde tot € 50.000 exclusief btw kan gebruik worden gemaakt van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking. Bij een geraamde waarde groter dan € 3.000 wordt deze procedure gestart met een schriftelijk verzoek om offerte'.

4. Europese aanbesteding: na goedkeuring van het college van GS wordt de opdracht Europees en nationaal gepubliceerd zodat alle geïnteresseerde ondernemers kunnen deelnemen aan de gekozen aanbestedingsprocedure die volgens de Aanbestedingswet geoorloofd is.

Voor Europese en nationale aanbestedingstrajecten geldt tot op heden dat het Inkoopcentrum²⁴ een rol vervult in het aanbestedingsproces. Net als veel andere aanbestedende diensten, heeft de Provincie Limburg gekozen voor een hybride model: de Europese en nationale aanbestedingen werden procesmatig begeleid door het Inkoopcentrum, maar de enkelvoudig onderhandse en meervoudig onderhandse aanbestedingen werden door clusters zelf uitgevoerd.

De enkelvoudig onderhandse en meervoudig onderhandse aanbestedingen, inclusief het contractmanagement werden in het verleden door de beleidsinhoudelijke clusters zelf uitgevoerd. In geval van (juridische) vragen over (de correcte interpretatie van) een contract of bij niet- of niet behoorlijk nakomen door contractanten, kon één van de juristen worden ingeschakeld.

Om tegemoet te komen aan de toenemende vraag vanuit de organisatie en de bestuurlijke wens voor een meer doelmatige opdrachtverlening ('meer waar voor ons geld'), begeleidt het Inkoopcentrum naast alle Europese en Nationale aanbestedingsprocedures en nadere uitvragen in het kader van Dynamisch Aankoopstelsel (DAS), vanaf januari 2020 ook alle meervoudig onderhandse aanbestedingen procesmatig.

Onderdeel van het inkoopproces is het vastleggen van verplichtingen via de verplichtingenadministratie. De inkoopbehoefte en de keuze van de leverancier dienen bij het vastleggen van de verplichting gemotiveerd te worden (check). De financieel medewerker toetst of het budgetnummer budget toereikend is om te verplichting aan te gaan en de vereiste bescheiden zijn aangeleverd en legt dan de verplichting vast.

Onder € 20.000 is in de norm geen specifieke check door het Inkoopcentrum. Voor opdrachten vanaf € 20.000 is een advies nodig van inkoop. Het Inkoopcentrum checkt op de aanwezigheid van de vereiste bescheiden. Hierbij vindt uitdrukkelijk géén inhoudelijke toets van de aangeleverde informatie plaats. Er wordt dus ook géén oordeel gegeven over de keuze van de opdrachtnemer. Elke aanvraag wordt afzonderlijk beoordeeld. De door de clusters verstrekte informatie is hierbij leidend. Ook als het gaat om de vraag of het eenmalige of aanvullende opdrachten betreft. Dit aspect is van belang om cumulatie van opdrachten te voorkomen. Een voorziene cumulatie van opdrachten kan ertoe leiden dat een ander aanbestedingstraject dient te worden doorlopen. Ter facilitering van het proces stelde het Inkoopcentrum modellen ter beschikking, die vrijwillig konden worden toegepast. Vanaf medio 2020 is het gebruik van deze modellen geen keuze meer maar een verplichting.

Meerwerk

Indien door aanvullende wensen of door gewijzigde inzichten van de Provincie of door wijziging van wettelijke voorschriften, de prestatie die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst moet verrichten, aantoonbaar wordt verzwaard dan wel uitgebreid, is sprake van meerwerk. Hiervoor gelden specifieke voorwaarden. Eén van die voorwaarden ziet op de waarde van de meerwerkopdracht. Indien het meerwerk als een niet-wezenlijke wijziging kan worden aangemerkt, dan kan dit meerwerk sinds 1 juli 2019 rechtstreeks worden opgedragen aan de gecontacteerde opdrachtnemer. Voorwaarde: tot maximaal 10% van de opdrachtwaarde (mits < € 221.000). Tot 1 juli 2019 gold als voorwaarde dat de waarde van een of meer aanvullende opdracht(en) in totaliteit niet meer dan 50% van het bedrag van de hoofdopdracht mocht bedragen.

Meerwerk dat niet vooraf schriftelijk is overeengekomen, wordt niet door de Provincie vergoed.

Relevante kaders:

---

²⁴ Inkoopcentrum maakt onderdeel uit van het cluster JZI

1. Beleidsregels aanbestedingen Provincie Limburg (tot 1 juli 2019);
2. Inkoop- en aanbestedingsbeleid Provincie Limburg 2019 (vanaf 1 juli 2019);
3. Algemene Inkoopvoorwaarden Limburg 2015 (tot 20 maart 2020);
4. Algemene inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de Provincie Limburg 2020 (vanaf 20 maart 2020).

2.2 Onderaannemerschap bij opdrachtverlening

In een bijlage van het thans vigerend model-aanbestedingsformulier, de Algemene Verklaring (zie bijlage), dient de vertegenwoordigingsbevoegde persoon van de potentiële opdrachtnemer te verklaren dat wel of geen gebruik wordt gemaakt van één of meerdere onderaannemers. Er vindt geen toets door Inkoop plaats van het hanteren van de voorgeschreven formats. De verantwoordelijkheid voor het toepassen daarvan berust bij de clusters zelf.

Bij Europese aanbestedingen (vanaf € 214.000) dienen inschrijvers op basis van Europese kaders het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) te hanteren. Daarin dienen zij te vermelden of zij gebruik maken van één of meer onderaannemers, welk deel van de geraamde waarde door deze onderaannemer(s) uitgevoerd gaat worden, een omschrijving van de werkzaamheden en wat de bedrijfsnaam en vestiging is van deze onderaannemer(s). De Provincie Limburg heeft het verstrekken van deze informatie ook van toepassing verklaard bij nationale en meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedures.

De bepaling inzake onderaanneming in dit UEA formulier is alleen relevant voor het geval de hoofdinstituutgever op zichzelf niet kwalificeert aan de inschrijvingsvereisten en de inzet van onderaannemers noodzakelijk is voor de inschrijving. In dat geval kan de Provincie eisen stellen aan deze onderaannemers. Als het gaat om onderaannemerschap zijn de wettelijke uitsluitingsgronden echter zeer beperkt. Deze zien uitsluitend op constatering van frauduleuze handelingen.

Op grond van informatie van Inkoop is bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen (tot € 50.000) veelal geen sprake van de inzet van onderaannemers. En als er wel gebruik wordt gemaakt van onderaannemers, kunnen / mogen wij dat zonder goede gronden niet verbieden.

In de vigerende –en voordien geldende- Algemene Inkoopvoorwaarden 2020 (artikel 4, leden 1 en 2), die verplicht gehanteerd worden bij opdrachtverlening, is in artikel 4 onder het kopje ‘Verplichtingen opdrachtnemer’ de volgende passage opgenomen:

1. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet in zijn geheel uit aan een derde.
2. De opdrachtnemer besteedt de uitvoering van de overeenkomst niet gedeeltelijk uit aan een derde, tenzij hiermee voorafgaand schriftelijk is ingestemd door de Provincie (art. 4 leden 1 en 2 AIV).

De Provincie onthoudt haar instemming als bedoeld in de vorige leden niet en verbindt daaraan geen voorwaarden, tenzij dit in het voorkomende geval redelijk kan worden geacht (art. 4 lid 4 AIV 2020).

Waar gesproken wordt over model sjablonen is van belang te benadrukken dat deze niet statisch zijn en regelmatig veranderen als gevolg van voortschrijdend inzicht of nieuwe wettelijke verplichtingen.

2.3 Integriteitsbepalingen terzake opdrachtnemers

Het uitgangspunt in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019 is dat de Provincie uitsluitend zaken wil doen met integere ondernemers die zich niet inlaten met criminele of illegale praktijken.

Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA)

Toetsing van de integriteit van ondernemers gebeurt volgens het Inkoop- en aanbestedingsbeleid door het (bij de Minister van Veiligheid en Justitie) opvragen van een Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA). De integriteit van personen wordt getoetst door het opvragen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en het laten ondertekenen van een geheimhoudings- of integriteitsverklaring.

In de praktijk kan een inschrijver met behulp van een GVA aantonen dat bepaalde, specifiek in de Aanbestedingswetwet (Aw) genoemde, uitsluitingsgronden niet op hem/haar toepassing van zijn. Deze verplichte uitsluitingsgronden hebben betrekking op strafrechtelijke veroordeling van inschrijvende partijen voor bepaalde strafrechtelijke feiten. Deze uitsluitingsgronden dienen verplicht gesteld te worden bij alle Europese aanbestedingen. Daarnaast mogen de uitsluitingsgronden ook gesteld worden op meervoudig onderhandse aanbestedingen, maar dat is niet verplicht. Ook mogen bij Europese aanbestedingen en op meervoudig onderhandse aanbestedingen "facultatieve" uitsluitingsgronden van toepassing worden verklaard, die betrekking hebben op "Ernstige beroepsfout" en "Vervalsing van de mededinging". Indien uitsluitingsgronden verplicht gesteld worden bij een aanbesteding, worden deze door de Inkoopadviseur aangekruist op het Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Inschrijvers dienen dan bij inschrijving te verklaren dat de in het UEA aangekruiste uitsluitingsgronden niet op hun van toepassing zijn. Dit doen zij door eerst diverse vragen in het UEA te beantwoorden en vervolgens door het UEA te ondertekenen. Aangezien het onder normale omstandigheden niet voorkomt dat uitsluitingsgronden bij een enkelvoudig onderhandse aanbesteding worden gesteld, wordt in dat verband geen GVA gevraagd.

VOG

Een VOG wordt enkel gevraagd bij de inhuur van personen, ongeacht of sprake is van een enkelvoudig onderhandse, meervoudig onderhandse, DAS of Europese procedure. Een VOG wordt dus niet standaard bij alle aanbestedingen gevraagd. Het is beleid van P&O Check dat alle nieuwe medewerkers van de Provincie, of het nu om een tijdelijk of vast dienstverband dan wel om tijdelijke inhuur gaat, een VOG dienen te overleggen.

Geheimhoudings- en integriteitsverklaring

De model offerte aanvraag die Inkoop voor kort beschikbaar stelde bij een enkelvoudig onderhandse opdrachtverlening bevatte een model-integriteitsverklaring. Deze verklaring was echter, gezien de inhoud, uitsluitend van toepassing bij de inzet van medewerker in een tijdelijke dienstverband.

Deze integriteitsverklaring is in het huidige model vervangen door een verklaring die feitelijk voor alle opdrachten voor overheidsdiensten kan worden gebuikt. In deze verklaring zijn géén bepalingen opgenomen omtrent het voorkomen van ongewenste belangenverstrengeling.

De geheimhoudings- en integriteitsverklaring wordt niet bij alle (soorten) opdrachten en/of aanbestedingsprocedures gevraagd. Een geheimhoudings- en integriteitsverklaring dient alleen te worden gevraagd indien dit in het kader van de opdracht relevant en noodzakelijk is. Indien bijvoorbeeld een zaaltje wordt gehuurd of indien bijvoorbeeld kantoomaterialen worden gekocht, is het niet proportioneel om van de verhuurder respectievelijk leverancier te verlangen dat deze een integriteits- en geheimhoudingsverklaring ondertekent.

Het toezicht op het naleven van de integriteitsbepalingen die de opdrachtnemer (binnen zijn bedrijf) zélf hanteert is een verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer zelf. Soms is binnen de organisatie van opdrachtnemer daartoe een toezichthoudend orgaan in het leven geroepen (bijvoorbeeld een RvT of, bij een

vennootschap, een RvC). De Provincie gaat niet over de organisatie van de governance binnen opdrachtnemer. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid bevat hierover ook geen specifieke bepalingen en/of voorwaarden.

2.4 Voorkomen afhankelijkheidsrelatie met opdrachtnemers

Het voorkomen van een afhankelijkheidsrelatie tussen de Provincie en een opdrachtnemer is ook een uitgangspunt in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019. De Provincie wenst niet in een afhankelijkheidsrelatie ('vendor lock-in') te geraken of in een situatie waarin opdrachtnemers bestaansrecht enkel aan de Provincie ontleen. Concurrentiestelling, functioneel specificeren en overeenkomsten aangaan voor bepaalde duur zijn manieren die worden toegepast om een afhankelijkheidsrelatie te voorkomen.

2.5 Social Return of Investment bij opdrachtverlening

De ambitie ten aanzien van Social Return of Investment wordt onder meer ingevuld door opdrachten waar mogelijk zodanig te formuleren dat deze een component 'werk' bevatten ten behoeve van de arbeidsmarkt waarop SROI het oog heeft.

Een andere invulling aan het maatschappelijk thema 'mens' wordt gegeven door het voorbehouden van bepaalde opdrachten aan sociale werkplaatsen en aan ondernemers die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten of kansarmen tot hoofddoel hebben.

2.6 Voorkomen oneerlijke concurrentie bij opdrachtverlening

De Wet Markt en Overheid (geïncorporeerd in de Mededingingswet) bevat gedragsregels voor de centrale overheid, decentrale overheden en publiekrechtelijke zelfstandige bestuursorganen, indien zij ervoor kiezen goederen of diensten zelf of via hun overheidsbedrijven op de markt aan te bieden.

De idee daarachter is dat overheden bij het verrichten van dergelijke economische activiteiten oneigenlijk gebruik kunnen maken van publieke middelen wat kan leiden tot concurrentievervalsing met het bedrijfsleven.

De Wet markt en overheden kent een viertal gedragsregels die overheden in acht moeten nemen bij het verrichten van economische activiteiten:

1. Integrale kostendoorberekening: overheden moeten ten minste de integrale kosten van hun goederen of diensten in hun tarieven doorberekenen.
2. Bevoordelingverbod: overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen ten opzichte van concurrerende bedrijven.
3. Gegevensgebruik: overheden mogen de gegevens die ze vanuit hun publieke taak verkrijgen niet gebruiken voor economische activiteiten die niet dienen ter uitvoering van de publieke taak. Dit verbod geldt niet als andere overheidsorganisaties of bedrijven ook over de gegevens kunnen beschikken.
4. Functiescheiding: als een overheid op een bepaald terrein een bestuurlijke (bijvoorbeeld toetsende) rol heeft voor bepaalde economische activiteiten en ook zelf die economische activiteiten uitvoert, mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de uitoefening van de bestuurlijke bevoegdheid en bij het verrichten van de economische activiteiten van de overheidsorganisatie.

Ondernemers kunnen in voorkomend geval een klacht indienen bij de organisatie die naar hun mening de regels overtreden. Ook kunnen zij met hun klacht over oneerlijke concurrentie terecht bij de ACM. De ACM kan dan een onderzoek instellen naar concurrentievervalsing. Stelt de ACM vast dat de wet wordt overtreden dan kan zij een aanwijzing geven en eventueel een last onder dwangsom opleggen voor elke dag dat de wet wordt overtreden.

2.7 Bezoldiging functionarissen werkzaam bij opdrachtnemers

De Provincie gaat niet over de bezoldiging van functionarissen die werkzaam zijn bij een opdrachtnemer noch over de vraag of de bij de opdrachtnemer werkzame topfunctionarissen onder de werkingssfeer van de Wet Normering Topinkomens vallen (WNT). Dit is een aangelegenheid en verantwoordelijkheid van opdrachtnemer zelf. Bij een opdracht wordt, per afzonderlijke opdracht, de prijs voor het beoogd resultaat bepaald door vraag en aanbod, op basis van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid Provincie Limburg (vigerend: 2019). Bij de raming van kosten wordt, afhankelijk van het type opdracht, gerekend met een van de Wet Normering Topinkomens (WNT) afgeleid maximum uur bedrag. Betaalde opdrachten aan een bedrijf/instelling zeggen niet per definitie iets over het salaris van de bestuurder van dat bedrijf/instelling.

3. Kaders bij subsidieverleningen²⁵

3.1. Algemene Subsidieverordening

Het algemene provinciale kader voor subsidieverlening wordt gevormd door de 'Algemene Subsidieverordening 2017' (ASV). Deze verordening is van toepassing op het verstrekken van subsidies (zoals bedoeld in artikel 4:21 Algemene wet bestuursrecht) waarover niet bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen.

Vanaf 2012 zijn de 'Aanwijzingen voor subsidieverstrekking' voor rijkssubsidies (het zogenoemde Uniform subsidiekader) verankerd in de Algemene Subsidieverordening (ASV2017) en daarmee van overeenkomstige toepassing op Provinciale subsidieverstrekkingen.

Overigens kunnen voor bepaalde instellingen specifieke voorwaarden gelden. Bijvoorbeeld omdat een instelling kwalificeert als een algemeen nut beogende instelling (ANBI)²⁶. Of omdat een instelling de Erkenning Goed Doel heeft van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De naleving hiervan is een aangelegenheid van de instelling/subsidieontvanger.

3.2 Aanbestedingsplicht van subsidieontvangers

Het college van GS legt bij subsidies vanaf € 125.000 de "Nadere regels aanbesteding bij subsidiëring" op. Hiermee wordt beoogd dat een subsidieontvanger bij de verlening van opdrachten in het kader van de uitvoering van activiteiten die (mede) met die subsidie worden gefinancierd, aanbestedingsregels in acht neemt. Dat betekent dat bij subsidieverlening geen zicht bestaat op 'onderaannemers'/uitvoerders. Alleen indien een subsidie wordt aangevraagd vanuit een bepaald partnerschap, waarbij één van de partners optreedt als penvoerder heeft het college van GS zicht op de samenstelling van het partnerschap.

De controle op de naleving van de aanbestedingsregels door de subsidieontvanger maakt standaard deel uit van de controle door een externe onafhankelijke accountant, conform het door ons voorgeschreven accountantsprotocol. Een accountantscontrole is verplicht bij subsidies vanaf € 125.000 in te schakelen door de subsidieontvanger zelf.

3.3 Integriteitsbepalingen ter zake subsidieontvangers

Gedeputeerde Staten kunnen in nadere regels en/of beleidsregels bepalen dat een subsidie aan een rechtspersoon of aan een natuurlijk persoon kan worden geweigerd of worden ingetrokken in het geval en

---

²⁵ Waarbij de Provinciale relatie beperkt blijft tot een subsidie- en/of opdrachtverhouding en er geen sprake is van het (mede) oprichten van en/of deelnemen in de betreffende organisatie (zie ook 'Sturing in samenwerking 3.0', vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg op 5 februari 2021, p. 116 e.v.)

²⁶ Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich nagenoeg geheel inzet voor het algemeen belang

onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob. Zie ook onder PM als het gaat om de gronden voor het weigeren of intrekken van subsidies.

3.4 Bezoldiging bestuur van gesubsidieerde instellingen

De insteek van de Provincie is een doelmatige besteding van subsidiegelden. Daartoe zijn in de art. 16 en 17 Algemene Subsidieverordening (ASV) waarborgen opgenomen. Een van die waarborgen is erop gericht dat de subsidie niet wordt besteed aan inkomens boven het bezoldigingsmaximum in de WNT. De Provincie hanteert het standpunt dat het besteden van subsidies aan salarissen van topfunctionarissen die meer verdienen van de WNT niet doelmatig is. In dit verband dient in acht te worden genomen dat op decentraal niveau subsidieverlening niet mag worden benut om 'inkomenspolitiek' te bedrijven. De Provincie gaat niet over het salaris van de bestuurder van de subsidieontvanger, de Provincie gaat over de subsidie.

Verder erbij kan het zijn dat instellingen te maken hebben met andere kaders die kunnen leiden tot een lagere normering. Ter zake is in de bescheiden voor een subsidieaanvraag geen informatieplicht aan de PL opgenomen wat dit punt betreft.

De Provincie heeft in 2020 een wijziging van de ASV in gang heeft gezet om het doelmatigheidsbeleid ter zake bezoldigingen verder aan te scherpen. Beoogd is om niet alleen aansluiting te zoeken bij de WNT maar tevens, als die normering lager ligt, bij governance afspraken binnen een bepaalde sector. Dit traject loopt.

3.5 Verantwoording subsidie

In de artikelen 31-33 van de ASV2017 is weergegeven op welke wijze verantwoording en vaststelling van verleende subsidies plaatsvindt. Afhankelijk van de omvang van het subsidiebedrag bevat de verantwoording een inhoudelijk verslag incl. gerealiseerde resultaten (€ 25.000 - € 125.000) én $\geq$ € 125.000 daarnaast een financieel verslag. Dit financieel verslag moet voorzien zijn van een controleverklaring van een onafhankelijk accountant.

Afhankelijk van de voorwaarden in de subsidieverlening, vinden tevens monitoringsgesprekken plaats en/of worden tussenverantwoordingen aangeleverd.

Subsidies $<$ € 25.000 worden steekproefsgewijs gecontroleerd of de activiteit waarvoor subsidie is verstrekt, is verricht conform de opgelegde verplichtingen.

De verstrekte eindverantwoording wordt inhoudelijk (en financieel) getoetst.

De rechtmatige en doelmatige besteding van de provinciale subsidies volgt uit de ontvangen controleverklaringen van de onafhankelijke accountant. Bij deze controle wordt vastgesteld of de provinciale middelen die zijn verstrekt ook rechtmatig zijn besteed en wordt nagegaan of de geldende voorschriften zijn nageleefd. De accountant gaat ook na of de besteding van de subsidie heeft plaatsgevonden in het kader van het doel waarvoor deze middelen ter beschikking zijn gesteld. Deze verklaringen ontvangen wij voor verleende subsidies vanaf € 125.000. Een en ander conform het Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidie Provincie Limburg.

3.6 Subsidieverstrekking en sectorspecifieke governance-code

Voor organisaties in specifieke sectoren, zoals binnen het domein 'cultuur, kan er sprake zijn van sectorspecifieke (landelijk ontwikkelde) governance code. De code binnen het domein cultuur bevat een achttal governance-principes. Het onderschrijven van deze code en principes door structurele subsidierelaties in de cultuursector, is als onderdeel van een gezonde bedrijfsvoering een voorwaarde voor subsidieverstrekking in de 'Nadere subsidieregels cultuurplan en sub infrastructuur 2021-2024'²⁷. Ook voor

---

²⁷ Specifiek criterium uit de nadere Subsidieregels cultuurplan en sub infrastructuur: "Zakelijke uitgangspunten: gezonde bedrijfsvoering (onder 4) Gezonde bedrijfsvoering (artikel 1, lid 9): de instelling moet een gezonde bedrijfsvoering hebben, hetgeen met name uit het aan te leveren bedrijfsplan dient te blijken. Een onderdeel van gezonde bedrijfsvoering is de toepassing van de Governance Code Cultuur, de toelichting op en wijze van omgaan met de Fair Practice Code en de toelichting op uitgangspunt 2 (inclusieve, open en participatieve samenleving) van het Collegeprogramma 'Vernieuwend Verbinden'."

bijvoorbeeld structurele subsidierelaties in het culturele domein die als zodanig op de provinciale begroting staan wordt in subsidiebeschikkingen de verwachting vastgelegd dat de organisatie zich houdt aan de governance code cultuur. Een juridische basis voor het opleggen van dergelijke verplichtingen in de Algemene Subsidieverordening ontbreekt echter op dit moment. Overigens bestaan voor een groot aantal sectoren op dit moment geen vergelijkbare governance codes. Zo is deze er bijvoorbeeld niet voor de sector 'natuur en landschap'.

De voor de te overleggen controleverklaring in acht te nemen aanwijzingen en aandachtspunten zijn beschreven in het 'Controleprotocol eindverantwoording'. Leidend hierbij zijn de bepalingen in de ASV alsmede de in de subsidieverleningsbeschikking opgenomen verordeningen, nadere subsidieregels, beleidsregels en – kaders en voorwaarden en verplichtingen. Het protocol bevat geen specifiek op de governance van de gesubsidieerde organisatie gerichte aanwijzingen.

3.7 Sanctionering en handhaving

Het subsidiebeleid bevat bepalingen aangaande sanctie en handhaving. Hoofdstuk 4 van de 'Beleidsregels subsidies 2019' stelt dat sanctionering plaatsvindt in het geval de subsidieontvanger de in de subsidieregels opgenomen verplichtingen en/of de in de subsidiebeschikking opgelegde verplichtingen, niet of niet geheel nakomt. Als sanctiemogelijkheden worden onder meer genoemd:

1. het preventief weigeren van een (toekomstige) subsidie;
2. het intrekken dan wel verlagen en/of lager of op nihil vaststellen van de subsidie.

Een subsidie kan preventief worden geweigerd indien de subsidieontvanger bij de Provincie Limburg geregistreerd staat vanwege ernstige onregelmatigheden.

Intrekking of verlaging van de subsidie kan indien:

- de subsidieontvanger de gesubsidieerde activiteit niet realiseert, waardoor de aan de subsidie gekoppelde resultaatdoelstelling(en) niet gerealiseerd wordt/worden;
- de subsidieontvanger de gesubsidieerde activiteit gedeeltelijk niet realiseert, waardoor de aan de subsidie gekoppelde resultaatdoelstelling(en) gedeeltelijk niet gerealiseerd wordt/worden;
- de subsidieontvanger niet voldoet aan de in het artikel "Verplichtingen bij aanbesteding" in de ASV (lees: de hiervoor geduide 'Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiering')
- de subsidieontvanger niet voldoet aan de verplichting om (tijdig) een tussentijdse rapportage toe te zenden, zoals opgenomen in het artikel "Verplichtingen algemeen" in de ASV;
- de subsidieontvanger de overige verplichtingen, vastgelegd in de subsidiebeschikking, (gedeeltelijk) niet nakomt.

De beleidsregels bevatten geen aan de governance gerelateerde sanctioneringsbepalingen.

In de genoemde beleidsregels zijn bepalingen opgenomen betreffende registratie van ernstige onregelmatigheden (hoofdstuk 5). Doel hiervan is inzicht te verkrijgen in de risico's die kunnen leiden tot herhaalde of nieuwe onregelmatigheden bij subsidies en om hierop te anticiperen. Registratie vindt plaats indien:

- wordt geconstateerd dat de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan het bepaalde in het artikel "Meldingsplicht" zoals opgenomen in de ASV en vanwege deze constatering de verlenings- of vaststellingsbeschikking is ingetrokken of minimaal 50% lager is vastgesteld
- er aangifte is gedaan bij het Openbaar Ministerie vanwege vermoedens van strafbare feiten volgens artikel 162 van het Wetboek van Strafvordering;

een subsidie is geweigerd of ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob.²⁸

---

²⁸ De Wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur) stelt ons in staat om de integriteit van partijen daarmee de provincie op de gebieden inkoop, subsidies, vergunningverlening en onroerend goed zaken doet, te onderzoeken en daaraan gevolgen te verbinden. Zo wordt voorkomen dat de Provincie onbedoeld criminaliteit faciliteert. De toepassing van de wet is een goed instrument om ondermijning van het openbaar bestuur tegen te gaan.

aanbestedingsplicht in acht genomen	WNT verplichting?	WNT in acht	accountantsverklaring verplicht?	Goedkeurende acc verklaring?	Datum vaststelling	Vastgesteld bedrag	Cluster	Onregelmatigheden?	Bijzonderheden verwijzing naar bijlage
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	ja	project loopt	project loopt nog		NAT	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
project loopt nog	ja	project loopt nog	ja	project loopt	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	ja	project loopt	project loopt nog		PLA	nee	X
project loopt nog	nee	n.v.t.	ja	project loopt	project loopt nog		NW	nee	
subsidie moet nog worden vastgesteld	nee	n.v.t.	nee	subsidie moet n	subsidie moet nog worden vastge		NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	19-3-2019	€ 20.695,00	PLA	nee	X
geen expliciete verk	via ASV	ja, onderdeel in ac	ja	ja	4-8-2020	€ 405.000,00	PLA	nee	X
project moet nog vast	nee	n.v.t.	ja	project moet	project moet nog worden		PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	25-7-2019	€ 3.500,00	PLA	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	13-11-2018	€ 12.308,00	CULT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	24-9-2019	€ 25.000,00	EZ	nee	
project loopt nog	nee	n.v.t.	ja	project loopt	project loopt nog		NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		FIN (subs	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	26-6-2018	€ 3.657,00	NW	nee	
project moet nog vast	nee	n.v.t.	nee	project moet nog	worden vastgesteld		PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	26-6-2018	€ 15.170,00	PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		EZ	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	25-9-2020	€ 59.887,00	NW	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	31-8-2020	€ 117.157,00	NAT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	5-10-2020	€ 35.000,00	NAT	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	28-1-2016	€ 34.250,00	EZ	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	28-6-2017	€ 3.018,00	PLA	nee	
geen expliciete verk	ja	ja, onderdeel in ac	ja	ja	17-12-2019	€ 405.000,00	PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	ja, goedkeurend	ja	19-4-2016	€ 200.000,00	Wonen en ?		
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	nee	21-12-2017	€ 3.500,00	PLA	nee	
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	15-12-2017	€ 49.622,90	NW	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	13-4-2016	€ 4.250,00	NAT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	ja	ja	2-3-2017	€ 250.000,00	NAT	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	12-2-2019	€ 100.000,00	NAT	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	8-7-2020	€ 14.691,59	PLA	nee	
ja, verklaring in acco	ja	ja, onderdeel in ac	ja	ja	11-7-2019	€ 405.000,00	NAT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	19-7-2016	€ 8.480,00	NAT, CUL	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project moet nog worden		EZ	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	geen vaststelling in systeem		EZ	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	ja	ja	27-8-2020	€ 129.158,00	NAT	nee	X
ja, verklaring in acco	nee	n.v.t.	ja	ja	9-2-2017	€ 205.000,00	NAT	nee	
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	18-10-2017	€ 405.000,00	NAT	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	15-12-2020	€ 22.826.746,00	PLA	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	nee	ja	project moet nog worden		NAT	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	27-6-2017	€ 1.995.670,00	NAT	nee	X
ja, verklaring in acco	nee	n.v.t.	ja	ja	9-2-2017	€ 249.611,00	NAT	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	18-11-2019	€ 2.849.354,00	PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	ja	ja	12-10-2016	€ 80.000,00	NAT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	13-8-2013	€ 10.000,00	NAT	nee	
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	11-11-2019	€ 1.131.143,00	NAT	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	21-4-2017	€ 70.000,00	NAT	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	11-3-2016	€ 116.852,00	NAT	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	20-1-2020	€ 539.437,00	NAT	nee	
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	11-2-2020	€ 561.050,00	NAT	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	29-10-2019	€ 560.970,00	NAT	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	ja	4-12-2018	€ 50.000,00	EZ	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	19-6-2020	€ 75.000,00	PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	19-6-2020	€ 70.000,00	PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	19-6-2020	€ 70.000,00	PLA	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	project loopt nog		PLA	nee	
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	nee		SUB	ja	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	13-8-2015	€ 82.430,00	CS	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	3-10-2017	€ 73.500,00	CS	nee	
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	18-10-2017	€ 100.409,00	CS	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	27-9-2017	€ 134.590,00	CS	nee	X
geen expliciete verk	nee	n.v.t.	ja	ja	11-12-2018	€ 197.500,00	CS	nee	X
geen expliciete verk	ja	geen verklaring op	ja	ja	23-12-2020	€ 620.000,00	CS	nee	X
n.v.t.	nee	n.v.t.	nee	n.v.t.	28-8-2018	€ 10.000,00	CS	nee	
n.n.b.	ja	n.n.b.	nee	n.v.t.	project moet nog worden		CULT		
n.n.b.	ja	n.n.b.	nee	n.v.t.	project loopt nog				
						€ 35.388.606,49			

2.2 bevindingen opdrachten

Omschrijving opdracht	periode	Raming bij VPL-aanvraag	akkoord inkoop verstreking VPL bij raming vanaf 20.000	aanbestedingsvorm	Adviesring/procesmatige begeleiding inkoopcentrum	D.d. offerte	Opdrachtver. op basis van GS-besluit d.d.	Portefeuille	DT-akkoord centrale sturing	Mandaat	Cluster	Ondertekening	d.d. opdracht	Oprachtsom exc BTW	Factuurbedrag exc. BTW	BTW	Betaling exci. BTW	Factuurnummer	Resultaat behandeld	Rechtsmatigheid	bijzonderheden/opmerkingen
IKL (rol H. Vrehan stat. bestuurder sinds 26-01-2015)																					
AFHANDELING KLACHTEN STEENMARTERS EN VLEERMUIZEN																					ja
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2016	11-7-2016 /31-12-2016	€ 20.140	ja	enk. o.	nee	15-6-2016	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	NAT	C.M.P. Salomons	11-7-2016	€ 20.000	€ 17.572,50	€ 3.690	€ 17.572,50	diverse	ja	Onzekerheid	
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2016															€ 10.000	€ 2.100	€ 10.000	352570			
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2016															€ 7.572,50	€ 1.590,23	€ 7.572,50	361766			
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2017	11-08-2017 /31-12-2017	€ 20.000	ja	enk. o.	nee	8-8-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	ja	ja	NW	C.M.P. Salomons	15-8-2017	€ 20.000	€ 4.200	€ 20.000	380759	ja	Onzekerheid		
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2018	30-5-2018 /31-12-2018	€ 20.000	ja	enk. o.	nee	7-5-2018	n.v.t.	CDA/Mackus	ja	ja		C.M.P. Salomons	30-5-2018	€ 20.000	€ 20.000	€ 4.200	€ 20.000	399890	ja	Onzekerheid	
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2019	22-5-2018 /31-12-2019	€ 20.000	ja	enk. o.	nee	18-4-2019	n.v.t.	CDA/Mackus	ja	ja	NW	C.M.P. Salomons	22-5-2019	€ 20.000	€ 20.000	3.150	€ 20.000	diverse	ja	Onzekerheid	
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2019															15.000	€ 3.150	15.000	410516			
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2019															5.000	0	€ 5.000	428396			
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2020	1-5-2020/ 31-12-2020	€ 23.000	ja	enk. o.	ja	11-3-2020	n.v.t.	CDA/Mackus	ja	ja	NW	C.M.P. Salomons	19-11-2020	€ 23.000,00	€ 23.000,00	€ 23.000,00	Diverse	ja	Onzekerheid		
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2020															€ 2.300	0	€ 2.300	PM			
afhandeling klachten steenmarters en vleermuizen 2020															€ 20.700	0	€ 20.700	428421			
landschapswerkzaamheden teambuiding cluster NW	6-jul-17	€ 400	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	15-6-2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja	NW	C.M.P. Salomons	26-6-2017	€ 289,26	€ 289,26	€ 60,74	€ 289,26	317971	ja	ja	nee
PIO Swentibold																					
Tafelvoorzitter bij schetsschuiten PIO landgoederenzone Swentibold	einddat. 12-11-2019	€ 1.140	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	11-7-2019	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	J. van Vlokhoven	25-7-2017	€ 1.140	€ 1.140	€ 239,74	€ 1.379	413841	ja	ja	betaling inc. BTW
Vergadering 11 juli 2019 te Nieuwstad			n.v.t.	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	78,67	€ 14,43	€ 128,10	408118	ja	ja	betaling inc. BTW
Vergadering 17 januari 2017 te Nieuwstad			n.v.t.	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 324,98	€ 68,25	€ 393,23	358239	ja	ja	betaling inc. BTW
Planvorming Ecologische verbindingzone Meerssenpapier	Betreft werkzaamheden v.a. 2015.		n.v.t.	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.	D66/Teunissen	n.v.t.	ja	RMT	Brief over alsneg betalen: M.G.P.I. Arts	n.v.t.	n.v.t.	€ 4.500	€ 945,00	€ 4.500	356501	ja	nee	ja
uitvoering inventarisatie kleinschalig erfgoed/ ondersteunen gemeentelijk erfgoedbeleid		€ 49.590	ja	enk. o.	n.v.t.	28-7-2016	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	Cult	C. Dieteren	10-8-2016	€ 49.590	€ 49.590	€ 10.414	€ 49.590	diverse	ja	ja	nee
correctie eindtermijn inventarisatie kleinschalig erfgoed/ ondersteunen gemeentelijk erfgoedbeleid	fact datum 11-05-2017														€ 24.795	€ 5.207	€ 24.795	364334			
eindtermijn inventarisatie kleinschalig erfgoed/ ondersteunen gemeentelijk erfgoedbeleid	fact datum 11-04-2017														€ 12.397,50	€ 2.603,48	€ 12.397,50	362901			
1ste term inventarisatie kleinschalig erfgoed/ ondersteunen gemeentelijk erfgoedbeleid	fact. Datum 21-10-2016														€ 12.397,50	€ 2.603,48	€ 12.397,50	352611			
Ondersteuning uitvoeringstraject Klein Limburgs erfgoed	mei 2017-30 sept 2019	€ 49.000	ja	enk. o.	n.v.t.	15-5-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	Cult	C. Dieteren	5-7-2017	€ 49.590	€ 49.590	€ 10.413,90	€ 49.590	diverse	ja	ja	nee
Ondersteuning uitvoeringstraject Klein Limburgs erfgoed	fact. Datum 2-12-2019														€ 16.530	€ 3.471,30	€ 16.530	414167			
Ondersteuning uitvoeringstraject Klein Limburgs erfgoed	fact. Datum 7-9-2018														€ 16.530	€ 3.471,30	€ 16.530	391382			
Ondersteuning uitvoeringstraject Klein Limburgs erfgoed	fact.datum 21-09-2017														€ 16.530	€ 3.471,30	€ 16.530	371740			
Op verzoek van Provincie inzet IKL voor organisatie activiteiten, als cadeau voor werkgroep behoud de Peel	7-sep-19	€ 5.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.		n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 5.000,00	€ 1.050,00	€ 5.000,00	410338	ja	ja	kenmerken van waarderingssubs.
Vergoedingen i.h.k.v natuurcollectief Natuurrijk Limburg- IKL (Landelijke afspraak BACVP 2016)	Diverse jaren			enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		Diversen													nee
vergoedingSVNL begeleiding per deelnemer collectief	Diverse jaren																				nee
vergoeding SVNL per deelnemer collectief 2017	2017 tot en met 2022	€ 31.000	ja	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters			€ 0,00	€ 31.000	376936	ja	ja	nee	
vergoeding SVNL per deelnemer collectief 2018	2018 tot en met 2022	€ 23.250	ja	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		CDA/Mackus/	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters			€ 0,00	€ 23.250	418259	ja	ja	nee	
vergoeding SVNL per deelnemer collectief 2019	2019-2022	€ 17.050	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		Brugman	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters			€ 0,00	€ 17.050	424490	ja	ja	nee	
vergoeding SVNL per deelnemer collectief 2020	2020-2022	€ 10.850	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		Brugman	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters			€ 0,00	€ 10.850	428049	ja	ja	nee	
Opzetten /in stand houden natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeheerders (land. Afspraak)	Diverse jaren			n.v.t.	enk. o.	n.v.t.		Diversen													nee
Opzetten natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeh. 2016	2016	€ 7.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	25-10-2016		PvdA/Geurts	n.v.t.	ja	NAT	C. Salomons	7-11-2016	€ 7.000	€ 7.000	€ 1.470	€ 7.000	354406	ja	ja	nee
Opzetten natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeh. 2017	2017	€ 7.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	16-6-2017	€ 7.000	€ 7.000	€ 0,00	€ 7.000	368174	ja	ja	nee
Opzetten natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeh. 2018	2018	€ 7.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	16-6-2017	€ 7.000	€ 7.000	€ 0,00	€ 7.000	387612	ja	ja	nee
Opzetten natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeh. 2019	2019	€ 7.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		Brugman	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	16-6-2017	€ 7.000	€ 7.000	€ 0,00	€ 7.000	406830	ja	ja	nee
Opzetten natuurcollectief voor niet gecertificeerde natuurbeh. 2020	2020	€ 7.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.		Brugman	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	16-6-2017	€ 7.000	€ 7.000	€ 0,00	€ 7.000	422779	ja	ja	nee
Haalbaarheid Landschapsfonds perceel 1	23-7-2017-01-04-2018	€ 104.000	ja	mv.o.	ja	19-6-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	8-8-2017	€ 104.000	€ 104.000	€ 21.839,58	€ 104.000	diverse	ja	ja	nee
Landschapsfonds perceel 1	fac. Datum 25-08-2017					20-6-2017							8-8-2017		€ 34.666	7.279,86	€ 34.666	370342			
Landschapsfonds perceel 1	fac. Datum 15-12-2017					20-6-2017							8-8-2017		€ 34.666	7.279,86	€ 34.666	377093			

Landschapsfonds perceel 1	fac. Datum 25-06-2018					20-6-2017						8-8-2017		€ 34.668	7.279,86	€ 34.668	387942			
Procesondersteuning jaar van het Monument														€ 5.968,96	€ 1.253,48	€ 5.968,96	diverse			
Procesondersteuning jaar van het Monument	verw. einddat. 01-05-2017	€ 4.560	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	april 2017 geen datum	n.v.t.	CDA/Van der Broek/ later CDA Mackus	n.v.t.	ja	CULT	akkoord J. Eikenboom	april	€ 4.468,96	€ 938,48	€ 4.468,96	375984	ja	nee	ja

Omschrijving opdracht	periode	Raming bij VPL-aanvraag	akkoord inkoop verstrekking VPL bij raming vanaf 20.000	aanbestedingsvorm	Advisering/procesmatige begeleiding inkoopcentrum	D.d. offerte	Opdrachtver. op basis van GS-besluit d.d.	Portefeuille	DT-akkoord centrale sturing	Mandaat	Cluster	Ondertekening	d.d. opdracht	Oprachtover. exc. BTW	Factuurbedrag exc. BTW	BTW	Betaling excl. BTW	Factuurnummer	Resultaat behaald	Rechtsmatigheid	bijzonderheden/opmerkingen
Organiseren Inspiratie sessie										ja	CULT			€ 1.500,00	€ 315	€ 1.500,00	371065				
Knotten van Wilgen Venray	fact datum 3-11-2015	geen VPL-aanvraag	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	24-11-2014	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	ONTW	E. van de Varst	11-12-2-14	€ 3.011	€ 3.011	€ 0	€ 3.011	337843	ja	ja	nee
Fauna passage Geulbrug Fregaat weg	verw. einddat. 01-12-2017	€ 18.500	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	14-11-2016	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	RMT	J. van Vloekhoven	5-12-2016	€ 18.500	€ 16.500	€ 3.465,00	€ 16.500	376591	ja	ja	nee
Quick scan ZLSM (FF wet)	verw. einddat. 31-12-2014	€ 7.950	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	8-7-2014	n.v.t.	VVD/Koppe	n.v.t.	ja	WEGA	H. Keulen	22-9-2014	€ 7.950	€ 8.425	€ 606,60	€ 8.425	diverse	ja	ja	nee
Quick scan ZLSM	fac datum 17-12-2014													€ 4.770	0	€ 4.770	316563				
Quick scan ZLSM update 2015	fac datum 28-09-2015													€ 795	0	€ 795	331598				
Quick scan ZLSM update en meerwerk	fac datum 1-12-2016													€ 1.270	266,7	€ 1.270	358009				
Quick scan ZLSM update 2017 en 2018	fac datum 31-8-2017													€ 1.590	333,9	€ 1.590	370542				
Quick scan ZLSM (FF wet)	verw. Einddat. 30-06-2014	€ 3.650	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	10-4-2014	n.v.t.	VVD/Koppe	n.v.t.	ja	WEGA	H. Keulen	17-4-2014	€ 3.650	€ 3.650	0	€ 3.650	306982			
Infoborden pr. Mergelland oost	verw. Einddat. 30-09-2015	€ 900	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	ja		n.v.t.		€ 900	0	€ 900	329318	ja	ja	nee	
Deelname cursus voedselbos	verw. einddat. 29-09-2020	€ 240	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	cursus	n.v.t.		n.v.t.	ja	ONTW	n.v.t.	n.v.t.	€ 240	€ 240	0	€ 240	425966	ja	ja	nee
Elfenmeer /Flinke Ven																					
inrichtingsplan via verm. Elfenmeer Fase 1 project)	20-10-2015 - 31-1-2016	€ 4.987,50	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	30-9-2015 en 2 9-2016	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	NAT	C. Salomons	20-10-2015	€ 4.987,50	€ 4.987,50	€ 1.047,38	€ 6.034	340409	ja	ja	betaling inc. BTW
Inrichting en begeleiding (inclusief meerwerk)	30-3-2016 - 31-12-2016	17.469,50	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	15-3-2016 en 2-9-2016	n.v.t.	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	NAT	J. van Vloekhoven	30-3-2016	€ 17.470	€ 17.438,00	€ 3.562,51	€ 21.000,51	350094 en 393043	ja	ja	betaling inc. BTW
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten cf Reg. Groenbl. diensten, GSbesluit 22-02-2011	2011-2015		n.v.t.	enk. o.	n.v.t.			Diversen	n.v.t.	ja	div	div	div						ja	ja	nee
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten	1-9-2012 - 31-12-2012	max. 75.000	ja	enk. o.	n.v.t.	29-8-2012	22-2-2011	CDA/Driessen	n.v.t.	ja	LGP	T. Reinders	5-9-2012	€ 75.000	€ 75.000	0	€ 75.000	287168	ja	ja	nee
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten	1-2-2013 - 31-12-2013	max. 75.000	ja	enk. o.	n.v.t.	7-6-2013	22-2-2011	CDA/van der Broek	n.v.t.	ja	NAT	J. Cortenraad	22-7-2013	€ 75.000	€ 75.000	0	€ 75.000	297629	ja	ja	nee
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten	2015	max. 37.500	ja	enk. o.	n.v.t.	11-6-2015	22-2-2011	CDA/Van der Broek	n.v.t.	ja	NAT	C. Salomons	8-9-2015	€ 37.500	€ 37.500	0	€ 37.500	diverse	ja	ja	nee
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten	fac Datum 22-09-2015													€ 28.125	0	€ 28.125	331302				
Coördinatie regeling Groenblauwe Diensten	fac Datum 22-09-2015													€ 9.375	0	€ 9.375	336923				
Bijeenhotel	fac Datum 02-06-2020	€ 1.500	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						n.v.t.	€ 1.500	315	€ 1.850	421489	ja	ja	betaling inc. BTW	
Beleefweek	verw. einddat. 09-07-2019	€ 7.060	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	6-6-2019	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	16-7-2019	€ 7.060	€ 7.060	1.482,60	€ 7.060	411840	ja	ja	nee
Buitenring aanleg broedstoven	verw. einddat. 01-07-2014	€ 6.700	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	30-4-2014	n.v.t.	VVD/Koppe	n.v.t.	ja	WEGA	F. Span	9-5-2014	€ 6.700	€ 6.700	0	€ 6.700	310180	ja	ja	nee

2.3 Odrachten Natuurrijk Limburg

Omschrijving opdracht	periode	Raming bij VPL-aanvraag	akkoord inkoop verstreking VPL bij raming vanaf 20.000	aanbestedingsvorm	Advisering/processmatige begeleiding inkoopcentrum	D.d. offerte	GS-besluit d.d.	Portefeuille	DT-akkoord centrale sturing	Mandaat	Cluster	Ondertekening	d.d. opdracht	Oprachtsom exc BTW	Factuurbedrag exc. BTW	BTW	Betaling excl. BTW	Factuurnummer	Resultaat behaald	Rechtmatigheid	bijzonderheden/opmerkingen
Natuurrijk Limburg H. Vreken (lid RvT v.a. 11-06-2013) Deze stichting heeft onder deze naam geopeerd vanaf 12 juli 2013 tot 19 maart 2019. Door statutenwijziging hernoemd tot Stichting Natuurinclusieve landbouw																					
PIO-roerdalen/Roerdaalpad	31-8-2017 -15-sept 2015	€ 5.000	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	31-8-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	31-8-2017	€ 3.200	€ 3.200	€ 672	€ 3.872	378077	ja	ja	inc. BTWbetaald
Onderzoek opties inrichting en beheer	3-5-2016 tot -9-5-2016	€ 10.450	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	14-4-2016	n.v.t.	CDA/vd Broek	n.v.t.	ja	NAT	C. Salomons	3-5-2016	€ 10.450	€ 10.450	€ 2.194,50	€ 10.450	345098	ja	ja	
Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek	23-7-2017-01-04-2018	€ 64.650	ja	mv.o.	ja	19-6-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	1-8-2017	€ 63.275	€ 63.275	€ 13.287,25	€ 63.275	diverse	ja	ja	
Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek 1.term	fact datum 9-8-2017													€ 21.091,67	€ 4.429,25	€ 21.091,67	€ 21.091,67	369891			
Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek 2.term	fact datum 16-2-2018													€ 21.091,67	€ 4.429,25	€ 21.091,67	€ 21.091,67	380747			
Landschapsfonds perceel 2 Noorbeek 3.term	fact datum 17-07-2018													€ 21.091,67	€ 4.429,25	€ 21.091,67	€ 21.091,67	389090			
Informatieavond korenwolf	17-2-2016	€ 650	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	ja		n.v.t.	n.v.t.	€ 650	€ 529	€ 32	€ 561	343122	ja	ja	inc. BTWbetaald
Inventarisatie staat landschapselementen	15-11-2017-1-7-2018	€ 20.000	ja	enk. o.	n.v.t.	17-10-2017	n.v.t.	CDA/Mackus	n.v.t.	ja	PLA	F. Dieters	9-11-2-17	€ 20.000	€ 20.000	€ 4.200	€ 20.000	diverse	ja	ja	
Inventarisatie staat landschapselementen 1 term	fact datum 27-12-2017													€ 10.000	€ 2.100	€ 10.000	€ 10.000	369891			
Inventarisatie staat landschapselementen	fact datum 31-12-2018													€ 10.000	€ 2.100	€ 10.000	€ 10.000	399166			
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2013-2015	1-4-2013-31-12-2015	€ 23.000	ja	enk. o.	n.v.t.	4-4-2013	n.v.t.	VVD/Koppe	n.v.t.	ja	INF	M. Lücker	2-5-2013	€ 19.104,33	€ 23.120,25	€ 4.855,25	€ 23.120,25	diverse	ja	ja	
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2013	fact datum 10-9-2-13													€ 3.184,06	0	€ 3.184,06	€ 3.184,06	291628			
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2013	fact datum 27-1-14													€ 3.184,04	€ 1.337,30	€ 3.184,04	€ 3.184,04	296074			(inc. Corr. BTW fac.291628)
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2014	fact datum 5-3-15													€ 3.184,05	€ 668,65	€ 3.184,05	€ 3.184,05	320690			
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2015	fact datum 31-12-2015													€ 6.368,11	€ 1.337,30	€ 6.368,11	€ 6.368,11	337532			
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2015	fact datum 17-06-2016													€ 2.400,00	€ 504,00	€ 2.400,00	€ 2.400,00	346408			
Beheer natuurcompensatie Merkelbeek 2015 meerwerk	fact datum 27-12-2017	€ 4.800	n.v.t.	enk. o.	n.v.t.	11-11-2015	n.v.t.	VVD/Koppe	n.v.t.	ja	WEGA	M. Luijten	24-11-2015	€ 4.800	€ 4.800,00	€ 1.008,00	€ 4.800,00	378076	ja	ja	

2.4 Bevindingen opdrachten NBD Nexus Werkbank Boswerkt Limburg Care

Omschrijving opdrachtnemer en opdracht	periode	Raming bij vpl aanvraag exci. BTW	Akkoord inkoop verstreking vpl bij raming vanaf € 20.000	Aanbestedingsvorm	Advisering/procesmatige begeleiding inkoop	D.d. offerte	GS op de hoogte van keuze opdrachtnemer via besluit of geïnformeerd d.d.	Portefeuille	DT akkoord centrale sturing	Mandaat	Cluster	Ondertekening	d.d. opdracht	Opdrachtsom exci. BTW	Factuurbedrag exc. BTW	BTW	Betaling exci. BTW	Factuurnummer(s)	Resultaat behaald	Rechtmatig (ja/nee) (cfr regelgeving en provinciale kaders)	Kanttekeningen bij opdracht	Bijzonderheden/opmerkingen
NBD Holding B.V. (Roi H. Vrehen: 100% aandeelhouder en statutair bestuurder)																						
NEDCAR / VDL																						
omgevingsmanagement PIP Spoorwegaansluiting Yard	5 april t/m 31 dec. 2017	€ 12.000	n.v.t.	Enk.o	nee	24-3-2017	21-3-2017	Beurskens	n.v.t.	ja	ONT	B. van Sloun	5-4-2017	€ 12.000 (€ 120 p/u)	€ 11.100	€ 2.330	€ 11.100		ja	ja	ja	Zie onderdeel 3.
														€ 1.200,00	€ 252,00	€ 1.200	363501					
														€ 960,00	€ 201,00	€ 960,00	363645					
														€ 1.560,00	€ 327,50	€ 1.560,00	365993					
														€ 1.020,00	€ 214,20	€ 1.020,00	367668					
														€ 720,00	€ 151,20	€ 720,00	368875					
														€ 1.080,00	€ 226,80	€ 1.080,00	376209					
														€ 4.560,00	€ 957,60	€ 4.560,00	379328					
kwartiermaken/inzet ontwerp workshops PIOSwentibold	juni t/m okt 2017	€ 1.200	n.v.t.	Enk.o	nee	nee	nee	Beurskens	n.v.t.	ja	ONT	B. van Sloun	Mondelinge opdracht	€ 1.200	€ 1.200	€ 252,00	€ 1.200	374120	ja	nee	ja	Afwijking: mondelinge opdracht (nieuwe vpl) + doorbelasting uren
Kwartiermaken Project PIOSwentibold	dec. 2017 t/m maart 2018	€ 2.400 (geen vpl)	n.v.t.	Enk.o	nee	nee	nee	Beurskens	n.v.t.	ja	ONT	nvt	Mondelinge opdracht	€ 2.400 (20 uur)	€ 3.360 (verrekend)	€ 705,60	€ 3.360,00	379328	ja	nee	ja	Afwijking: mondelinge opdracht + verrekening 28 uur via opdracht PIP
voorzitterschap ten behoeve van schetsschuit Holtum op 6 en 12 november 2019	nov. 2019	€ 1.440	n.v.t.	Enk.o	nee	26-7-2019	nee	Mackus	n.v.t.	ja	PLA	J. van Vlokhoven	31-10-2019	€ 1.440	€ 1.440,00	BTW niet compensabel	€ 1.440,00	413282	ja	ja	ja	BTW niet compensabel.
Maastricht Aachen Airport																						
omgevingsmanagement PIP proefdraaiplaats MAA (8 uur per week)	1 nov. 2017 tot 1 mei 2018	€ 24.960	ja	Enk.o	nee	6-10-2017	ja	Beurskens	nvt	ja	ONT	M. van der Sande	30-10-2017	€ 24.960 (€ 120 p/u)	€ 13.440	€ 2.822,00	€ 13.440,00		Ja	ja	nee	Besproken SO MAA 18-09-2017 (pfh Beurskens en voormalig aandachtsdirecteur). Mededeling GS aan PS d.d. 29-11-2019 inzake persvraag betalingen oud bestuurders
													oktober	€ 960,00	€ 201,00	€ 960,00	374122					
													november	€ 2.040,00	€ 428,00	€ 2.040,00	376825					
													december	€ 1.680,00	€ 352,00	€ 1.680,00	379385					
													januari	€ 1.920,00	€ 403,00	€ 1.920,00	379979					
													februari	€ 2.040,00	€ 428,00	€ 2.040,00	381413					
													maart	€ 2.640,00	€ 554,00	€ 2.640,00	383455					
													april	€ 2.160,00	€ 453,00	€ 2.160,00	385314					
verlenging opdracht omgevingsmanagement MAA én verbreding scope	31 mei - 1 dec 2018	€ 33.280	n.v.t.	Enk.o	nee	n.v.t.	nee	Beurskens en Van den Akker	n.v.t.	ja	ONT	M. van der Sande	22-5-2018	Gelijke condities (8 mnd)	€ 15.720,00	€ 3.301,00	€ 15.720,00		ja	ja	ja	Verlengoptie contract.
													mei	€ 1.080,00	226	€ 1.080,00	387047					
													overleg	€ 2.640,00	554	€ 2.640,00	388499					
													aug	€ 3.000,00	630	€ 3.000,00	391877					
													sept	€ 1.800,00	378	€ 1.800,00	39118					
													oktober	€ 4.080,00	856	€ 4.080,00	394576					
													november	€ 1.800,00	378	€ 1.800,00	396436					
													december	€ 1.320,00	277	€ 1.320,00	397898					

aanbestedingstraject via DAS voor omgevingsmanagement MAA (9 inschrijvingen, opdracht is niet gegund)	2019 (publicatie negometrix d.d. 25-10-2019)	> € 50.000	n.v.t	DAS	ja	DAS	procesmiddel en in GS 12-02-2019	V.d. Akker	ja	ja	ONT	n.v.t.	Geen gunning (nov.2019)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
---	--	------------	-------	-----	----	-----	----------------------------------	------------	----	----	-----	--------	-------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Omschrijving opdrachtnemer en opdracht	periode	Raming bij vpl aanvraag excl. BTW	Akkoord inkoop verstreking vpl bij raming vanaf € 20.000	Aanbestedingsvorm	Advisering/procesmatige begeleiding inkoop	D.d. offerte	GS op de hoogte van keuze opdrachtnemer via besluit of geïnformeerd d.d.	Portefeuille	DT akkoord centrale sturing	Mandaat	Cluster	Ondertekening	d.d. opdracht	Oprachtsom excl. BTW	Factuurbedrag exc. BTW	BTW	Betaling excl. BTW	Factuurnummer(s)	Resultaat behaald	Rechtmatig (ja/nee) (cfr regelgeving en provinciale kaders)	Kanttekeningen bij opdracht	Bijzonderheden/opmerkingen
Mondelinge opdracht continueren werkzaamheden omgevingsmanager MAA 'oude stijl'	januari - december 2019 (1 jaar)	ophoging vpl 89482	nee	n.v.t.	nvt	n.v.t.	procesmiddel en in GS 12-02-2019	V.d Akker	nee	ja	ONT	n.v.t.	mondelinge opdracht	€ 22.080,00	€ 22.080,00	€ 4.636	€ 22.080,00		ja	nee	ja	Afwijking: mondelinge opdracht
													januari	€ 2.400,00	504	€ 2.400,00	399772					
													februari	€ 2.880,00	604	€ 2.880,00	401709					
													maart	€ 2.400,00	504	€ 2.400,00	403015					
													april	€ 2.400,00	504	€ 2.400,00	404629					
													mei	€ 2.280,00	478	€ 2.280,00	406233					
													juni	€ 2.280,00	478	€ 2.280,00	407607					
													aug t/m dec	7.440,00	1562	€ 7.440,00	415128					
NEXUS B.V. (NBD Holding B.V. is medeaandeelhouder en medebestuurder)																						
Maastricht Aachen Airport																						
inrichten, ingebruikname en ondersteuning applicatie MAA. (omgevingsmanagement MAA)	Afronding dec. 2019	€ 16.000	n.v.t.	Enk.o	n.v.t.	19-2-2019	middelen 12-02-2019	V.d. Akker	ja	ja	ONT	M. vd Sande	16-5-2019	15.950		BTW niet compensabel	€ 15.950		ja	ja	nee	
														€ 8.250,00	0%	€ 8.250,00	414177					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	411989					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	410400					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	409225					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	408064					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	407932					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	405513					
														€ 1.100,00	0%	€ 1.100,00	413332					
ondersteuning Community manager (omgevingsmanagement MAA)	Afronding maart 2020	€13.200	n.v.t.	Enk.o	n.v.t.	19-2-2019	middelen 12-02-2019	V.d. Akker	ja	ja	ONT	M. vd Sande	3-9-2019	€ 13.200	€ 13.200	BTW niet compensabel	€ 13.200		ja	ja	nee	
														€ 6.600,00	0%	€ 6.600,00	410294					
														€ 6.600,00	0%	€ 6.600,00	412471					
community manager MAA	Afronding aug.2020	€ 24.517	ja	Enk.o	ja	30-1-2020	nee	v.d. Akker	ja	ja	ONT	M. vd Sande	31-3-2000	€ 24.000	€ 25.858,00	BTW niet compensabel	€ 25.858,00		ja	nee	ja	Onduidelijkheid inzake mogelijk vereist meervoudig onderhands aanbestedingstraject
														€ 1.858,75	0%	€ 1.858,75	425783					
														€ 3.167,50	0%	€ 3.167,50	424328					
														€ 9.845,00	0%	€ 9.845,00	421460					
														€ 10.987,50	0%	€ 10.987,50	419440					

